

Bořetické LISTY

PROSINEC 2016 • Číslo 3

Foto: Veronika Mikulíková

František Petrásek
Přehled uskutečněných
a probíhajících akcí v roce 2016

Ivan Pazderka /
Václav Petrásek
Svatý Mikuláš

PhDr. Antonín Grůza
Jak se v Bořeticích bydlívalo

Fotogalerie

Běh za bořetickým burčákem. Foto: A. Klimovič

Běh za bořetickým burčákem. Foto: A. Klimovič

Bořetické hody

Bořetické hody

Dědinový turnaj. Foto: V. Mikulíková

Dědinový turnaj. Foto: V. Mikulíková

Fotogalerie

Dědinový turnaj. Foto: V. Mikulíková

Hasičská soutěž

Hasičská soutěž

Lampionový průvod. Foto: V. Mikulíková

Lampionový průvod. Foto: V. Mikulíková

Mikulášská sestava

Fotogalerie

Mladí hasiči v Hrušovanech. Foto: M. Foler

Mladí hasiči v Hrušovanech. Foto: M. Foler

Otec Satoria v Bořeticích

Otec Satoria v Bořeticích

Pohárový turnaj mladší přípravky. Foto: V. Mikulíková

Pohárový turnaj mladší přípravky. Foto: V. Mikulíková

Fotogalerie

Pohárový turnaj mladší přípravky. Foto: V. Mikulíková

Putování za mladým vínem

Putování za mladým vínem

Putování za mladým vínem

Předávání cen BHL

Předávání cen BHL

Fotogalerie

Vánoční jarmark

Vánoční jarmark. Foto: V. Mikulíková

Vánoční jarmark. Foto: V. Mikulíková

Benefiční koncert

Benefiční koncert

Benefiční koncert

Úvodník

Milí spoluobčané,
čtenáři Bořetických listů,

nastal advent – období čtyř neděl před vánočními svátky. Je to doba duchovní přípravy na Vánoce, doba rozjímání a dobročinnosti. Advent je také dobou zklidnění, což odpovídalo životnímu stylu našich předků, jejichž přirozeným rytmem byla intenzivní práce v době od jara do podzimu, kdy bylo nutné zvládnout veškeré zemědělské práce. S adventním obdobím je spojena celá řada lidových i moderních tradic. Adventní věnec se v dnešní době svojí podobou vzdálil od podoby původní, stále má ale vyjadřovat zastavení, radost a očekávání. Jmelí v domě má podle tradice přinášet štěstí a požehnání. Na svátek sv. Barbory se vžila tradice řezání větviček, nejčastěji třešňových, které – pokud rozkvetly o Vánocích, přinášely do domu štěstí a děvčátům na vdávání předpovídaly svatbu. V dnešní době si zejména děti od začátku prosince otevírají adventní kalendář, který jim připomíná, že Vánoce se blíží. Další moderní tradicí je výzdoba domovů vánoční hvězdou. Na samém sklonku adventu si lidé staví betlémy (jesličky) po vzoru sv. Františka z Assisi, pečou vánočky, zdobí vánoční stromky a upravují mísy s ovocem. Mísa s ovocem je hlubokým symbolem, který je nevědomky dodržován dodnes. Má symbolizovat tichou modlitbu za dobrou úrodu a víru, že nadcházející rok přinese stejný blahobyt jako ten minulý.

I my se ohlížíme za rokem minulým. Mnoho věcí se povedlo dle mého názoru dobře. Od posledního vydání Bořetických listů byla dokončena oprava sálu v kulturním domě (nové vytápění, oprava stolů, zakoupení židlí, výmalba sálu a broušení a lakování parket), byly instalovány radary, byla zahájena celková rekonstrukce zasedací a obřadní místnosti. Z kulturních akcí bych chtěl připomenout hody, fotbalový turnaj „O pohár starosty obce“, běh za bořetickým burčákem, lampionový průvod a setkání se seniory.

Hodně práce na nás však stále „čeká“ v roce 2017. Připravili jsme projekt Revitalizace „Rasovny“. Je zpracována studie na úpravu veřejného prostranství před poštou a obecního pozemku před „Panským dvorem“. Stále je v řešení i ČOV – je již vydáno územní rozhodnutí a v průběhu měsíce prosince proběhnou další jednání, která jsou nutná z důvodu již zastaralého řešení v projektové dokumentaci a které již nevyhovují stávajícím požadavkům MŽP ČR. Přehled akcí roku 2016 naleznete v samostatném článku tohoto dílu BL.

Dovolte mi, abych vám poděkoval za vaši spolupráci v uplynulém roce. Rád bych vám tímto popřál klidné a ničím nerušené vánoční svátky, krásné chvíle a spoustu radosti s vašimi nejbližšími, a to nejen u vánočního stromku, ale i po celý další rok. Přeji vám také hodně zdraví, štěstí, spokojenosti a úspěchů.

František Petrásek, starosta obce

Noční klid

Noční klid je neurčitý právní pojem, což znamená, že ho nelze obsahově a právně přesně definovat.

Jeho rozsah a obsah se může v čase a místě měnit. Jediný předpis s celorepublikovou působností, který alespoň časově noční klid vymezuje, je **zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích**, ve znění pozdějších předpisů. Podle ust. **§ 47 odst. 3** tohoto zákona **dobou nočního klidu je časový úsek od 22:00 do 06:00 hodin**. Po novele s účinností od 1. 10. 2016 se toto ustanovení v nezměněné podobě přesouvá do § 47 odst. 6.

Některé obce vydávají obecně závazné vyhlášky upravující noční klid na základě **§ 10 písm. a) a písm. b) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích**, ve znění pozdějších předpisů. Tímto postupem se zvyšuje nejen právní jistota, ale také maximální sankce, kterou je možné za rušení nočního klidu uložit.

Lze si jen stěží představit, aby v dnešní době bylo dodržování doby nočního klidu důsledně vyžadováno po celých 365 dní v roce, a to zejména při některých slavnostních událostech, jako např. noc z 31. prosince na 1. ledna, trvat na tom, aby se obyvatelé ve 22:00 hodin odebrali do svých domovů. Proto **ust. § 47 odst. 3 přestupkového zákona** říká, že: „**obec může závaznou vyhláškou nebo rozhodnutím vydaným na základě obecně závazné vyhlášky stanovit výjimečné případy, zejména slavnosti nebo obdobné společenské nebo rodinné akce, při nichž je doba nočního klidu vymezena dobou kratší nebo žádnou.**“

Sankce za rušení nočního klidu

Na základě zákona o přestupcích je možné uložit dvě různé sankce. Podle **§ 47 písm. b)** lze fyzické osobě, která ruší noční klid, uložit pokutu po novele s účinností od 1. 10. 2016 až do 10 000 Kč. V případě, že má obec noční klid upraven obecně závaznou vyhláškou, může být sankce ještě vyšší. Podle **§ 46 zákona o přestupcích** je možné tomu, kdo poruší povinnost stanovenou obecně závaznou vyhláškou obce (tedy dodržovat noční klid), uložit pokutu až do výše 30 000 Kč. V případě, že dojde k rušení nočního klidu právnickou osobou (popř. fyzickou osobou, která je podnikatelem) v souvislosti s její podnikatelskou činností, uložená pokuta může dosáhnout částky až 200 000 Kč, a to podle § 58 zákona o obcích.

Přestupky podle ust. § 53 přestupkového zákona projednávají orgány obce, konkrétně obecní úřad nebo přestupková komise, pokud je zřízena. Podkladem pro zahájení takového řízení je mj. podnět od občana.

V naší obci bude dne 13. 12. 2016 předložena zastupitelstvu ke schválení obecně závazná vyhláška č. 3/2016 o nočním klidu.

František Petrásek

Přehled uskutečněných a probíhajících akcí v roce 2016

V tomto seznamu naleznete projekty, na kterých bylo v průběhu tohoto roku pracováno. Některé akce byly dokončeny a některé jsou připraveny pro realizaci v příštím roce.

1. Bezpečnostní radary – zrcadla (**ukončeno**).
2. Cyklostezka okolo hřiště – podána žádost o závěrečné vyhodnocení.
3. Cyklostezka „Rasovna“ – **nedokončeno** (majetkoprávní vztahy, nevyřešeny dva pozemky).
4. Chodníky – **nedokončeno** (není dokončen převod pozemku od JmKraje).
5. Čistička odpadních vod – vydáno územní rozhodnutí – **pokračuje**.
6. Škola – výměna osvětlení ve třídách (**ukončeno**).
7. Školní kuchyně – výměna technologického zařízení (**první část dokončena**).
8. Budova domu č.p. 488 (školní kuchyně a jídelna) – dokončení výměny oken a dveří (**ukončeno**).
9. Oprava chodníku v parku u kostela (**ukončeno**).
10. Výměna dveří do KD – ze strany sóla (**ukončeno**).
11. Celková rekonstrukce vytápění KD: sál a předsálí – rozvody, radiátory a kotle (**ukončeno**).
12. KD – broušení a lakování parket, výměna desek stolů a nákup nových židlí (**ukončeno**).
13. Celková rekonstrukce obřadní a zasedací místnosti v KD (**bude ukončeno do konce letošního roku**).
14. Úprava dětského hřiště u bytovek podle požadavků revizního technika (**ukončeno**).
15. Nové oplocení části fotbalového hřiště (**ukončeno**).
16. Oplocení dětského hřiště u domu č.p. 488 – pod školkou (**ukončeno**).
17. Celková oprava bytu č. 6 – výměna kuch. linky, podlahové krytiny, vymalování (**ukončeno**).
18. Výměna oken a dveří na obecním majetku (Květinka a MS Quatro) (**ukončeno**).
19. Oprava „muzikantské budy“ na sóle (**ukončeno**).
20. Smuteční obřadní síň – kompletní rekonstrukce střechy (**ukončeno**).
21. Připravený projekt na revitalizaci Rasovny – vydané územní rozhodnutí (**realizace 2017**).
22. Připravený projekt na úpravu prostoru parkoviště u pošty (**realizace 2017**).
23. Připravený projekt na úpravu obecního prostoru po levé straně vjezdu na „Panský dvůr“ – odpočívadlo pro cyklisty + informační tabule (**realizace 2017**).
24. Zadání zpracování dokumentace pro vydání územního řízení na stavbu hasičské zbrojnice (**územní řízení vydání 2017, zadání zpracování dokumentace pro vydání stavebního povolení**).
25. Zadání zpracování dokumentace pro podání žádosti o dotaci na opravu místní komunikace Tálky (**předpokládaná realizace 2017 – první část**).

Finanční bilance všech akcí a hospodaření obce bude zveřejněna v příštím čísle BL.

František Petrásek

Vyhnete se pokutám, nečekejte a nechte si udělat „technickou“ svého kotle na pevná paliva. Servisního technika najdete snadno i na internetu

Majitelé většiny **kotlů na tuhá paliva** napojených na teplovodní soustavu ústředního vytápění domu mají podle platného zákona o ochraně ovzduší od roku 2012 novou povinnost, kterou musí splnit do konce letošního roku. Do konce roku musí každý spalovací zdroj na tuhá paliva o příkonu 10–300 kW napojený na radiátory projít kontrolou technického stavu a provozu (revizí). **Od 1. ledna 2017** si

totiž může úřad vaší obce s rozšířenou působností vyžádat potvrzení o revizi. V případě nedodržení povinnosti čeká domácnosti postih až do výše **20 tisíc korun**. Nejpozději za dva roky je nutné revizi kotle pravidelně zopakovat.

František Petrásek

Zpráva o činnosti obecní knihovny

Knihovna byla otevřena přes celé letní prázdniny. Nakoupila jsem mnoho nových a zajímavých knih, jak pro děti, tak i dospělé. Dovezli jsme řadu pěkných knih i z Výměnného fondu Břeclav.

Příští rok chystám burzu vyřazených knih a časopisů, o které budu informovat na internetových stránkách obce, knihovny www.knihovna-boretice.webk.cz a na úřední desce.

V knihovně jsou také ještě na prodej folklorní vystřihovánky (lidové kroje).

V lednu pojedeme vracet Výměnný fond Břeclav, proto prosím všechny, co mají tyto knihy půjčeny, aby je co nejdříve vrátili.

Přijďte si vybrat nějakou pěknou knihu nebo časopis pro ukrácení dlouhých zimních večerů.

Těším se na všechny současné a budoucí čtenáře v novém roce a přeji všem krásné a pohodové vánoční svátky a šťastný nový rok 2017.

Knihovnice Lenka Grůzová

Základní informace o středisku BETLÉM

Posláním Diakonie ČCE – střediska BETLÉM je pomáhat lidem se zdravotním postižením. Pro zajištění této pomoci poskytujeme vybrané sociální služby, podporujeme kontakt s rodinou a spolupracujeme s odborníky. Při poskytování pobytových služeb vytváříme malé domácnosti, v nichž má každý člen své jedinečné místo. Důležitou inspiraci pro naši službu čerpáme ze svědectví Písma svatého a z příkladu Pána Ježíše Krista, který s láskou sloužil všem lidem bez rozdílu.

Společným cílem všech našich služeb je poskytovat jejich uživatelům takovou péči a podporu, která jim umožní žít hodnotný a naplněný život, co nejvíce srovnatelný s životem jejich vrstevníků.

Diakonie ČCE – středisko BETLÉM bylo založeno z iniciativy Farního sboru Českobratrské církve evangelické v Kloboukách u Brna jako zvláštní zařízení církevní služby Brněnského seniorátu Českobratrské církve evangelické a svou činnost započalo dne 7. března 1990. Od 1. prosince 1991 se středisko na základě Zřizovací listiny ze dne

28. 11. 1991 stalo jedním z prvních právně samostatných středisek Diakonie Českobratrské církve evangelické.

Středisko ve své službě lidem s postižením klade důraz na odbornost a kvalitu poskytované péče, za nejdůležitější však považuje dobré mezilidské vztahy, vzájemnou lásku a křesťanskou obětavost svých pracovníků. Důležitým vzorem a inspirací pro činnost střediska je mezinárodní hnutí komunit ARCHA, založené Jeanem Vanierem pro společný život lidí s mentálním postižením a lidí „zdravých“.

Od roku 2005 patří k poslání střediska i poskytování různé sociální pomoci a podpory pěstounkám, kterým bylo svěřeno dítě nebo děti s mentálním nebo tělesným postižením – např. formou pronájmu nemovitosti k bydlení za zvýhodněné nájemné (jako je např. Dům Konvalinka v Kloboukách) nebo nabídkou odborné výchovné péče pro tyto děti a jiné potřebné pomoci.

Diakonie ČCE – středisko BETLÉM patří do sítě 35 středisek a osmi speciálních škol Diakonie Českobratrské církve evangelické. Je církevní právnickou osobou evidovanou v rejstříku Ministerstva kultury pod č.j. 9-272/2003-13586 ze dne 21. 8. 2003.

Středisko BETLÉM se v roce 2015 rozrostlo o Chráněné bydlení Mirandie a jeho činnost od června tvoří čtyři pracoviště:

- Domov Betlém v Kloboukách u Brna
- Domov Narnie v Morkůvkách
- Domov Arkénie v Brumovicích
- Chráněné bydlení Mirandie v Brumovicích

Jejich činnost administrativně zajišťuje Útvar ředitele v Kloboukách.

Usnesení z XII. veřejného zasedání Zastupitelstva obce Bořetice konaného dne 13. září 2016

Zastupitelstvo bere na vědomí:

ad 3. Zprávu z jednání Rady obce Bořetice od posledního veřejného zasedání Zastupitelstva obce Bořetice.

ad 4. Zprávu o plnění usnesení z posledního veřejného zasedání Zastupitelstva obce.

ad 6. Interpelaci pana Mgr. Radima Šebesty – řešení problému volně pobíhajících a toulavých psů.

Zastupitelstvo zvolilo:

ad 2. Návrhovou komisi: Miroslav Náležinský, JUDr. Jana Zemánková
Ověřovatele zápisu: Ing. Petr Machač, Ing. Jaroslav Grůza

Zastupitelstvo obce schvaluje:

ad I. Program jednání s navrženými změnami:

Doplnění bodů:

7f) Revokace usnesení z XI. veřejného zasedání ZO ze dne 14. 6. 2016, bodu 7f – prodej části pozemků p.č. 2584/1 a p.č. 133/1, k.ú. Bořetice u Hustopečí; stažení bodu 7e – prodej pozemku p.č. st. 1170, k.ú. Bořetice u Hustopečí, žadatel: Zdeněk Kuchyňka, Starý Poddvorov.

ad 7a) Schvaluje prodej pozemku p.č. 2933/10, o výměře 85 m², k.ú. Bořetice u Hustopečí, manželům Evě a Dušanovi Procházkovým, bytem Bořetice č.p. 471, za cenu 100 Kč za 1 m², dle platného ceníku. Kupující bude hradit veškeré náklady s převodem nemovitosti včetně daně z nabytí, vznikne-li prodávající daňová povinnost.

ad 7b) Schvaluje prodej pozemku p.č.st. 967, o výměře 36 m², za cenu 100 Kč za 1 m² a prodej části pozemku p.č. 4216/1, o výměře cca 20 m² (za sklepem) za cenu 100 Kč za 1 m², k.ú. Bořetice u Hustopečí, panu Igoru Šťavíkovi, bytem Bořetice č.p. 173. Kupující bude hradit veškeré náklady s převodem nemovitosti včetně daně z nabytí, vznikne-li prodávajícímu daňová povinnost. Při zaměření části pozemku p.č. 4216/1 musí být přítomen zástupce obce

ad 7c) Schvaluje prodej pozemku p.č. 1506/1, o výměře 140 m², v k.ú. Bořetice u Hustopečí, paní Evě Michalíkové, Prušánky 16, za cenu 25 Kč za 1 m² dle platného ceníku. Kupující bude hradit veškeré náklady s převodem nemovitosti včetně daně z nabytí, vznikne-li prodávajícímu daňová povinnost.

ad 7d) Schvaluje prodej pozemku p.č. st. 1042, o výměře 16 m² – zastavěná plocha a nádvoří, k.ú. Bořetice u Hustopečí, žadatelům Ing. Antonínu Kuchyňkovi a Jaroslavě Kuchyňkové, Rezkova 442/41, Brno, a Ing. Romanu Kuchyňkovi a Ellen Kuchyňkové, bytem Les-

kauerova 2859/11, Brno za cenu 100 Kč za 1 m² dle platného ceníku. Každému z kupujících 1/4 pozemku. Kupující budou hradit veškeré náklady spojené s převodem nemovitosti včetně daně z nabytí, vznikne-li prodávajícímu daňová povinnost.

ad f) Revokaci usnesení z XI. veřejného zasedání Zastupitelstva obce Bořetice ze dne 14. 6. 2016 v bodu 7f), které znělo: „Zastupitelstvo obce Bořetice schvaluje prodej části pozemku p.č. 2584/1, o výměře cca 20 m², k.ú. Bořetice u Hustopečí, a část pozemku p.č. 133/1, o výměře cca 65 m², vše v k.ú. Bořetice u Hustopečí, manželům Marcelu a Janu Sieglovým, bytem Bořetice č.p. 57 za cenu 100 Kč za 1 m² dle platného ceníku. Kupující bude hradit veškeré náklady s převodem nemovitostí (platba za vyhotovení geometrického plánu, platba za sepsání kupní smlouvy, poplatek za návrh na vklad, poplatek za souhlas s dělením pozemku, ověření podpisů) včetně daně z nabytí, vznikne-li Obci Bořetice daňová povinnost. Při zaměřování části pozemků bude přítomen zástupce Obce Bořetice.“, a schválilo následující usnesení: Zastupitelstvo obce Bořetice schvaluje prodej pozemku p.č. 133/179, o výměře 8 m² – ostatní plocha, jiná plocha, a pozemku p.č. 2584/93 – ostatní plocha, ostatní komunikace, o výměře 61 m² vše k.ú. Bořetice u Hustopečí, manželům Marcelu a Janu Sieglovým, bytem Bořetice č.p. 57 za cenu 100 Kč za 1 m² dle platného ceníku. Kupující bude hradit veškeré náklady spojené s převodem nemovitostí včetně daně z nabytí, vznikne-li prodávající daňová povinnost.

ad 8. Schvaluje výkup pozemku p.č. 2666/6, o výměře 1 m², v k.ú. Bořetice u Hustopečí, pozemek pod „Cyklostezkou I. etapa“, od pana Bohumila Štefky, bytem Herbenova 792/11, Velké Pavlovice, za cenu 20 Kč za 1 m². Kupující bude hradit veškeré náklady s převodem nemovitostí včetně daně z nabytí, vznikne-li prodávajícímu daňová povinnost.

ad 9. Schvaluje poskytnutí bezúročných finančních půjček Římskokatolické farnosti Bořetice ve výši 150 000 Kč na opravu venkovní fasády budovy fary v Bořeticích s vyúčtováním do konce roku 2016.

ad 10. Schvaluje poskytnutí finančního příspěvku ve výši 64 600 Kč na financování systému IDS JMK na rok 2017 firmě KORDIS JMK, a.s. Brno.

ad 11a) Schvaluje „Směrnici o inventarizaci v roce 2016“ tak, jak byla předložena včetně příloh.

ad 12. Schvaluje rozpočtové opatření č. 3/2016 Obce Bořetice tak, jak bylo předneseno zvýšení na straně příjmů i výdajů v celkové výši 169 800 Kč. Na straně výdajů bude z rezervy přesunuta částka ve výši 150 000 Kč na bezúročnou půjčku Římskokatolické farnosti Bořetice.

KALENDÁŘ KULTURNÍCH AKCÍ V BOŘETICÍCH PRO ROK 2017

7. ledna – myslivecký ples

pořádá Myslivecké sdružení Bořetice

8. ledna – tradiční tříkrálová sbírka

pořádá Římskokatolická farnost Bořetice

15. ledna – soutěž v uzlování

pořádá SDH Bořetice

21. ledna – krojový ples

pořádá bořetická krojovaná chasa

28. ledna – soutěž v deskových hrách

v KD

pořádá paní Jana Huslíková

4. února – reprezentační ples SSRKH

pořádá SSR Kraví hora

12. února – dětský maškarní karneval

od 14:30 v KD

pořádá TJ Sokol Bořetice

18. února – ples SDH Bořetice

pořádá SDH Bořetice

18. února – společenský ples Modrých Hor

pořádá DSO Modré Hory ve Velkých Pavlovicích

18. března – dětský bazárek**9. dubna – hodnocení vín na velikonoční výstavu**

pořádá SSR Kraví hora

16. dubna – velikonoční výstava vína

pořádá SSR Kraví hora

27.–28. května – den otevřených sklepů

pořádá SSR Kraví hora

24. června – Expedice Krajem André 2017

pořádá Mikroregion Hustopeče

30. července – pouť ke sv. Anně

pořádá Římskokatolická farnost Bořetice

4. srpna – stavění hodové máje

pořádá bořetická krojovaná chasa

5. srpna – předhodovní zpívání

pořádá KK Bořetice

6.–8. srpna – tradiční hody

pořádá bořetická krojovaná chasa

19. srpna – fotbalový turnaj O pohár starosty obce**26. srpna – zarážení hory**

pořádají Hotel Kraví hora a SSR Kraví hora

2. září – bořetická hasičská soutěž

pořádá SDH Bořetice

16. září – dětský bazárek**7. října – 17. ročník běhu za bořetickým**

burčákem a běhu Bořeticemi

pořádají Obec Bořetice, Běžecký klub Hodonín, SDH Bořetice a SSRKH Bořetice

3. listopadu – lampiónový průvod

pořádá SDH Bořetice

4. listopadu – putování za mladým vínem

pořádá SSR Kraví hora

26. listopadu – setkání se seniory

pořádá KK Bořetice

9. prosince – vánoční jarmark

pořádají KK Bořetice a SDH Bořetice

13. prosince – zpívání u vánočního stromu**27. prosince – žehnání mladého vína**

pořádají SSRKH a KK Bořetice

Případné změny v datech akcí budou vyhrazeny.

Aktuální kulturní kalendář naleznete vždy na webu obce www.boretice.cz

Modelářský klub Hustopeče
Nerudova 46, Hustopeče 693 01

Čestný prezident rep.Kraví hora
p. Václav PETRÁSEK
Bořetice 150
691 08 BOŘETICE

V Hustopečích dne 17. 10. 2016

Vážení sponzoři, přátelé modelářského sportu.

Dne 6 - 7.8. 2016 se na letišti Bořetice – Kraví Hora, uskutečnil pátý ročník mezinárodní modelářské soutěže

„O Jihomoravský pohár“

Soutěž se uskutečnila v nádherném prostředí na letišti Bořetice, jako jedna z 32 mezinárodních soutěží seriálu „Intertour 2016“ a „CONTEST Eurotour 2016“, které probíhají ve 16 státech světa včetně Ameriky. Soutěže se účastnilo 56 soutěžících z 8 zemí světa, Čech, Slovenska, Německa, Rakouska a dalších, přičemž nejvzdálenější účastníci byli z daleké Argentiny.

Všemi účastníky soutěže, modeláři i manželkami, byla akce hodnocena jako jedna z nejlepších, kterou absolvovali. Oceňovali jak organizaci a vlastní průběh soutěže, tak i prostředí a pohostinnost místních obyvatel. Manželky soutěžících pak především ocenili, že pořadatelé nezapomněli ani na ně a vzhledem k letním teplotám, které panovaly v průběhu soutěže, tak pro ně zajistili výlet do aquaparku v Hustopečích a druhý den na zámek v Lednici.

Organizace takové soutěže vyžaduje velké nadšení od pořadatelů, ale hlavně a především ochotu finanční pomoci od sponzorů a příznivců modelářského sportu. Proto bez Vaší neocenitelné pomoci by se taková soutěž nedala uspořádat.

Modelářský klub Hustopeče a celý organizační tým, by Vám chtěl touto formou upřímně poděkovat za to, že jste přispěli na úspěšný průběh celé mezinárodní soutěže „O Jihomoravský pohár“. Soutěž, jak doufáme, dobře reprezentovala náš vinařský region i celou Českou republiku a věříme, že nás podpoříte i v budoucích ročnících modelářské soutěže „O Jihomoravský pohár“, které plánujeme v budoucnu zorganizovat.

S pozdravem „Letu zdar“ Modelářský klub Hustopeče

Za organizační tým:

Babáček František
předseda MK Hustopeče

Dudáš Juraj
ředitel soutěže

Modelářský klub Hustopeče

č. 527
IČ: 72025093

Nebe plné letadel

O víkendu 6.–7. srpna 2016 bylo nebe nad letištěm Kraví hora v Bořeticích plné letadel. Ne těch skutečných, ale modelů s rozpětím křídel do čtyř metrů, s elektrickými motory a na dálkové ovládání. Uskutečnil se zde 5. ročník mezinárodní modelářské soutěže „O jihomoravský pohár“ v kategorii radiem řízených elektrovětroňů, mezinárodně označovanou podle pravidel FAI-F5J. Tato soutěž je zařazena do seriálu 32 mezinárodních soutěží „Intertour 2016 a CONTEST Eurotour 2016“, které se letos uskutečňují v 16 státech celého světa.

Hlavním pořadatelem této soutěže u nás je Modelářský klub Hustopeče. V tomto pátém ročníku se v Bořeticích sešlo 45 soutěžících z České republiky, Slovenska, Maďarska, Rakouska, Německa; přihlášená

soutěžící z Brazílie nedorazila. V každém ročníku se několik modelů letadel ztratí pro poruchu dálkového ovládání a musí se hledat. V letošním roce to byly jen dva modely a kuriozitou bylo, že jeden přistál v kolejišti železniční tratě na dohled od letiště. Sprint majitele pro něj byl úměrný ceně těchto modelů, která je mnoho desítek tisíc korun. Modelář to zvládl a vlak tudy projel až za pár minut. Organizační tým vedl předseda Modelářského klubu Hustopeče pan František Babáček. Soutěžící byli spokojeni s organizací soutěže a s prostředím letiště v Bořeticích, které je na okraji kolonie sklepů a hotelů, a všichni se již těší na další ročník.

Václav Petrásek

Mockrát děkujeme všem, kteří přispěli na vydávání Bořetických listů

Pan Stanislav Petrásek, Rakousko

za 1 000 Kč

Paní Veronika Šustrová, Žďár nad Sázavou

za 300 Kč

Rodina Bauerova, Bořetice

za 500 Kč

Paní Jiřina Hajdová, Kroměříž

za 500 Kč

Rodina Kadlecova, Bořetice

za 400 Kč

Pan Rudolf Pazderka, Polešovice

za 1 000 Kč

Paní Marie Kalvodová, Žatčany

za 200 Kč

Paní Anežka Jurasová, Bořetice

za 200 Kč

Hostinec u Linhů, Bořetice

za 1 000 Kč

Všem ještě jednou mockrát děkujeme.

Zvláštní poděkování patří také našim hasičům, kteří pomohli s likvidací vosího hnízda.

Poděkování všem

Táborníci z Kdousova děkují tímto všem občanům Bořetic i firmám, kteří jim v roce 2016 přispěli starým papírem při akci – sbíráme starý papír pro tábor Kdousov.

Celkem se uskutečnilo pět těchto sběrových odpolední. Získané finanční prostředky byly použity na nákup odměn a melounů či jako úhrada vstupného na bazén pro děti na táboře Kdousov 2016.

Doufám, že nám zachováte přízeň i starý papír pro následující rok 2017. Za organizátory ještě jednou děkuje

Lenka Bukovská

Provozní doba obecního úřadu o Vánocích

Čtvrtek	22. 12. 2016	7–11 hodin
Pátek	23. 12. 2016	ZAVŘENO
Úterý	27. 12. 2016	8–11 hodin
Středa	28. 12. 2016	8–11 hodin
Čtvrtek	29. 12. 2016	8–11 hodin
Pátek	30. 12. 2016	8–11 hodin

KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE

JIHOMORAVSKÉHO KRAJE SE SÍDLEM V BRNĚ, JEŘÁBKOVA 4, 602 00 BRNO

Tel.: 545 113 091

e-mail: sekretariat@khsbrno.cz

ID: jaaai36

V Brně dne 21. 11. 2016

DOPORUČENÍ K PREVENCI PŘENOSU INFEKČNÍ ŽLOUTENKY

V Jihomoravském kraji pokračuje epidemický výskyt infekční žloutenky (virové hepatitidy typu A), navzdory veškerým opatřením. Nákaza se přenáší **fekálně-orální cestou**, nedodržením zásad hygieny rukou při konzumaci pokrmů a manipulaci s nimi.

Opatření proti přenosu infekce je na osobní zodpovědnosti každého jednotlivce ke svému zdraví.

Při délce inkubační doby 14-50 dnů se riziko onemocnění přesouvá do předvánočního období.

Proto důrazně upozorňujeme na nutnost dodržování těchto zásad také při pouličních konzumacích a předvánočních společných aktivitách (např. zdobení perníků a cukroví).

V PREVENCI PŘENOSU INFEKČNÍ ŽLOUTENKY MÁ ZÁSADNÍ VLIV DODRŽOVÁNÍ HYGIENY RUKOU, zejména:

- **řádné umytí rukou vždy po použití WC**
- **řádné umytí rukou před každou konzumací jídla, před kouřením apod.** - pro případ, kdy si nemůžeme ruce umýt, je vhodné mít u sebe malé balení dezinfekčního prostředku na ruce nebo jednorázové dezinfekční ubrousky, případně konzumovat potraviny tak, abychom se jich přímo nedotýkali rukama
- **řádné mytí rukou vždy po návratu domů z venkovního prostředí**
- **důsledně dohlížet na dodržování hygieny rukou u dětí**

Výstavba hasičská zbrojnice

Každá organizace potřebuje ke svému fungování zapálení pro věc, vybavení a také zázemí, kde je vybavení uskladněno a připraveno k použití a kde se konají schůze, jednání a školení. Pokud se jedná o organizace, které toto vybavení používají k záchraně lidských životů a majetku, je zázemí o to důležitější.

Jednotka sboru dobrovolných hasičů Bořetice má v současné době k dispozici starou hasičskou zbrojnici u hřbitova, jejíž rekonstrukce proběhla už dávno, a navíc podle historického podkladu. Jelikož se však této době neuvažovalo, že by zde mohla stát hasičská vozidla, nevejde se sem žádné hasičské auto a jako šatna pro 12 hasičů je zde místnost 2 x 4 m. V době, kdy naše jednotka disponovala pouze Avíí a sídlila v této hasičské zbrojnici, absolvovala několik zásahů a bylo s podivem, že se jednotliví hasiči při převlékání navzájem nepomlátili. Auto bylo zaparkované téměř od vrat po zadní stěnu a otevírání vrat bylo výsadou těch štíhlejších. I když jsme svépomocí na této hasičské zbrojnici zateplili vrata, obložili tepelnou izolací strop a vytvořili „vzduchotechniku“, která alespoň částečně odváděla oblaka kouře při startování studené Avie, cítili jsme, že to není ono a chtělo by to nějakou změnu...

Co je to za hasiče, kteří s sebou k požáru nevezou vodu? Tak tuto otázku jsme si pokládali po několika požárech suché trávy, které byly příliš daleko od hydrantové sítě. Proto jsme si před cca šesti lety pořídili cisternovou automobilovou stříkačku (CAS) Škoda 706 RTHP z roku 1985. Při pořízení jsme řešili otázku parkování takového auta, protože je ještě asi o 2 m delší než Avia, a tak se nevejde do hasičské zbrojnice. Po dlouhém hledání a pátrání jsme nakonec získali přístřeší v bývalém servisu nákladních aut na Panském dvoře, kde máme zázemí dodnes. Problémem je ovšem stav budovy a také to, že budova není obecním majetkem (můžeme ji využívat tzv. na dobré slovo), tudíž ji nemůžeme ani provizorně opravovat. Podemleté rozpadající se základy, opadávající omítka uvnitř garáže, zvětšující se praskliny v obvodových zdech, kterými je vidět ven, chybějící sociální zařízení a voda, ale hlavně myši, které se sem každoročně stahují a požírají nám vybavení, to je výčet největších problémů, které v garážích řešíme. Tuto zimu se situace tak zhoršila, že myši výkaly a zásoby

oříšků nacházíme nejenom v zásahových botách, ale i v gumových holínkách umístěných v autě. Rozhryzané a zničené věci, které jsme nuceni vyhodit, nestojí zrovna malé peníze, a navíc se jedná o pasti na hasiče, které můžou způsobit velké zdravotní komplikace.

Vzhledem k těmto skutečnostem jsme delší dobu snažili ve spolupráci s minulým i současným vedením obce najít vhodné zázemí, a zabránit tak další likvidaci hasičského vybavení, rozhodli jsme se bojovat za lepší zázemí nejen pro jednotku, sportovní družstvo a mladé hasiče v současném složení, ale i pro další generace dětí našich dětí. Někteří z Vás si jistě všimli, že ve schváleném rozpočtu obce na letošní rok byla částka 100 000 korun na vypracování projektu na výstavbu hasičské zbrojnice. Místo pro hasičskou zbrojnici jsme hledali poměrně dlouhou dobu a bylo nutné přihlížet ke splnění norem a předpisů, které zbrojnice musí splňovat. Nakonec se finální variantou stal prostor za pizzerií, který je majetkem obce a je z hlediska inženýrských sítí dobře připraven. Plánem je do konce roku zajistit vypracování projektové dokumentace pro získání stavebního povolení a poté v co nejkratší době dostat stavbu do takové fáze, kdy do ní bude možné přesunout veškeré vybavení.

V letošním roce jsme na tuto akci žádali o dotace 3,75 mil. z JmK, které byly určeny na výstavbu nových a rekonstrukce starých hasičských zbrojnic. I když ze začátku vypadalo vše slibně, nakonec jsme kvůli malému počtu zásahů a nízké kategorii na dotaci bohužel nedosáhli.

Pevně doufám a věřím, že se podaří tuto akci dokončit, a získat tak zázemí, které se bude využívat minimálně do doby, než se naši mladí hasiči stanou starými zasloužilými členy SDH s mnoha oceněními a medailemi.

Tomáš Langer, velitel J-SDH

Novinky z obce

Máme nové radary

Zklidnění dopravy v průtahu obcí má za cíl namontování dvou radarů, které ukazují rychlost auta v okamžiku měření a v případě překročení rychlosti nabádají řidiče ke zpomalení. Radary jsou namontovány dva. Jeden je na průtahu obcí u bývalého Svazarmu ve směru od Velkých Pavlovic a druhý naproti vodárny VaKu vedle skládkového dvora ve směru od Kobylí. O montáž radarů žádalo několik zastupitelů již mnohokrát, neboť obcí podle sčítání provozu projíždí několik tisíc vozidel denně. Někteří řidiči nedodržují předepsanou 50km rychlost, a proto provoz na průtahu obcí je dost nebezpečný a stalo se zde již několik havárií. Občané žijící na této ulici říkají, že vliv těchto radarů na provoz je již znát. Radary jsou typu DR 400 a montáž provedl DAS elektro s.r.o Němčice. Náklady na pořízení byly 147 000 Kč.

Máme i nové lavičky

Na několik žádostí starších spoluobčanek zajistil obecní úřad dokoupení 6 ks laviček. Ty si stěžovaly, že při cestě do kostela si nemají kde odpočinout. Proto rada obce rozhodla lavičky dokoupit a začala pátrat po výrobcích. Jedna nabídka byla poměrně zajímavá. Výrobce nabízel každou druhou koupenou lavičku zdarma. Rada rozhodla koupit 6 kusů laviček. To znamená, že jsme tři kusy laviček platili – jedna za 2 500 Kč a tři kusy byly zdarma. Lavičky byly rozmístěny od pekárny až po hřbitov.

Václav Petrásek

„Povoláním člověk“

V pátek 25. 11. zahájila naše farnost třídní adventní duchovní obnovu pod vedením Otce Karla Satorii. Společné setkání bylo zahájeno mší svatou, po ní následovala katecheze k tématu adventní doby. Myšlenka protkávající celý třídní program byla, že naším hlavním povoláním je být člověkem. Člověk, pokud je věřící, měl by lidem kolem sebe sloužit a tím více získávat Boží podobu.

Každý, kdo přišel do našeho kostela, také rád zavzpomínal na léta, kdy Otec Karel zde byl v osmdesátých letech farářem, a na duchovní obdarování, kterým svou rétorikou dokázal otevřít každé srdce, jež naslouchalo.

Pro Otce byl též připravený program, a to setkání v rodinách u agapé prostřeného stolu. V pátek večer zavzpomínal u Vyhňáků spolu s Herůfkama, klukama Petráskovými a ostatními pozvanými. Navíc si pochutnal na místní specialitě, šumajstru s belešama, které nasmažily paní Poděšťová a babička Herůfková.

V sobotu jej čekala bohatá tabule u Machačů, jako poděkování jeho bohaté duchovní krmě. Odpolední posezení na faře bylo velmi příjemné, při pohárku vína a s občerstvením, které společně farníci

připravili. O ubytování, snídaně a nedělní oběd se velkoryse postaral pan Oldřich Sadílek, což Otce Karla mile potěšilo.

Vrcholem duchovní obnovy byla nedělní mše svatá, na kterou Otec Karel nepřímo sezval věřící z okolních farností. Bylo to krásné setkání. Každý, kdo se jej účastnil, ví, o čem píše. Otec Karel odjížděl obtěžkán dary našich vinařů a s pocitem dobře vykonaného díla. Z celého srdce nám požehnal a popřál, aby byl advent pro nás bohatý příkladem dobrého Pána, a tak jsme se mohli připravit na Vánoce, den Jeho narození.

Popřejme si, aby letošní doba vánoční byla opět plná Boží lásky, Jeho pokoje a obdarování.

Marie Kuchyňková

POZVÁNKA na ŽEHNÁNÍ MLADÉHO VÍNA,

kteří se uskuteční v pátek 30. prosince 2016 v 16:00 hodin
v KULTURNÍM DOMĚ V BOŘETICÍCH.

Hudební doprovod: cimbálová muzika Lašár z Velkých Pavlovic, ženský pěvecký sbor z Bořetic a mužský pěvecký soubor Svodničan.

Vinaře prosíme o vzorky vína, hospodyňky o pomazánky.
Všichni jste srdečně zváni.

Tenisový klub TK Bořetice 2012, z.s. – činnost klubu na podzim 2016

Po odehraných letních turnajích přišlo na řadu naše mládež. I přes neschválenou dotaci zastupitelstvem obce na profesionálního trenéra z obecních prostředků se uskutečnil týden s profesionálním trenérem. Letní tenisové akademie, která probíhala ve dnech 22.–26. 8., využilo dvanáct dětí, kterým se tenis zalíbil.

V zimních měsících plánujeme opět využít služeb profesionálního trenéra pro naši mládež, příp. pro zájemce z řad dospělých. Jednou za měsíc budou probíhat tréninky v hale ve Velkých Pavlovicích. Kdo bude mít zájem, ať se přihlásí na kontaktní telefonní čísla (737 759 968, 734 354 236, 736 626 401).

Ani v mimosportovních činnostech nezaostáváme. Opět jsme požádali MŠMT o dotaci na rok 2017 na projekt „Rozšíření víceúčelového hřiště, vč. tréninkové stěny“. Začátkem příštího roku bychom měli pořídit markýzu, která bude osazena na zeď starých šaten ze strany tenisových kurtů. V příštím roce bychom také chtěli požádat o dotaci na Jihomoravský kraj na opravu oplocení, které je poničeno neznámými vandaly. Ti se snaží dostat na kurty ne dveřmi, ale pod plotem. Tak snad nám něco z našich plánů vyjde.

Za tenisový klub Milan Herúfek

Slovo trenéra TJ Sokol Bořetice

Vážení sportovní fandové a občané krásné vesnice Bořetice, mé jméno je Karel Doležal, jsem z Břeclavi a před rokem jsme byl požádán a osloven vedením TJ Sokol Bořetice, pány Glozou a Gregem, zda bych nepomohl s trénováním mužstva mužů TJ Sokol Bořetice.

Díky mému předchůdci, panu Milanovi Lukačovi jsem převzal dobré mužstvo, a i díky jeho dobré práci jsme postoupili do vyšší soutěže. Ovšem fotbal na vesnici není jen o A mužstvu, ale je třeba se starat i o mládež. Touto cestou je třeba poděkovat trenérům přípravy, pánům Dufkovi, Mazůrkovi, Glozovi a bratrům Mikulíkovým, kteří se mládeži dvakrát týdně věnují. Je to pěkný pohled, vidět běžat děti po hřišti, a trenéry, jak se jim snaží předat své zkušenosti. Je velká škoda, že během posledních pár let odešlo mnoho dětí hrát fotbal do sousedních dědin, protože se v Bořeticích mládeži nevěnovali. Nyní je problém doplňovat mužstvo hráči z dorostů, a tím pádem nám chybí mladí hráči ve věku 16 až 18 let.

Bylo by špatné nepřipomenout minulá léta, kdy Bořetice hrávaly krajskou soutěž 1. A třídu. Hrály ji dobře, chodili diváci (dokonce na derby Bořetice : VP 1 200 diváků). Ale každý sen jednou končí, tak jako v Bavotech, Drnovicích, Blšanech apod. A proto je dobře, že se

našlo pár nadšenců, kteří pokračují s fotbalem v Bořeticích. Neměli to lehké. Nebyli hráči, museli se vrátit z jiných oddílů, ale podařilo se sehnat 15–16 hráčů, což je dobře. Pár kluků nám ještě hraje v jiných klubech (Nikolčice, Vrbice, Velké Pavlovice), ale chtěli bychom je zpět. Záleží na nich. Závěrem bych chtěl říci, že je velká škoda, že se neangažují bývalí, dnešní 40- až 50letí fotbalisté.

A mužstvo

Je jen dobře, že až na 1–2 hráče hrají za Bořetice jen domácí fotbalisté. Mužstvo je složené z hráčů od 19 do 40 let. Starší hráči se starají o chod na fotbalovém stadionu a také je potřeba poděkovat naší fanynce a vedoucí občerstvení paní Dufkové. Je jen škoda, že po euforii z postupu opadla tréninková morálka. Hráči trénovali jen v pátek, což je málo, a tak 6. místo po podzimní sezoně je vlastně zázrak. Před jarní sezonou by se měli hráči nad sebou zamyslet. Jinak je to spousta starostí, udržet chod oddílu (sehnat peníze, dotace atd.), proto bych chtěl ještě poděkovat výboru za jejich práci, mnohdy na úkor rodiny a jiných koníčků.

Karel Doležal, trenér A mužstva

Vandalové zase řádili

Pod Kravíma horama zase řádili vandalové. V době burčáků, zřejmě posílená alkoholem řádila naše nebo i cizí mládež při cestě z areálu sklepů a ničila vše, co potkala kolem chodníku. Nejprve to odnesl mladý stromek hrušky, který již rodil krásné a chutné hrušky a který rostl proti vjezdu na nové parkoviště. Dnes po něm zůstal jen pahýl. Kousek nad kaštany u křížku nainstalovala KHR informační tabuli, která také nešla pozornosti vandalů, tu ulomili. Dnes je již zase na svém místě. Také při akci Putování za

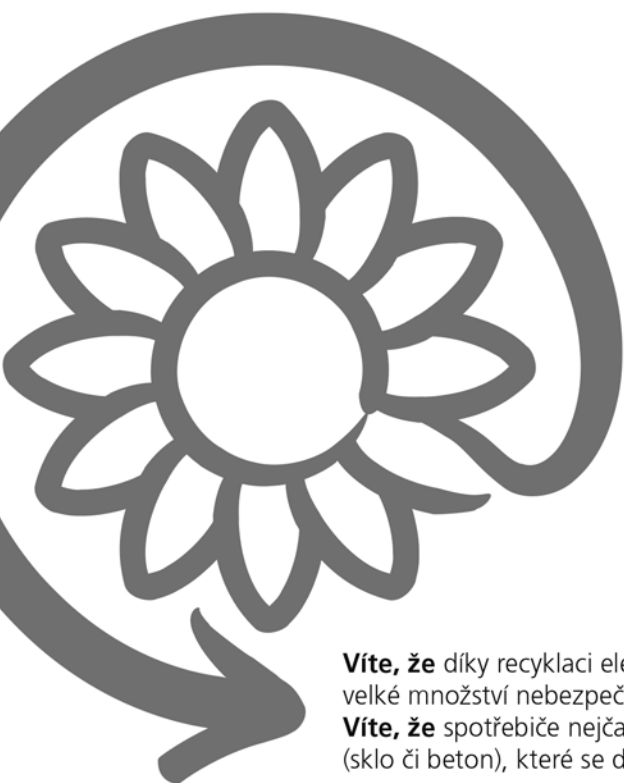
mladým vínem neušel pozornosti pokladní stánek pod Vinckovým náměstím, vybavený židlemi ministra financí Poldy Kalouska. Jedna se našla vyhozená na stromě pod stánkem, ale druhá dostala nožičky a již se nenašla. Prosíme občany a vinaře, aby si všimli chování mládeže a ovíněných návštěvníků a pomohli nám chránit přírodu a majetek.

Václav Petrásek

Odkládejte

ZDARMA

vysloužilé elektrospotřebiče na místa zpětného odběru!

- Můžete je odevzdat prodejci při koupi nového spotřebiče
- Odevzdejte je na sběrný dvůr
- Využijte mobilních sběrných míst – informujte se na obecních úřadech
- Další možnosti pro odevzdání naleznete na www.elektrowin.cz

Víte, že díky recyklaci elektroodpadu se do přírody nedostává velké množství nebezpečných látek, zejména freonů?

Víte, že spotřebiče nejčastěji obsahují kovy, plasty a jiné materiály (sklo či beton), které se díky recyklaci dají znovu využít?

www.elektrowin.cz

Tajenka - 31 znaků.

DL

ABAKUS	KOLONKA	OHAREK	ŘEDITEL
AGAMA	KRTEK	OPRA-	SELEN
AGRESE	LANOVÍ	VÁRNA	SILIKÁTY
ALIBABA	JOLY	OSCILÁ-	SKOBA
ALTÁN	LAKOVNA	TOR	SOKRATES
ATLETKA	LEHKOST	OSLABENÍ	SOUČINI-
BILION	LESNÍ	OTIATR	TEL
BREPTA	FIALKA	OTOKY	STARÉ
DOSTIH	LICITACE	PANELÁK	LÁHVE
DUMKA	LNICE	PARFU-	STAVITEL
FANFÁRY	LODIVOD	MERIE	SVATÍ
FAZOL	MARNOST	PATLAL	SVLAK
FILIÁLKA	METRO-	PLAZMA	TRAST
FLOTILA	NOM	POETA	USTLÁNÍ
HALAMA	MOLITAN	POLDA	VARNA
HANYS	MOTIV	POPRAD	VESNA
IDIOTI	MOTOVI-	RADNÍ	VIDLÁK
KAPLIČKA	DLO	RÁFEK	VINÁRNA
KLARET	NÁBRUS	RICHAR-	VRABČÁK
KOČKA	NAPALM	DIE	ZÁLETNÍK
KOLNA	ODDÍL	ROMÁN	ZEDNÍK

S	T	A	R	É	L	Á	H	V	E	E	L	L	T	S	O	K	H	E	L	E	
K	S	L	E	S	N	Í	F	I	A	L	K	A	Í	T	Í	A	T	E	O	P	
V	A	I	R	A	Ř	E	D	I	T	E	L	N	N	N	P	A	T	L	A	L	
I	R	B	P	O	P	R	A	D	F	S	Á	O	D	O	V	I	D	O	L	O	
T	T	A	D	A	A	R	L	A	O	L	O	E	A	P	V	I	D	L	Á	K	
O	L	B	B	C	H	R	Á	N	I	T	A	Z	D	R	A	V	Í	O	I	O	D
M	P	A	I	Č	N	F	O	S	C	I	L	Á	T	O	R	Z	J	T	O	P	
V	A	R	N	A	Á	E	U	S	A	I	I	S	T	M	A	R	N	O	S	T	
I	O	H	A	R	E	K	K	M	O	S	T	O	D	F	L	O	T	I	L	A	
N	B	Y	Y	V	Z	R	Z	D	E	U	M	A	I	K	S	N	L	D	A	Y	
Á	M	R	E	K	Á	A	O	U	E	R	Č	L	C	N	O	I	L	I	B	R	
R	O	S	E	A	L	R	N	M	K	B	I	I	O	E	K	L	A	R	E	T	
N	N	Y	Z	P	E	A	N	K	Á	Á	E	E	N	Á	R	K	O	L	N	A	
A	O	K	A	L	T	Á	N	A	L	N	S	O	T	I	A	T	R	N	Í	B	
M	R	O	O	I	N	A	Í	K	E	Y	K	Y	R	A	T	L	E	T	K	A	
A	T	T	L	Č	Í	I	A	A	N	V	O	K	A	L	E	E	A	E	E	A	
G	E	O	J	K	K	T	C	A	A	B	A	K	U	S	V	L	A	K	K		
A	M	A	L	A	H	A	H	E	P	E	A	G	R	E	S	E	L	E	N	!	

	●	Ruské vesnice	Druh žraloka	Brouk	Přesně	Desetinné třídění (zkr.)	Kód let. tringa	El. nabitý atom	Španěl. básník	Ráj	●	Panečku	12. měsíc starozid. kalendáře	Biblická postava	Antonín Dvořák	●	Zápis	Obec u Komárna	Sled (řídce)	Letadlo
Vedoucí žena ve skladu											Antilopa Sloven. „pří“						Přítok Odry Mrtvý jazyk			
1. díl tajenky																				
Pro vaz se smyčkou					Ubytovna Pádová otázka										Hvězda v souh. Orel Slezské město					
Melanésy mořský duch						Slovensky „talíř“ Plynný uhlovodík							Pavlovo jméno Urputná slá					SPZ Hodonína Enklitické slovo		
●	Sloven. „jinak“ Mořský pták							 zpětný odběr elektrozařízení www.elektrowin.cz						Východočeská obec na Úpě					Vázanka	Úřední spisy
Abvolt			Tetra-cyklin Končina																	
Hit				Ty a já Zdraví sundáním čepice			Pokojevý kařík	Sýrovna	●	Vyměnit	Noční pták Ovisček (botan.)								Část těla Zhotovovat plst	
Soubor přednášek					Lesklý nátěr Kód let. Kenitra					Zaklení							Mzda Asijská váhová jednotka			
Údaje o zdravotním stavu									Element. částice Sídlo v Mali						Sloven. „slíva“ Potraviná					
●	Rodový znak	2. díl tajenky Sudokopytník																		100 m²
Mravouka						Jm. Machákové Světový rekord								Anglicky „Martina“ SPZ Kolína						
Úder				Skinheadi								Černý pěvec					Aviážní prostředek			
Bratr (nářeč.)				Způsobit zranění								Oč					Ona			Pomůcka: adár, Adaro, Boni, Cota, NNA, NRI, sír, TET.

Mladí hasiči Bořetice

I když sportovní sezona mladých hasičů začíná v říjnu podzimním kolem, rád bych tímto popsal činnost našich nejmladších za celý rok 2016.

V lednu se naše sportovní a tréninková činnost zaměřuje především na uzlování. Na okolních soutěžích se zápolí ve vázání čtyř uzlů v kategoriích mladší žáci a starší žáci rozdělených na družstva nebo jednotlivce. Naš sbor letos pořádal poprvé uzlovací soutěž, které se zúčastnilo bezmála 150 dětí. I přes menší organizační potíže se soutěž povedla a naši závodníci Elišce Škrancové se podařilo vybojovat 3. místo v kategorii starší jednotlivce. Na ostatních „uzlovačkách“ se našim závodníkům dařilo, a v Perné družstvo mladších obsadilo 3. místo.

Koncem února už by se měla příprava mladých hasičů zaměřit na jarní kolo, na kterém se soutěží v disciplínách štafeta 4 x 60 m, štafeta CTIF, požární útok CTIF a klasický požární útok. Protože naše družstva nebyla kompletní a také jsme se nezúčastnili předchozího podzimního kola, na jarní jsme nejeli a plně se soustředili na místní soutěže, na kterých se běhá požární útok. Zde jsou výsledky:

- 8. 5. Cvrčovice – starší 6. místo, mladší 2. místo
- 15. 5. Kobylí – starší 4. místo, mladší 8. místo
- 29. 5. Velké Pavlovice – starší 2. místo, mladší 4. místo
- 11. 6. Ladná – starší 2. místo
- 12. 6. Šitbořice – starší 8. místo, mladší 4. místo
- 18. 6. Sedlec – starší 3. místo, mladší 5. místo

Hasičský sport je pro nás velmi krásný, ale zvlášť u dětí umí být hlavně požární útok dost tvrdý. Radost, smích a nadšení umí rychle vystřídát zklamání, slzy a bolest. Tímto vším si naši mladí hasiči prošli při soutěžích požárního útoku. Bohužel se nám nevyhnula ani menší zranění, která se však podařilo rychle vyléčit, ani menší či větší chyby, ale přes to vše nás pohled na výsledky těší i s ohledem na to, že se místních soutěží zúčastňuje v průměru 10 družstev v každé kategorii. Za čtyři medailová umístění jsme na naše mladé hasiče velice pyšní a moc jim za ně děkujeme.

O prázdninách necháváme dětem od hasičů klid a hned začátkem září začínáme přípravu na podzimní kolo, na kterém se soutěží v disciplínách požární štafeta dvojic a závodě požární všestrannosti. Hlavně závod požární všestrannosti je pro mladé hasiče velice náročný, protože se v něm snoubí běh, střelba ze vzduchovky, základy zdravotvědy, základy topografie, základy požární ochrany, uzlování a překonání překážky po laně.

Po požární štafete dvojic se mladší umístili na 6. místě a po závodu hasičské všestrannosti se umístili na 8. místě. Zato starším se dařilo mnohem víc. Po štafete se umístili na krásném 2. místě a po závodu hasičské všestrannosti se umístili na překrásném 1. místě. Ale to není konec. Podzimní kolo bude pokračovat na jaře, a to jako jarní kolo. Mladí hasiči budou ještě muset zabrat, aby pořádně natrénovali a mohli obhájit dobré výsledky z Podzimního kola.

V listopadu jsme se zúčastnili uzlovací ligy v Hrušovanech u Brna. V konkurenci mladých hasičů z celé jižní Moravy se nám bohužel nepodařilo postoupit do dalších kol.

Celou letošní sezonu jsme měli pravidelné tréninky, na které chodí v průměru 14 dětí. Když počasí dovolí, trénujeme v parku a v zimních měsících a za špatného počasí chodíváme do tělocvičny, za jejíž zapůjčení děkujeme místní základní škole. Další poděkování patří kolegům, mladým hasičům z Velkých Pavlovic za spolupráci při závodech, hlavně za zapůjčení závodníků a techniky. Také děkujeme všem členům SDH, rodičům a obecnímu úřadu.

Milan Foler, vedoucí MH

Chcete se stát mladým hasičem? Hledáme odvážné a šikovné holky a kluky do řad mladých hasičů. Můžete se přijít podívat na trénink, který je každý čtvrtek v 16 hod ve školní tělocvičně. Informace pro rodiče zájemců na tel: 721 738 683, nebo na emailu m.foler@seznam.cz

Společenská kronika

Vítejte mezi námi:

červenec: Ondřej Jambor

září: Sebastian Pregrt

Sňatek uzavřeli:

září: Eva Gulánová – Jakub Jambor

Jubilanti 70 let

září: Ludmila Šafránková, Marie Kadlecová

listopad: Bohumil Chrástek

Jubilanti 75 let

říjen: Libuše Fridrichová

listopad: Františka Lubalová

prosinec: Marie Petrásková

Jubilanti 80 let

prosinec: Anna Galová

Jubilanti 85 let

říjen: Václav Novák

prosinec: Jan Janošek

Přejeme všem hodně zdravíčka a osobní spokojenosti.

Z našeho středu navždy odešli:

srpen: Ludmila Dufková

říjen: Milena Pazderková, Marie Jislová, Marie Hrabalová

listopad: Zdeňka Marešová

Dění v TJ Sokol Bořetice ve 2. polovině roku 2016

Těsně před začátkem nové sezony 2016/17 jsme dokončili rekonstrukci závlahy na hřišti. Nyní je systém plně automatický. Je to vidět i na kvalitě hrací plochy.

Koncem srpna 2016 jsme pořádali turnaj přípravy za účasti našeho družstva, Vrbice, Šitbořic a Hustopečí. Naše příprava skončila na krásném 2. místě za družstvem ze Šitbořic. Po tomto turnaji následoval dědinový turnaj Chalůpky-Lužánky-Dědina. Vítězství po dlouhé době získalo mužstvo Lužánek před mužstvem Chalůpek. Turnaje se zúčastnilo 45 neaktivních hráčů. Budeme rádi, když příští rok toto číslo překonáme. Dále v říjnu jsme instalovali nové osvětlení hrací plochy. Staré lampy sice svítily hodně, ale v případě poruchy byl problém na ně sehnat náhradní díly.

Do okresní soutěže ročníku 2016/17 jsme přihlásili nově družstvo přípravy a do III. okresní třídy postoupilo mužstvo mužů. Bohužel již nyní začíná být problém s doplněním mužstva mužů z důvodu chybějících mládežnických mužstev. Pokud ještě nějaké dorostence v okolí máme, bylo by dobré je, nebo případně rodiče přesvědčit, aby tito hráči hrávali za Bořetice.

Příprava

Neděle 18. 9. 2016, 10:00 hod. Konečně. Kluci nastupují ke svému 1. mistrovskému utkání. Celý rok se ptali, kdy konečně budou hrát ten ostrý zápas. Dosud byly pouze tréninky, tréninky, tréninky a přáteláky. Hodiny drilu, běhání a tony propocených triček. O prázdninách přípravný zápas s Hamburkem (ve skutečnosti to byl Nymburk) a vítězná generálka s Kalubáky a... nyní nastala ta chvíle, na kterou se všichni těšili.. Hraje Celtic hymna, poslední pokyny od trenérů („Není důležité zúčastnit se, ale vyhrát!!!“), nový pokřik („Zelená, bílá to jsou barvy naše, nakopem jim...“, vítězství je naše“) a... Nástup...

Na podzim děti sehrály sedm mistrovských zápasů se střídavými úspěchy. Cílem těchto zápasů není výsledek, ale aby hra děti bavila a učily se základním dovednostem fotbalu. Nyní máme 15 registrovaných dětí do mladší přípravy. Jelikož u dětí se hraje na menším hřišti systémem čtyři hráči v poli + brankář, je to dostatečný počet. Budeme ale rádi, když děti budou ještě přibývat. Příští rok bychom chtěli mít přípravku mladší a starší. Pokud by se domluvilo více starších kluků, tak bychom se nebránili přihlášení dalšího mládežnického družstva (žáků).

Muži

Na novou sezonu začal platit nový přestupní řád, kdy klub nemůže v případě vůle hráče bránit mu v přestupu a hráč, pokud přestupuje v období od 1. 6. do 20. 6., pak odchází za cenu dle tabulek do klubu, který má o něho zájem.

Tento systém je výhodnější pro kluby s lepším finančním zázemím. Na základě tohoto řádu od nás přestoupili Martin Michna (Velké Pavlovice), Václav Bukovský (Dambořice), David Petrásek (Nikolčice).

Mužstvo posílili Jakub Jambor, Patrik Kalužík, Zbyněk Gehr, Tomáš Topinka a Tomáš Baťa. Přes posílení mužstva jsme nenaplnili očekávání a skončili na 6. místě s 19 body. Zápasy doma a venku se lišily jako den a noc. Doma většinou výhra a hra, na kterou se dalo dívat, venku většinou porážka (pouze dvakrát remíza) a výkon bez kvalitního zakončení akcí. Doufám, že pro jarní část soutěže zlepšíme účast na trénincích a následně se posuneme výš v tabulce.

Výsledky

Kobylí : Bořetice 1 : 1
Bořetice : Boleradice 3 : 0
Vrbice : Bořetice 3 : 0
Bořetice : V. Hostěrádky 3 : 1
Šitbořice : Bořetice 6 : 0
Bořetice : Horní Věstonice 2 : 2
Ivaň : Bořetice 2 : 1
Bořetice : Popice 2 : 0
Bořetice : Vranovice 1 : 1
Bořetice : Klobouky 4 : 3
Nosislav : Bořetice 2 : 2
Bořetice : V. Pavlovice B/Starovičky 1 : 0
Strachotín : Bořetice 3 : 0

Závěrem bych chtěl poděkovat všem, kteří se jakýmkoliv způsobem podílejí na chodu TJ Sokol, sponzorům, vedení obce za finanční podporu, a všem, kdo nám pomáhají s organizací zápasů a podporují nás.

Luděk Gloza, předseda TJ Sokol Bořetice

<https://www.facebook.com/obecbořetice>

Již téměř 500krát "To se mi líbí"! Děkujeme!

Svatomartinské víno

I v Bořeticích se chutnalo svatomartinské víno. Na svátek sv. Martina připravil hotel Kraví hora pro své hosty a přátele malou slavnost s vytahováním prvních zátek z lahví mladých vín ročníku 2016, doplněnou o konzumaci tradičního pokrmu – husí pečinky.

V den svátku sv. Martina 11. 11. v 11 hodin, když bylo odpočítáno těch 11 minut, připravil pan Sadílek, majitel hotelu, se zaměstnanci hotelu vytažení první zátky a společný přípitek. Předtím, než byly odpočítány minuty, přečetl emeritní prezident Kravihorské republiky nafurt dopis, který dostal poslem, vojákem X. římské legie Marka Aurelia Proba, která má sídlo nad Mušovem. V tomto dopise vysvětluje sv. Martin a omlouvá se vinařům, že trápen neduhy z bojů, neuhlídal mocnosti pekelné, které škodily vinařům mrazem v jarních měsících, ale zato si pak dal záležet na tom, aby deště a sluníčko přicházely tento rok v pravý čas a tak, aby kvalita vína v tomto ročníku byla co nejlepší.

Této malé oslavě mladého vína byl mimo jiné vzácné hosty přítomen i vinař z Valtic, pan Kopeček, který byl prvním držitelem ochranné známky, než ji zakoupil Vinařský fond – Svatomartinské víno. Byl přítomen i „nultému“ ročníku rok předtím, než Svatomartinská vína, jako oslavu mladých vín, začal dělat Vinařský fond. Tehdy tam byl přítomen i ředitel Vinařského fondu, pan Ing. Machovec.

Valtický vinař pan Kopeček nás tehdy pochválil: „Vy v Bořeticích, hotel Kraví hora a Kravihorská republika, jste byli první, kteří pochopili, jaký potenciál dříme v takovéto akci“. Letos bylo zase naplněno Svatomartinským vínem v celé vinařské ČR přes dva miliony lahví.

Václav Petrásek

Putování za mladým vínem

Nejúspěšnější akcí letošního vinařského roku bylo putování za mladým vínem. 5. listopadu se na tuto akci otevřelo sice jen 11 sklepů, ale platících návštěvníků bylo skoro 1 000 a neplatící odhadujeme na 100. Pro ty odvážné, co sklepy otevřeli, to bylo náročné, a u otevřených sklepů stály fronty. Náklady na tuto akci byly pro republiku KH přes 200 tisíc korun.

Po minulých zkušenostech z Hustopečí, kdy na udání navštívila otevřené sklepy kontrola Živnostenského úřadu, která kontrolovala „živnostáky“, kolaudační povolení, zdravotní průkazy... a na místě dávala mnohatisícové pokuty, se několik vinařů z akce otevřených sklepů odhlásilo, ale přesto parazitovali na práci a nákladech kravihorců a sklepy otevřeli mimo tuto akci. Když vláda rozhodla vytknout jim toto chování, se zlou se potázala. Že vinaři z KHR aktivně pracují nejen pro vinaře, ale i pro občany, neboť díky této propagaci vinařství a obce k nám jezdí tisíce cykloturistů a turistů, kteří se zastavují nejen u sklepů vlády, ale i ve sklepech těchto kritiků, že zde máme již tři hotely, penziony, vinaři si přestavují nástavby sklepů na ubytování rodinného typu a další občané, kteří vlastní neobydlené domy, tak je předělávají na ubytovny. Dnes máme již v obci podle posledního sčítání Ondry Pazderky 1 040 lůžek pro turisty (a to prý mohl na některé zapomenout). Tito kritici, kteří parazitují na naší práci, ještě nic pro vinaře nebo občany sami neudělali a v ničem nám nepomohli, jen kritizují a závidí. A stačí jen málo – zaregistrovat se za 1 000 Kč na Živnostenském úřadě.

Každý z těch odvážných vinařů, co otevřeli sklepy, musí počítat s tím, že „rozleje“ zadarmo kolem 100 lahví vína platícím i neplatícím návštěvníkům (kdo by stačil v tom „fofru“, kdy se 1 000 lidí rozejde do 11 sklepů, kontrolovat, zda mají všichni vstupenky a že

někteří se vrátí i několikrát), že musí mít v pořádku potřebné dokumenty, čistotu sklepa, obsluhu a hlavně kvalitní vína. Každý z vinařů počítá, že návštěvníci u něj utratí ty tři bloky po sto korunách, které jsou součástí vstupenky, a pak, že koupí i další víno. Proto se vláda KHR po vyúčtování této akce v loňském roce a i letos rozhodla, že těmto odvážným vinařům, kteří sklepy otevřeli, vyplatit na krytí ztrát při nalévání vína 3 000 Kč. To je cca 30 korun za láhev, ale stejně ani toto opatření nepomohlo a otevřených sklepů bylo asi stejně jako loni.

Kravihorci pomáhají nemocné

Letos již dvakrát předávali kravihorci finanční částku 5 000 Kč ze vstupného postižené Sabince Grófové z Němčiček, která trpí mozkovou obrnou. Poprvé to bylo na velikonočním koštu a podruhé na putování za mladým vínem, spolu s vinařstvím Ludwig pana Šlancara, který daroval 100 000 Kč z z prodeje 10 000 lahví vína s názvem Sabinka, a paní Liana Hrabáková z téhož vinařství 16 000 Kč. Tedy celkem 121 000 Kč, které potřebuje na pobyt ve speciálních lázních, převzala Sabinka s rodiči na slavnostním zahájení této akce na Vinckově náměstí.

Václav Petrásek

Běh za bořetickým burčákem a Běh Bořeticemi

První říjnová sobota byla již po šestnácté ve znamení Běhu za bořetickým burčákem a akcí pro mládež – Běh Bořeticemi.

Na start v mladší kategorii se postavilo celkem 116 dívek a chlapců, kteří si změřili své síly podle věku v kategoriích na trati v rozmezí od 60 po 720 metrů. Kategorie dorostenců, dorostenek a juniorů byla v letošním roce zastoupena jen 16 závodníky. Absolutní vítězem se stal Fiala Andrej z ELITE.

V hlavním závodu na 10 km se na start postavilo celkem 140 závodníků, z toho 105 mužů a 35 žen. Prvním v cíli, a zde je nutno říci že již po deváté za sebou, se stal Roman Poulík z Lokomotivy Břeclav. V ženách si pro vítězství doběhla Irena Pospíšilová z AK Dr-

novice. Bořetice měly v hlavním běhu tři zástupce, a to sice Michala Punčocháře, který doběhl na skvělém 19. místě. Vít Buchta obsadil 79. místo v celkovém pořadí a Jan Trpík doběhl na 139. místě. Všem patří velká gratulace a obdiv.

Již nyní můžeme odhadovat, zda na příštím, 17. ročníku zvítězí opět Roman Poulík – jednalo by se již o jeho desáté vítězství v řadě!

Ing. Lenka Bukovská

Okénko mladého myslivce

V nastávajících zimních měsících strádá zvěř nedostatkem potravy. Ten, komu nejsou zvířata lhostejná, by jim mohl na tuto dobu nouze připravit malé přilepšení.

Pro drobné ptáky můžeme zřídit krmítko. Mělo by být umístěné tak, aby na něj nedosáhla kočka a ptáky neulovila. Kočka je totiž jeden z jejich největších nepřátel. Každá toulavá kočka zabije každý měsíc průměrně 30 zvířat (především ptáků). Kočky mají za posledních 500 let na svědomí vyhubení nejméně 63 druhů ptáků, savců a plazů.

Do krmítka dáváme ovesné vločky, plody řepky a slunečnice, strouhanku, mák, proso, strouhaný rohlík (ne slaný!), strouhanou mrkev, tvaroh, vnitřní sádlo nebo lůj, semena plevelů a obilovin.

Nikdy nedáváme těstoviny, slané, kořeněné a uzené výrobky ani osolený přepálený či škvařený tuk.

Na zem můžeme pohodit jablka nebo brambory vařené v neslané vodě.

Mladý myslivce pak s pomocí nějakého atlasu ptáků, popř. dalekohledu může pozorovat, který druh krmení nejvíce vyhovuje jednotlivým druhům ptáků.

Pro bažanty můžeme někam na kraj pole nebo louky zanechat rozličné zrní (obilí, kukuřici, slunečnici), mrkev, ovoce. U zrní je potřeba dbát na to, aby nepromoklo, a tak nezplesnivělo.

Pro zajíce a srny je možné umístit do honitby řepu, seno, vojtěšku – pozor opět na provlhnutí a zplsnivění. Zajáci navíc ocení větve jabloní z ořezu stromů.

Ze všeho nejdůležitější je však zajistit zvěři v přírodě klid. Pokud se tedy vydáš na procházku do přírody např. se psem, dávej velký pozor na to, abys měl psa neustále pod kontrolou a aby zvěř nehonil a nerušil. Vyrušování v době nouze může pro zvěř znamenat smrt.

Úkol z přírody

V každé následující větě je schován název jednoho stromu. Najdeš jej?

Pozití ven nepůjdu, budeme s tatínkem vyrábět krmítko pro ptáky. Když při cestě narazíš na dřevěný srub, ukryj se v něm.

Dobří zahradníci dokáží vypěstovat mnoho druhů rostlin.

Silný jed ležel na skříni v kůlně.

Mgr. Radim Šebesta

Rěšení!
Pozití ven nepůjdu, budeme s tatínkem vyrábět krmítko pro ptáky. (dub)
Když při cestě narazíš na dřevěný srub, ukryj se v něm. (buk)
Dobří zahradníci dokáží vypěstovat mnoho druhů rostlin. (brýza)
Silný jed ležel na skříni v kůlně. (jedle)

7. a 8. října 2016 – Volby do Zastupitelstva Jihomoravského kraje

Krajské volby v Bořeticích

Volební účast: 36,34 %

Pořadí: KDU-ČSL 34,48 %; ČSSD 15,11 %; ANO 11,40 %; ODS 9,54 %; KSČM 9,01 %...

Vánoční jarmark v Bořeticích

V Bořeticích se stalo již tradicí, že si adventní čekání na Vánoce zpřijemňujeme jarmarkem. Na kulturní komisi bylo již v minulém roce ve spolupráci s vedením obce dohodnuto, že jeho začátek bude posunut na pozdější hodinu. Vloni začínal v 11 hod, letos v poledne. Bylo k tomu několik důvodů. Tím hlavním byl zájem kulturní komise přilákat co nejvíce lidí na kulturní program, který dlouhé roky začínal až několik hodin po zahájení samotného jarmarku, resp. stánkového prodeje. Mnoho návštěvníků každoročně přilákaly především zabíjačkové dobroty, tito přichází si však ve velké míře s obědáčky pouze vystáli frontu na ovar, jelito či jitrnici a po zakoupení z jarmarku bohužel odešli, neboť oficiální kulturní program ještě nezačal. Sblížením začátku jarmarku (resp. zahájení prodeje zabíjačky) a zahájením kulturního programu jsme chtěli těmto návštěvníkům dát možnost se v klidu zastavit, dát si svařáček, čaj, punč, popř. nějakou jinou laskominu, a vánočně se naladit zhlédnutím alespoň části vystoupení.

Druhým důvodem je léty odpozorovaný fakt, že když jarmark v minulosti začínal v 10 hod (i s výdejem zabíjačky) a kulturní program až v jednu odpoledne, tak po uspokojení „kastrůlkářů“ byla návštěvnost v tuto dobu velmi nízká a sólo se začínalo plnit většinou až se začátkem jednotlivých vystoupení. Třetím důvodem, který ale rovněž souvisí s předchozím jmenovaným, je skutečnost, že organizace jarmarku trvajících delší dobu, ale bez očekávané návštěvnosti, není

efektivní (časově, nákladově, z hlediska lidských zdrojů atd.). Naopak přiměřeným zkrácením dochází k tomu, že celá akce neztrácí přidanou hodnotu pro návštěvníky, ale není tak náročná organizačně. Je opravdu velký rozdíl být na nohou 7–8 hodin a 5 hodin. I tak celá příprava i samotný jarmark představují pro všechny pořadatele nelehký úkol, zejm. výroba a obsluha občerstvení se hodně naběhá.

Tímto bych chtěl moc poděkovat obecním zaměstnancům, kuchařům, kuchařkám, obsluze kotlů, členkám kulturní komisi a všem, kteří se podíleli na přípravě jarmarku. Také bych chtěl poděkovat všem vystupujícím – dětem a paním učitelkám z MŠ a ZŠ Bořetice, mužskému souboru Svodničan, ženskému souboru Bořečanky a chrámové schole Deo Gratias. Chtěl bych poděkovat i vám všem, kteří jste si našli chvilku a jarmark navštívili. Doufám, že se vám nabídka zboží i přichystaný program líbily, a věřím, že příští rok s sebou na sólo vezmete ještě více vašich příbuzných, kamarádů a známých.

Za celou kulturní komisi vám přeji klidné Vánoce v kruhu vašich nejbližších a v roce 2017 mnoho úspěchů a pevné zdraví. V neposlední řadě bych vás chtěl pozvat na žehnání mladého vína, které se v tomto roce uskuteční netradičně v pátek 30. 12. 2016, a na nadcházející plesovou sezónu.

Ing. Jiří Michna, předseda kulturní komise

Charitativní adventní koncert v Bořeticích pomohl BETLÉMU

Jožka Šmukar se svojí cimbálkou a Václav Herzán se Sklepankou připravili velmi příjemný večer všem, kteří nezůstali doma a přišli do kulturního domu v sobotu 10. prosince 2016. Cimbálka se střídala s dechovkou vždy po několika písních: hudebníci, kteří právě nehráli, seděli u stolu na podiu a osvěžovali se produkty místních vinařství a vymýšleli, co budou dělat, až na ně přijde řada, aby trumfli toho druhého. Protože Jožka i Václav mají bohaté zkušenosti nejen s písněmi, ale i vyprávěním lidových historek, bylo v sále opravdu veselo. Závěr večera patřil písním, které hrály obě kapely společně a celý sál zpíval.

Písně i smích už dozněly, ale něco důležitého však zůstává dál a bude pomáhat ve všedních dnech. Všichni účastníci se vzdali

nároku na honorář ve prospěch tělesně postižených osob. Rádi bychom chtěli touto cestou poděkovat manželům Sadílkovým za nápad a přípravu adventního koncertu v Bořeticích, hudebníkům, kteří hráli celým srdcem, a všem lidem, kteří přišli na koncert, a obci Bořetice za poskytnutí prostor pro akci. Výtěžek večera ze vstupného, navýšený dobrovolnými příspěvky do kasičky a darem 50 tisíc korun od Hotelu Kraví hora tak činí úctyhodných 68 500 korun, které budou použity na nákup vícemístního auta pro Diakonii ČCE-středisko BETLÉM.

Ing. Jan Gavlík, Diakonie ČCE-středisko BETLÉM

BETLÉM obdržel díky veřejnosti Divokou kartu

Děkujeme všem za podporu projektu „Otevřené nádvoří i srdce“, protože společně s dalšími hlasy na internetu (dohromady 2 227) nám pomohl vyhrát Divokou kartu, která nás zařadila mezi čtyři podpořené organizace ze sbírky „ČSOB pomáhá regionům“ v Jihomoravském kraji. Výše konečné podpory však záleží na závěrečném klání, které je před námi.

Potřebujeme totiž nasbírat od veřejnosti částku minimálně 5 tisíc korun a pak k této částce dostaneme od ČSOB přidáno 25 000 Kč. Pokud však nasbíráme více, než některá z ostatních tří organizací v našem regionu, navýšení bude 35 nebo 40 tisíc Kč, vítěz získá 50 000 Kč. Tyto prostředky nám pomůžou koupit speciální zařízení pro návčik chůze osob s postižením nohou a další pomůcky pro So-

ciálně terapeutické centrum Brumovice. Je to pro nás velká šance, kterou chceme využít co nejlépe.

Svůj případný příspěvek prosím pošlete na sbírkový účet 1017777101/0300, variabilní symbol: 20166102, a to nejpozději do 6. ledna 2017, kdy akce končí. Na dílo v Brumovicích se můžete podívat v 90sekundovém videu na webu ČSOB pomáhá regionům, kraj Jihomoravský. Upozornění: Portál Klikni a daruj u videa používá další možnosti darování. Využívá i jiné číslo účtu a variabilní symbol, což je matoucí. Ale všechny kanály darování jsou plně funkční a vedou k nám.

Ing. Jan Gavlík, Diakonie ČCE-středisko BETLÉM

Základní škola a Mateřská škola Bořetice, okres Břeclav, příspěvková organizace

Ve školním roce 2016/2017 navštěvuje základní školu 55 žáků, z toho 15 žáků 1. třídy. Letošní prvňáci jsou pod vedením třídní učitelky Mgr. Jiřiny Ševčíkové plní energie a chtějí učit – počítají, čtou, učí se anglicky, tvoří, cvičí, a to vše s velkou radostí. Již mají za sebou i slavnost slabikáře, při které jim jejich kamarádi a patroni z 5. třídy spolu se svou třídní učitelkou Mgr. Marií Hamalovou předali slabikář. Žáci 2. a 3. ročníku ukončili předposlední listopadový týden kurz plavání a pochlubili se mokřým vysvědčením. Čtvrtáci navštívili s třídní učitelkou Mgr. Hanou Chadimovou výukový program v Ekocentru Trkmanka ve Velkých Pavlovicích. A spolu s páťáky nejen absolvovali první část dopravní výchovy na dopravním hřišti v Hustopečích, ale také přivezli pohár z florbalového turnaje ze ZŠ Kobylí. A protože jsou opravdu šikovní sportovci, v pátek 2. 12. přibyl k poháru z Kobylí další pohár, tentokrát jej přivezly dívky z turnaje ve vybíjené v ZŠ Velké Pavlovice. Pátáci se také poprvé setkali s operou v Národním divadle v Brně, kde navštívili představení Čert a Káča.

Ve škole se pořád něco děje, nezahálí se ani ve školní družině, kde mohou letos děti využívat širokou nabídku činností. Oblíbe-

ný je sportovní kroužek, který vede Mgr. Eva Doležalová, folklórní kroužek pod vedením Mgr. Jany Šedivé, kroužek vaření, který jsme vzhledem k velkému zájmu dětí rozdělili na dvě části. Mladší školáci vaří pod vedením Mgr. Radky Húdekové a skupinu starších školáků vede Mgr. Jiřina Ševčíková. Kuchyňku jsme pro tyto účely pořídili částečně z finančních prostředků získaných za sběr starého papíru. Paní Veronika Mikulíková byla ochotná vést fotografický kroužek, pro školáky je také velmi atraktivní, stejně jako kroužek angličtiny a umělecké výpravy do minulosti, kde děti pracují s BcA. Kateřinou Gisteringovou.

Podrobnější informace o dění ve škole i školce včetně pestré fotogalerie můžete sledovat na naší adrese www.skolaboretice.cz.

Všechny školáky navštívil i Mikuláš se svou družinou. Ve škole již voní Vánoce a děti se těší na nejkrásnější svátky v roce.

Jménem zaměstnanců ZŠ a MŠ Bořetice přeji všem čtenářům BL krásné a veselé Vánoce a vše dobré v novém roce 2017.

Mgr. Ivana Macháčová, ředitelka školy

Mateřská škola

Zima je sice krásná pohádková, ale i podzim si zaslouží naši pozornost.

Paletu barev, suchých plodů a dobrot ze zahrádek jsme využili při podzimních hrách a tvoření. Podzimu jsme si dosyta užili a rozloučili jsme se s ním nejen při pečení jablíček, ale i v naší minichajovně, která byla odměnou za vystoupení v KD, kde jsme uspali zvířátka a přivolali paní zimu.

Co znamená zima v mateřské škole? To jsou pohádky, Mikuláš, koledy, koledování po obci, návštěva kostela, vánoční těšení s rodiči, vánoční stromeček s dárky a krmení zvířátek.

Víte, proč se naše děti těší na Vánoce?

Na tu vánoční náladu, a že jsme všichni spolu.

Na dárky a na Mikuláše.

Protože budeme mít hodně dárků a budeme vědět, co jsme si zasloužily. Že mi Ježíšek dá dárky a pak dáme Ježíškovi nějaké jídlo.

Protože se těším na Ježíška, až mi donese terénní auto.

Na dárky a na vyfocení s andělem.

Protože pod stromečkem bude nějaký robot a hvězdný kombajn.

Protože bude sněžit a může se hrát koulovačka a dělat iglú.

Protože budeme péct různé dobroty a bude vánoční večeře.

Protože budeme zpívat vánoční koledy a prskat prskavky.

Musí být stromeček na Vánoce?

Ano, protože Ježíšek by nevěděl, kam má dát dárky.

Za mateřskou školu Bc. Radomíra Mainclová, vedoucí učitelka MŠ,

Aneta Ličeničková a Jarmila Rozbořilová, učitelky MŠ

Slavnost slabikáře

1. třída

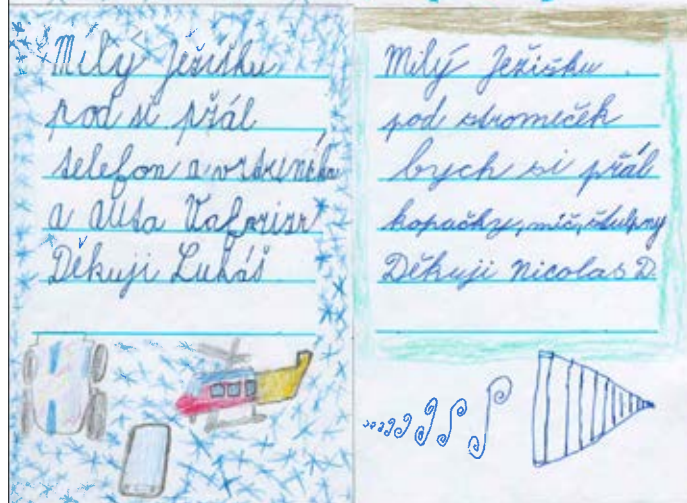

Prvňáčci navštívili divadlo v Brně

Mikuláš u prvňáčků

2. třída

Školáci navštívili divadelní představení Mach a Šebestová

Návštěva Mikuláše – 2. třída

3. třída

Žáci 3. ročníku v divadle v Brně

Mikuláš navštívil 3. třídu

4. třída

Kristýna

6. KDESE NARODIL JEŽÍŠEK.....

1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					

ADVENTNÍ.....
 VAŇOČNÍ PEČIVO
 SPÁNEK JE RÁNI A
 JE TO SLADKÉ
 A KŤEŠE...
 DEĽÁ SE TO NA VAŇOČNÍ

Co mě baví na zimě!

Dan

Bunker

Bobby

Nygrbenstovēni

Kreslení

Divání

Tobiáš

Doplňte i/y.

jež...šek se narodil
 v váno...ch padá
 sn...h. v lé...
 ludeme hodně
 p...t.

Co nepatří k vánočním?

Sáňa

SNÍH
ZIMA
MLADÁTKA
SAZENÍ
SANKY
PLAVKY
KYTKY

STROMEČEK
JEŽÍŠEK

Vám všem Veselě Vánoce 4 ročník

1.					
2.					
3.					
4.					
5.					

1. musí dávat
 2. neobjeme
 3. nově
 4. Josef
 5. nově
 6.

**Krásné vánoce
 aby bylo
 hodně zdraví
 a taky hodně
 dárků.**

*Šťastní a
 veselé vánoce
 hodně štěstí a zdraví
 přij. Filip*

hady něco pro radost.

V	D	I	Y	O	N	S	M	J	N	O	Z	D	R	A	V
E	A	E	I	T	T	L	K	A	O	V	A	R			
S	R	K	O	C	J	Z	D	R	A	V	I	T	E	T	
E	R	K	O	L	T	E	N	O	O	A	E	K			
L	Y	K	V	O	Ž	V	Y	D	O	L	E	A	I	U	A
O	X	V	I	P	I	A	C	E	D	O	M				
S	T	R	O	M	S	E	N	Ě	V	I	P	Q	R	X	
T	O	J	E	E	N	T	E	A	I	V	K	I	R	Z	Z
O	P	S	T	R	A	K	U	M							
V	Y	R	I	U	A	K	N	Ě	O	U	I	O	P	R	
E	P	K	L	A	L	Ě	A	E	J	S	S	E	K		

DAVID

David

Ježíš

STROM

RODINA

ZDRAVÍ

JEŽÍŠ

VESELOST

DÁRKY

STROM

RODINA

ZDRAVÍ

JEŽÍŠ

JEŽÍŠ

JEŽÍŠ

5. třída

Jdeme do finále!

Tento školní rok je a bude pro pátáky zajímavý, náročný, a hlavně poslední na naší škole. Čeká je hodně „učení“, ale také zajímavých akcí. Jedné už se zúčastnili. Na florbalovém turnaji v Kobylí zvítězili a přivezli pohár. Další příjemnou akcí byl svátek slabikáře. Pro prvňáčky si připravili malinkou slavnost, při které jim předali slabikář.

Rychlostí blesku se k nám blíží rok 2017. Jaká mají pátáci předsevzetí?

Naučím se přemet dozadu. Budu víc poslouchat mamku, babičku a taťku, víc se budu učit matematiku. Budu asi hodný ve škole, hlavně na paní učitelku. Chtěla bych strávit víc času s kamarády, rodinou, a hlavně se svými domácími mazlíčky. Budu víc chodit ven a nebudu líně koukat na televizi. Budu se víc učit. Začnu víc skákat parkour. Zlepším se v přírodovědě. Budu víc bez mobilu, budu se víc hýbat a budu zdravě jíst. Budu jíst zeleninu. Dám se „do kupy“, abych vypadala, budu jíst méně sladké, budu šťastná. Budu víc sportovat, budu hodnější, nebudu odmouvat, nebudu lhát. Budu chránit mladšího brášku.

I průzkum o volbě povolání byl zajímavý. Na otázky „Čím bych chtěl/a být? Proč? Co pro své budoucí povolání musím umět?“ – odpovídali takto:

Chtěla bych být „profi“ jezdkyň na koních. Na koních jezdím a baví mě to. Musím výborně jezdit.

Nela Chrástková

Chtěl bych být kuchařem, baví mě to a docela mi to jde. Budu pomáhat mamce s vařením, abych se víc naučil.

Petr Slezák

Chtěl bych být fotograf, protože mě to strašně baví a celá rodina mě za to chválí. Budu se učit, budu vzdělaný, a pak už můžu být fotograf.

Daniel Cvingráf

Chtěla bych být veterinářkou. Mám ráda zvířata a chci je ošetřovat. Musím se ke zvířátkům dobře chovat.

Eliška Machačová

Chtěla bych být právničkou, protože vydělávají hodně peněz a protože se ráda hádám. Budu muset být hodně chytrá, musím se naučit mluvit spisovně a slušně.

Neda Marčeva

Chtěl bych být grafikem, protože mě počítačová grafika moc baví. Musím dobře ovládat PC a umět grafiku.

Sebastian Ondryáš

Chtěla bych být učitelkou v mateřské škole, protože mě baví hlídat malé děti. Musím umět číst, psát a počítat a hlídat malé děti.

Karolína Lejsková

Chtěl bych být profesionál v parkouru a ve fotbale, protože mě tyto dva sporty baví. Musím umět různé jazyky, dobře hrát a skákat.

Adam Hříba

Chtěla bych být fotografkou nebo gymnastkou, protože mě gymnastika i focení hodně baví. Musím umět krásné a ostré fotky. Musím mít sílu a zvládat různé gymnastické cviky.

Karolína Kacerová

Chtěl bych být kuchařem, protože budu umět pěkně vařit. Musím umět počítat, český jazyk a fyziku.

Damián Veselý

Chtěla bych být atletkou a taky bych se chtěla dostat na olympiádu. Mám atletiku ráda a baví mě to. Líbí se mi, když vidím v televizi, jak atleti běhají a skáčou. Musím hodně trénovat, umět jazyky, taky číst, psát, počítat a používat všechno, co jsme se učili.

Tereza Petrásková

Chtěl bych být masér, protože mám šikovné ruce. Musím dobře znát stavbu těla.

Daniel Bauer

Já bych chtěla být profesionálkou, co jezdí na koních. Miluji ten vítr v zádech, když cválám a ovládám pětikrát silnějšího tvora, než jsem já. Musím jezdit perfektně na koni, abych mohla učit další.

Justýna Trojaková

Chtěl bych být traktoristou, protože když se oře, může se zapnout rádio. Musím dobře řídit traktor.

Martin Mazůrek

Jízdní kola

elektrokola, krosová, horská a silniční kola, koloběžky a odrážedla, náhradní díly, doplňky a sluneční brýle

na funkční a sportovní prádlo CRAFT, MOIRA, ATEX sleva až 50 %; prodej dárkových a servisních poukazů v hodnotě 300 až 1 000 Kč; záruční i pozáruční servis, opravujeme všechna jízdní kola, provádíme opravy kotoučových i hydraulických brzd

Otevřeno: po–pá 8:00–12:00; 13:00–17:00; sobota: zavřeno 11/2016 – 03/2017

Hlavní 68, Velké Pavlovice, tel: 519 428 507, www.zaf.cz, velo@zaf.cz

Školní veršičky

V zimě padá sníh,
pojede na saních.
Máma peč cukroví,
kam ho schová, nepoví.

Eliška Macháčová

Zima je fakt prima,
když padá sníh,
jezdíme na saních.
Když zdobíme stromček,
pomáhá nám dědeček.
Maminka mi nepoví,
kam schovala cukroví.
Nakonec přiletí
bílá víla z kapradí.
Karolína Kacerová

Zvoní zvonky vesele,
už je tu zima,
zima je prima.

Velká závěj bílá –
tu přinesla víla.
Vločky padají,
rolničky cinkají,
padá sníh,
jedeme na saních.
Chtyla se ryba,
byla to chyba.
Pustili jsme ji zpátky,
aby mohla prožívat svátky.
Peče se cukroví,
kde je, maminka nepoví.
Vidíme zlaté prasátko,
ve chlévě je jezulátko.
Z kapra máme šupiny,
teta Eva má jmeniny.
*Justýna Trojaková,
Tereza Petrásková*

O Vánocích ještě dnes,
navštíví nás malý pes.
Vludila se chybička,

uplavala rybička.
Proč? To nám nikdo nepoví,
ještě máme cukroví.
Dnes padal sníh,
pojede na saních.
Je tu zima, je tu mráz,
byl vítr a udělal prásk!
Za oknem padaly vločky,
v polévce plavaly nočky.
To je vánoční čas,
a proto vítám vás!
Zároveň končím
a s vámi se loučím.
Nela Chrástková

Zima je prima,
zimní víla je celá bílá.
Děti pojedou na saních,
až napadne sníh.
Vločky padají kočkám na kožíšek,
dědeček nám postaví stromček.

Kam maminka schovala cukroví?
To nám nepoví.
Dobrá byla ryba,
ale kost v krku byla chyba.
Neda Marčeva

Protože je bílá,
tak je zima prima.
Je ale chyba,
že bílá je ryba.
Jaké máme cukroví,
to nám nikdo nepoví.
Jupí, padá sníh,
pojede na saních.
Karolína Lejsková

Zima už se blíží,
my se na ni těšíme.
Učení nás tíží,
raději na sáňkách jezdíme.
Adam Hříba, Petr Slezák

Dopravní výchova pro žáky 4. a 5. ročníku

Mikuláš ve 4. a 5. třídě

Mokré vysvědčení

Turnaj ve vybíjené – vítězné družstvo dívek

Projekt „Skutečně zdravá škola“

Naše škola se přihlásila do nového projektu „Skutečně zdravá škola“. Je zaměřený na zdravé stravování a zdravý životní styl, takže se dotýká nejen školního stravování, ale i dalších aktivit zúčastněných. Proto se do něj zapojuje škola i rodiče.

Ptáte se, proč jsme se do projektu přihlásili? Co nás k tomu vede? Zájem? Zvědavost? Nutnost? Vlastně od všeho trochu. Zájem o nové, zdravější stravování, zvědavost, kam je možné posunout kvalitu stravování ve školách, a především nutnost udělat něco pro zdraví Vašich dětí a vlastně nás všech. Naučit děti uvědomovat si potřebu zdravého životního stylu

A tak jsme spolu s kuchařkami absolvovali celodenní školení s akreditovanými lektorkami, na které jsme přizvali vedení školy, zástupce rodičů a pedagogů a společně si vyzkoušeli nové výrobní postupy. Kuchařky spolu s lektorkami připravily několik receptů ze surovin více či méně známých a v naší jídelně doposud nepoužívaných.

Celé školení zahájila část věnovaná teorii, seznámení se s vyhodnocením analýzy naší jídelny. Ta mimochodem nedopadla špatně. Součástí této části bylo předávání zkušeností ze škol, kde je již uvedený projekt zavedený, a jak se osvědčil u jednotlivých věkových kategorií. Teoretická část byla ukončena doporučením lektorek, jak a čím vylepšit složení jídelničky ve školní jídelně.

Následovala část praktická. Zaměřena byla na rozvoj našeho sortimentu bezmasých slaných jídel a na zdravější sladká jídla. Ze slaných jídel lektorky a kuchařky společně připravily mrkvové karbenátky s tofu, kaši z červené čočky s opečeným tempehem, šťouchané brambory s jáhly, salát z červené řepy s jablky, jogurtový dip s česnekem. Sladká jídla zastupoval jáhelník s jablky a švestkami, domácí granola, ovocný flapjack, crumble s jablky a lesním ovocem. Některá z uvedených jídel už se objevila v minulých dnech na našem

jídelníčku. Při společné ochutnávce jsme celý den vyhodnotili coby velmi přínosný.

V budoucnu budeme čerpat z tohoto semináře a z materiálů, které nám společnost poskytuje k zpestření jídelničky. A co očekáváme? Rozhodně ne okamžitý zlom, celý proces je „běh na dlouhou trať“. Naším záměrem je seznámit děti se surovinami, jako jsou jáhly, pohanka, bulgur, tempeh, tofu, a naučit je, že se z těchto surovin dá připravit jídlo nejen zdravé, ale i chutné. Rozhodně se nechystáme udělat z dětí vegetariány, jde nám o zpestření a doplnění současného sortimentu jídel. Tak nám držte palce!

Dáša Panáčková, vedoucí školního stravování

Skutečně zdravá škola – školení kuchařek

Skutečně zdravá svačina pro mého školáka

Naše škola je zapojená do projektu „Skutečně zdravá škola“. Učit děti zdravě se stravovat je součástí vzdělávání nejen ve škole, ale především doma. V této souvislosti měli rodiče možnost zúčastnit se v úterý 29. 11. 2016 semináře „Skutečně zdravá svačina pro mého školáka aneb Dobře svačit znamená lépe se učit“. Všichni přítomní se dozvěděli, jak jídlo ovlivňuje schopnost učení a soustředění, jaké potraviny je dobré mít doma v zásobě a jaké pomocníky si pořídit do kuchyně. Lektorka semináře paní Dagmar Sedlářová, která je koordinátorkou projektu pro náš region, připravila také ochutnávku sladkých a slaných variant zdravých svačin a manuál s recepty.

Mgr. Ivana Machačová

Skutečně zdravá svačina pro mého školáka – seminář pro rodiče

SAMI SOBĚ

Vzpomínka na osvobození Bořetic – duben 1945

Ve své vzpomínce se vracím do doby druhé světové války, konkrétně k 14. dubnu 1945, kdy jsem se svojí rodinou a dalšími rodinami prožili nálet ruských letadel na Bořetice. Bylo mi tehdy 14 let.

V domě číslo 18, kde naše rodina bydlela, měl být ubytován ten den jeden z německých velitelů s dalším německým vojákem. Měli na starosti vojenskou pyrotechniku. Pamatuji si, že na dvoře stály tři vozy s výbušninami.

Německý velitel hned ráno toho dne tatínkovi, jako tajemníkovi obce Bořetice prozradil, že bude v 11 hodin nálet ruských letadel na obec. Řekl mu: „Víte, já jsem z Alsaska a můj pobočník je Rakušan a tuto válku nám byl čert dlužen. Pošlete děti do polí. V polích se lidi nestřílí, nebudou tolik ohroženy“. A tatínkovi nařídil, aby šel po vsi upozornit ostatní lidi, že se mají poschovávat a zbytečně na sebe neupozorňovat. Ubezpečil ho, že se kvůli vozům s výbušninami nemusí bát. Dá okamžitý příkaz s vozy opustit vesnici, aby nedošlo k ohrožení všech.

Tatínek si zavolal mě a moje dvě sestry, abychom šly s motykou do vinohradu. „Kdyby se něco začalo dít, schovejte se okamžitě pod velikou jablůň. Větve dosahující až na zem vás schovají. Vezměte si s sebou deky a nějaké jídlo.“ Dostalo se nám i dalších pokynů a my vyrazily do Komárka.

Tatínek se vydal dědinou všechny upozorňovat na blížící se nebezpečí. Říkal jim, aby nebyli zvědaví a zbytečně na sebe nepřitahovali pozornost. Cestou se zastavil u pekaře, aby koupil chléb. Doma už žádný nebyl. Byla sobota, den, kdy se u nás pékávalo. Od pekaře se dozvěděl, že všechn chleba pobrali Němci.

Všichni chlapi z celé vesnice dostali ten den rozkaz, že musí do lesa kopat „zákopy“. Když v 11 hodin přišel nálet tří ruských letadel, Němci prchali do lesů a naši lidé uháněli k domovům.

Tatínek uháněl taky. Doma počkal na mého bratra. Maminka už byla schovaná u sousedů ve sklepě. Bratr dostal od tatínka příkaz zapřáhnout krávy a jet s nimi na Odměry pod Mazurkovy mohutné ořechy. Byla tam studánka, kde se mohl dobytek napojit. Někteří sedláci ze vsi se tam už s dobytkem ukrývali. Ještě ani nestačil odvázat krávy a už se začala ozývat střelba. Dobytek se začal plašit a utíkat. Vyděšený bratr proto obrátil vůz a ujížděl z našim dobyt-kem zpět domů. Starší kráva nestačila utíkat, uvolnil ji a nechal svému osudu. Než stačil doma uvázat mladou krávu u hrantu, doběhla i ta odvázaná kráva. Asi spěchala za telátkem, které muselo zůstat doma.

Za vyděšenou kravkou se vynořil soused. Volal na bratra, že všechno pozavírá, ať se utíká schovat za maminkou a sestrami do sousedova krytu Na příhoně, kde jsme se mimo tatínka všechny ukryly. Byly jsme pod tou jabloní tak vystrašené, že jsme běžely k nejbližšímu krytu a tam jsme se setkaly s maminkou. Tatínek s námi sice směřoval, ale cestou u Floriánka zaslechl hádku v ruštině. Strýc Pazderka Josef vysvětloval ruským vojákům, proč má na stěně fotografii legionáře. Domnívali se, že je nepřítel, proto ho chtěli zastřelit. Tatínek i strýc znali rusky, tak se nakonec vše vysvětlilo. Na fotografii byl strýc jako mladý legionář, bojující za první světové války za jejich zem. Za La-

cinovou stodolou stačil ještě tatínek zaznamenat připravené katuše k palbě na lesy.

Z krytu jsme sledovali, co se děje venku. Viděli jsme utíkat Němce járkem Na příhoně ke státní silnici směrem do Velkých Pavlovic. Rodiče se kvůli většímu bezpečí domluvili, že se opatrně přesuneme k vlakovému nádraží do sklepa strýce Kuchyňky Jana. Jakmile to bylo možné a byl klid, přemístili jsme se. Cestou jsme procházeli kolem ještě hořící stodoly u Blanářů. K nádraží jsme postupovali ulicí Jerýškem. Když jsme šli kolem kostela, viděli jsme, že je prostřelená kostelní věž.

Ve sklepě u Kuchyňků nás bylo kolem čtyřiceti dospělých a dětí – rodiny Mlýnských, Borkovcovi, Šumberákoví s malinkou Klárinkou, my Pazderkovi a Kuchyňkovi.

Naše radost, že jsme v bezpečí, netrvala dlouho. Nad sklepem se rozštěkal těžký kulomet. Strýc Kuchyňka nás však uklidnil. Řekl nám, že je nad námi víc jak šest metrů zeminy. I tak jsme se klepali strachy. Muži u sklepního okénka pořád sledovali, co se děje venku. Večer zaslechli povel nějakého Němce k ústupu na sever. Ve 22 hodin kulomet zmlkl.

Ve 22.30 hodin jsme zaslechli klepání na dveře sklepa a volání: „Otváraj dveře, ili budem strelat!“ Otevřeli jsme velmi rádi a vítali naše osvoboditele. „German jest?“ otázal se voják. Nebyl. „Popili vínka“ a pokračovali dál. Vzápětí přišli druzí osvoboditelé, ti už tak slušní nebyli. S velkým hlukem prohledávali sklep. Maminky musely pobrat spící děti z peřin, ve kterých spaly. Rusové pořád jen křičeli, peřiny vyházel z kádí, v nichž děti předtím spaly, a odešli. Sklepy, kde se ukrývali lidé, musely být pořád otevřené. Ze sousedního sklepa se báli lidé vyjít, protože ke vchodu dopadla letecká bomba. Vedlejší sklep byl také plný lidí.

Tatínek ji ráno, když se odvážil vyjít ze sklepa, odnesl do bezpečné vzdálenosti, aby nemohla nikomu ublížit. Potom se vydal s bratrem opatrně domů, aby se spolu podívali, co se doma děje, a také nakrmit dobytek. Ulice byly plné vojáků. Byl to smutný pohled. Ranění leželi na zakrvavělých duchnách i v příkopech. Dostalo se jim základního ošetření a postupně byli odvázeni do lazaretu.

Když přišli tatínek s bratrem domů, seděl tam ruský oficír. „Jest!“ dožadoval se jídla. Tatínek se omlouval, že chleba nemá a že všechno bylo snědno. „Máš jajca!“ na to oficír. Tatínek tedy usmažil dávku vajec. Oficír je snědl. Poručil další dávku vajíček ještě poručíkovi a pak další dávku ještě sobě. Vůbec žádnému z nich nevadilo, že byly kačeni, které se nekonzumují. Morčí vejce, které měla maminka nachystané na násadu, vynesl nepozorovaně bratr na půdu. Najedli se aspoň vajec a odešli. Jídlo chybělo skoro ve všech opuštěných domech. Co neodnesli vojáci, to odnesli někteří příčinliví domorodci.

Večer jsme se se sestrami a maminkou rozloučily s ostatními v krytu, poděkovaly za ochranu a vydaly se konečně domů, ale nedošly jsme. Zahlédly jsme, jak po ulici, v blízkosti našeho stavení, honí opilý

voják s nabitým revolverem bratra, který mu nechtěl zabít samici od malých králíčků. Na vysvětlování bratra i tatínka, že samici kvůli malým králíčkům zabít nemůže, nedbal. Ruský kapitán, který zrovna kolem procházel, uslyšel hádku a chtěl vědět, oč se jedná. Velmi se rozzlobil a odvelel opilého vojáka do první linie bojů. Ten okamžitě zkrotl.

Ze 14. na 15. dubna 1945 byly tedy Bořetice osvobozeny.

V dalších dnech se u nás ubytovalo šest mladých ruských letců s radiostanicí i s velitelem. Slušně požádali maminku, jestli by jim nevařila, že mají svou kuchyň daleko. Maminka jim tedy vařila. Byli to velmi slušní vojáci. Když došly naše zásoby, donesl maso, mouku a další potraviny ubytovaný velitel.

Zdrželi se u nás týden. Jedli na dvoře. Na přání velitele jsme jedli všichni společně. Byli jsme jako jedna velká rodina. Hodně si zpívali.

Loučení s nimi bylo až dojemné. Maminka pro ně byla mámuška a moc jí, i všem ostatním za všechno děkovali. Velitel při odjezdu na naše vrata napsal Radiostancia. Řekl nám, že nás tento nápis ochrání před neslušnými nezvanými hosty.

Ještě si vzpomínám, že jsme měli v našich zahradách sklad těžké letecké munice. Rusům vyhovovala naše velká široká brána. Projedli

nám na zahradě hluboké koleje, jak se snažili jezdit jednou cestou, aby neponičili úrodu.

Naším domovem prošlo hodně ruských vojáků. Slušných i těch, co se chovali tak, že z nich šel strach. Byli i takoví, co se nestyděli brát lidem z domovů věci, které se jim líbily. Plnily je do desetikilových pytlíků, které jim musely tetičky ušít, a odesílali si je domů. Adresy si nadepisovali sami. Pytlíky se šily na šicím stroji u Surmanů.

Jak fronta postupovala, utrpěl náš dům průstřel střechy. Odnosla to část krovu a tašky na střeše. Naším sousedům Komosným přistála jedna letecká bomba přes naši střechu až do komory, tam se točila její vrtulka tak, že seděla omítku ze zdi, která napadala do mouky.

Bořecká hospoda dostala přímý zásah. Vyhořela do základů. A tak bych mohla vzpomínat na další a další hrůzy války.

Marie Prošková, rozená Pazderková, Hustopeče, srpen 2016

Poznámka V. Petráska: Událost, kterou popisuje paní Prošková o hádce v ruštině u Floriánku a o kaťuších za Lacinovou stodolou, se nemohla stát 14. dubna, ale až druhý den nebo i později, neboť vojáci RA osvobodili obec až 15. dubna.

Mája se jim zlomila

Bořetickým stárkům se začátek hodů nevydařil. Chasa měla nejprve veliký problém s volbou stárků. Nepodařilo se jim zvolit plný počet stárků a stárek, tedy pět párů. Letošní hody tedy řídily jen dva stárkovské páry, ale zato sklepníků bylo více.

Páteční večer před hody je vždy velmi očekáván občany a návštěvníky hodů, neboť se staví mája. Do šesti hodin večer ležela na sóle v plné parádě. Stovka občanů a návštěvníků se těšila na nevšední podívanou, která se pravidelně v tuto dobu opakuje již od nepaměti. Pak ji desítky silných chlapů, bez ohledu na věk, začalo zvedat. Nejprve pomocí žebřů a pak pomocí zkřížené tyčoviny spojené řetězem šla mája pomalu nahoru. Potom nastal ten problém, na který si ani nejstarší divák z minulosti hodů nemohl vzpomenout. Aby byla co nejhezčí, ponechali stárci poměrně velký oponentní borový vršek, který byl těžký, a kousek nad spojením se

začalo projevovat slabé místo. Mája se v tom místě začala ohýbat, až dřevo prasklo. Tak jako šla pomalu nahoru, tak šla zase pomalu dolů.

Tesař pan Machovský však byl již připraven a během hodiny po vyřízení vadného místa udělal nový spoj a nastalo druhé kolo stavění. Tentokrát vše proběhlo tak, jak to má být, a za hodinu již mája stála. Všichni účastníci budou ještě dlouho vzpomínat na letošní hody. „To bylo tenkrát, jak se nám při stavění zlomila mája.“

Václav Petrásek

Moderní vinohradnictví

Zjara stříháš vinnou révu ocelovými nůžkami,
odoráváš hlinu ocelovým pluhem frézy Vari,
postříkáš plíživý plevel jedem Randapem,
křovinořezem posekáš vysokou lebedu,
s motorovou konví postříkáš révu proti nemocem,
však já se klaním té starodávné hlíně hluboce,
co ona dokáže urodit dětí (bobulí), to já nesvedu,
jen ona se smiluje nad houževnatým vinařem, nad chlapem,
a on s ní bojuje, dokud ho nevynesou z kostela máry...

Ať je svatý Urban, patron vinařů, vždy s vámi...

Oldřich Damborský (1995)

Mlžné říjnové odpoledne

Mrholí malé křišťalové kapky
a spočinuly do náručí polí,
ať se hořce trápíš pro cokoli,
dej si na mysl duhové klapky.
Užij si zeleného čaje za soumraku,
pozoruj krouživý ladný let ptáků.
Co na tom, že utekla ti s jiným
a směje se ti řinčivým smíchem,
prokousej se rezavým tichem
a otoč se ke slunci a za patami nechej stíny...

Oldřich Damborský (1985)

Pohled do historie Surmanů

První členové rodu se objevují v Bořeticích kolem let 1660–1670. V Lánových rejstřících z roku 1652 zde ještě nejsou podchyceni, dá se usuzovat, že přišli ze severní Moravy (Šumperska), čemuž nasvědčuje německé jméno.

Přední část sur- je zkrácené hovorovou řečí, mann znamená muž. Tímto je nazýváno mnoho ostatních jmen. Dá se uvažovat, že původním místem pobytu byla obec převážně s německým obyvatelstvem nebo ve smíšené obci. Pravděpodobně přišli na jižní Moravu pozváním Lichtejnštejnů. Možná společně s Šumberáky, tito jsou označováni do roku 1750 jménem Šumperák. Pravděpodobně to byla rodina v hospodářství obeznámená, a když vybírali místo k bydlení, zaujal je prostor nynějšího čísla 16. To bylo osídlené Habány, čemuž nasvědčuje prostorný zděný klenutý sklep pod celým domem (i č. 133). Jak se poměry uklidňovaly, obyvatelstva přibývalo, usazovali se členové tohoto rodu i jiných částech obce.

Pomyslné náměstíčko u kapličky sv. Floriána bylo v první polovině 19. stol osídleno jen třemi domy: číslo 100 postavil v roce 1810 Gallus (Havel Vala), číslo 104 patří rodině Hanzlíčkové a číslo 119 Surmanovým. Roku 1859 vznikl u stodoly Janoškových (ta stávala proti Floriánku) požár, shořely všechny tři domy i stodola. Koncem 19. stol na čísle 100 bydleli Pazderkovi a na 104 Matyškovi. Mladý hospodář Josef Pazderka byl vrstevníkem Metoděje Surmana (1871). udržovali spolu dobré sousedské vztahy, snad i proto se zachovalo několik úsměvných historek které bych chtěl předložit k přečtení.

Metoděj Surman, zvaný Meta byl vysoký urostlý muž. Velmi rád navštěvoval hodové i jiné veselice, byl výborný tanečník i dobrý společník. Základní vojenskou službu (1892–95) odsloužil ve Vídni, kde si velmi líboval, poněvadž zde našel mnoho českých společníků i společnic. Je známá jedna příhoda z hodů. Meta (asi 20letý) se vracel ve středu nad ránem z hodové veselice domů. Při cestě po silnici, se

mu zdálo, že šlape po příliš mnoho drobných kamíncích. Přišel domů, vyzul holínky a unavený zalehl. Ráno prohlížel boty, a když je chtěl vyvěsit, zjistil, že na obou jsou podrážky zcela prodřené, takže šlapal vlastně po kamení.

Již jako rozšafný hospodář roku 1916 byl odveden do domobrany. Když ses dozvěděl, že půjde do Vídně, velmi se radoval a vůbec jej nezajímaly poměry hospodářství. Po utvoření republiky počátkem 20. let se přihodila Metovi tato příhoda: u Floriánka se zastavil bubeník Václav (Damborský), spustil bubnování, hospodář Meta vzal másnici s vínem a štampekku. Šel si poslechnout, co se na vědomí dává. Vyslechl si celé zpravodajství, následně přistoupil k bubeníkovi a nalil mu do štampekky vína. Povídali si, Meta naléval a bubeník obracel štampekky. Po sedmé Meta usoudil, že již to stačí, rozloučili se a Meta šel domů k obědu. Postavil másnici na stůl, rozepjal ruce a sděloval manželce: „Tento, mamino, on vypil sedm štampek a říkal při první, že ani nemá chuť, tento, mamino, nevím, kolik by vypil, kdyby chuť měl!“

V původně osídleném domu číslo 16 Surmanové žili a hospodařili až do konce 20. stol, což je doba skoro 350 let. V domě číslo 19 žili a hospodařili taktéž do konce 20. stol. (200 let). Při pohledu na hospodaření předků z tohoto rodu dá se posoudit, že to byli lidé pracovití, snaživí, vždy si dovedli poradit.

Přeji, aby se jim v Bořeticích dále dařilo a až některý z nich nahledne do matrikových záznamů, zjistí mnoho zajímavostí o svých předcích.

Stanislav Pazderka, Olomouc 2016

Nový Kulihrášek pro děti

Křížovka – jeden ze symbolů Vánoc

1.			A		psí plemeno
2.			A		zabijačková pochoutka
3.			Ž		hodně vážící
4.	A				oblíbená květina
5.			A		mužské biblické jméno
6.				A	osamocená

Soutěž:

1. Kde dřív v obci byla „luža“ a k čemu sloužila?
2. K čemu sloužil „větrný motor“ u silnice na Kobylí?
3. Na kterém domě jsou jediné sluneční hodiny v Bořeticích?
4. Proč se dnešní Trkmance říkalo u nás i v okolí „Svodnica“?
5. K čemu sloužila „stodola“ za domem?

Vyluštěnou tajenku a odpovědi na otázky pošlete na redakční radu BL nebo do schránky na OÚ. Tři vylosovaní budou oznámeni v příštích BL a dostanou hodnotnou odměnu

Václav Petrásek

Ohlédnutí za 50. lety VII – rok 1954, další změna v mém životě

Zbytek 50. let jsem tu chtěl shrnout v pouhou jednu kapitolu, nikoliv proto, že by druhá polovina toho neblahého decénia byla nějak chudá na události, ale jednoduše z toho důvodu, že jsem v tomto údobí trávil svého *mládí chvíle* převážně v Brně a od konce roku 1959 už ve Zlíně, který se ovšem od roku 1949 nazýval jen *Gottwaldovem*. Je tu však ještě jeden důvod: považují-li se 50. léta za údobí nejhlubší totality, platí to především pro údobí 1949–1954, kdy lidé umírali na popravištích jen za hlasitý nesouhlas s komunistickým režimem nebo hynuli na západní hranici, když se pokoušeli z té hrůzovlády uniknout. Druhá polovina 50. let byla přece jen poněkud mírnější. A pro mne už rok 1954.

Toho roku na jaře mi přítel Rudolf Šidlo z Brna půjčil knihu *Dějiny umění* v obrysech od Antonína Matějčka, předního českého historika umění. A mě to hluboce zaujalo. Najednou jsem v dějinách umění spatřoval jeden z mála vědeckých oborů, které ještě nejsou nakaženy komunistickou ideologií. Půjčil mi také Schulzovu knihu *Kámen a bolest* o Michelangelovi a nasměroval mě do brněnské univerzitní knihovny, kde bylo takových knih z předúnorové éry dostatek. To jinde, např. v ostravské SVK, byly takové publikace soustředěny do *fondu zakázaných knih*, z něhož se nesmělo až do roku 1990 nikomu půjčovat. Tak jsem horlivě četl, dělal si do tlustých sešitů výpisky a připravoval se cílevědomě ke studiu na té univerzitě, odkud byl můj kamarád Rudolf v červnu 1948, před státnicemi či dokonce před rigorózními zkouškami, vyhozen (z bořetických vysokoškoláků postihl takový zásah studenta práv Jáchyma Suského).

Abych se vyvaroval větších komplikací (jako v roce 1950), vyplnil jsem přihlášku na zmíněný obor (dějiny umění) na filozofické fakultě a jako alternativu, pokud tam nebudu přijat, jsem uvedl studium na lékařské fakultě, kde byl rovněž velký nadbytek uchazečů. Přihlášku jsem zanesl osobně do budovy fakulty na Grohově ulici k panu Fojtovi, tajemníkovi fakulty. Byl znám jako spolehlivý úředník ještě z doby předúnorové, jako člověk demokratického smýšlení. Když zjistil, koho má před sebou, neváhal mi poskytnout otcovské rady a hlavně mi dodat pořádnou dávku odvahy.

Přijímačky (při nichž jsem jako sloh mně nejmilejší uvedl italskou renesanci a do práce písemně jsem napsal mimo jiné i malou ódu na génia Michelangelova) jsem složil úspěšně, po čase bylo mi však oznámeno, že nemohu být přijat k řádnému studiu toho oboru pro omezený počet (*numerus clausus*) studentů. Z 60 uchazečů přijímali totiž jen dva. Podal jsem tedy, na radu pana Fojta, odvolání k děkanu fakulty. Po jeho negativní odpovědi, asi za měsíc, jsem si podal stížnost k rektorovi univerzity. Potom k ministerstvu školství. A nakonec až k prezidentu republiky (už druhým rokem to byl Antonín Zápotocký). Na prezidentskou kancelář jsem napsal, že pocházím z malorolnické rodiny a že si nejsem vědom, čím bych se byl provinil proti lidově demokratickému zřízení. To zabralo. V listopadu 1954 jsem byl přijat k řádnému studiu. Docházel jsem na katedru dějin umění už od 1. října jakožto externí posluchač, koncem listopadu mi však pan Fojt ochotně vystavil nový index řádného posluchače, na jehož titulní stranu jsem si vlepil svou fotografii v uniformě PTP. Nechtěl jsem provokovat, byl jsem prostě jen trochu lehkomyšlný.

Na katedře dějin umění jsme zdravili klasicky „dobrý den“ a titulovali naše učitele „pane profesore, pane docente, paní asistentko“ a podobně. Také my, začínající posluchači, jsme pro ně byli pánové, od třetího ročníku dokonce *páni kolegové*. Byla tam poměrně rozlehlá chodba, z níž vedly dveře do pracovny asistentů, další do jediné posluchárny, pak do pracovny profesorů a poslední do zdejší knihovny. Na chodbě byly stojanové popelníky – mohli jsme tam vesele kouřit, kdežto v posluchárně jen profesor Kotal, vedoucí katedry.

Právě během těchto studií jsem se i já naučil systematicky kouřit. Zajisté, naučil jsem se tomu hned po maturitě, po příkladu Tondy Suského, ale na *kunsthistorii* se z toho vyvinul urputný návyk (vydrželo mi to až do roku 1992, kdy jsem s tím nadobro přestal). V našem ročníku jsme byli jen tři posluchači řádného studia: kromě mé maličkosti tam studoval Jirka Paukert a Pavel Švanda, oba *Brňáci*, o pět let mladší než já, oba literárně nadaní. Kromě toho docházelo k nám na vybrané přednášky celkem pravidelně několik externistů, např. studentka JAMU Nina Divíšková, major ve výslužbě, malíř Josef Hakl, lékárník PhMr. Machytka, podnikový právník JUDr. Hamrla apod. Na rozdíl od nich jsme se my (z řádného studia) museli zúčastnit všech zapsaných přednášek i seminářů, skládat v daných termínech ústní zkoušky a předkládat písemně seminární práce.

V Brně jsem dával přednost bydlení na *privátě*. Na kolejích to bylo sice maličko levnější, bydlelo se však (studenti prvních dvou ročníků) po čtyřech – uvažte ten kravál! Já bydlel u Blíženců na Marešově ulici u *červeného kostela*, za 40 Kč měsíčně. V té sumě byla zahrnuta i ranní bílá káva (melta), bez rohlíku. Byt se nacházel ve zvýšeném přízemí. Měl jsem tam pro sebe pokojík, kdysi pro služku, s jednou postelí, stolem, židlí a šatní skříní, okno do dvora. „*Dámské návštěvy jsou zakázány*,“ řekla mi paní Blížencová, kterou mi dohodil pan Fojt, a já to respektoval. Tedy až na návštěvu později známé herečky Niny Divíškové, které jsem přepůjčil Baudelairovy *Květy zla* z brněnské *univerzity*. A ona mi je donesla nazpět v neděli odpoledne a pak, v té naší posluchárně nám nabízel volné vstupenky na balet do Mahenova divadla, kde vystupovala v nějaké moderní inscenaci. Moc jsem tomu nerozuměl, ale tleskal jsem jí co nejhlasitěji, abych ji povzbudil. Setkal jsem se o 20 let později v Ostravě nejprve s jejím mužem, režisérem Janem Kačerem, později s nimi oběma. Tvářila se lhostejně, ale Honza Kačer mě vícekrát zval k nim do Prahy na návštěvu, která se ovšem nikdy neuskutečnila.

Navázal jsem řadu přátelských vztahů, nejprve se spolužáky z jiných oborů v našem ročníku, napřed však s věřícími katolíky, Radovanem Perkou, jenž studoval u profesora Šebánka historii a archivnictví, a s Vaškem Helešicem, posluchačem filozofie a psychologie. Na ně se pak připojila další přátelství. S Radovanem a Vaškem a jejich 10 přáteli jsem absolvoval řadu „vlastivědných“ výletů, do Rajhradu, do Předklášteří u Tišnova, k augustiniánům u sv. Tomáše, na Staré Brno a jinam, přičemž jsem byl hned nenápadně určen za průvodce, který podá jakožto *kunsthistorik* zcela zasvěcený výklad. Nebyl to žádný problém, měl jsem k tomu patrně vlohy.

Moje univerzitní léta byla šťastnou změnou po tom neveselém čtyřletém pomaturitním trmácení se životem – od fabriky k nemocnici a od hopsání s francouzskými berlami k výcviku beze zbraně u PTP. V kruhu přátel se dalo na chvíli zapomenou, v jaké době to žijeme. Všude byly rudé pěticípé hvězdy – na továrních komínech, na parních lokomotivách vlaků, jimiž jsem jezdil do Brna, na budovách nádraží, úřadů, mnohých škol – skoro všude. Navíc byly často provázeny nápisy na transparentech, plechových nebo lepenkových tabulích a podobně: *Se Sovětským svazem na věčné časy! Pětiletkou bojujeme za mír! Sovětské komsomolci – náš vzor! Ať žije X. sjezd KSČ!* A tak dále a tak podobně. Někde v soukromí mezi přáteli, jimž jsme důvěřovali, jsme se na účet té fanatické propagandy bavili.

V Bořeticích se toho roku pod vedením Antonína Šafránka začalo vzrůstat místní JZD (bylo to zatím menšinové družstvo II. typu). Zaměřilo se také na chov drůbeže. Postavilo nejprve dřevěnou drůbežárnu, pak několik mobilních kurníků a nakonec velkou zděnou drů-

bežárnu směrem ke Kobylí. Čtyři roky po zániku Junáka v Bořeticích začali učitelé na místní základní škole zakládat pionýrskou organizaci ČSM. Členství v ní bylo pro děti určitých ročníků víceméně povinné. Od skautů se pionýři lišili hned na první pohled: namísto zelených košil nosili bílé a místo hnědých šátek šátky červené. Učili se recitovat básničky o Stalinovi a zpívat Píseň práce. Později se v pionýrských oddílech využívaly některé prvky skautské praxe (v tzv. turistických oddílech). Ale s Junákem to nemělo nic společného.

Z událostí celostátního významu tohoto roku bych rád připomenul aspoň dubnový soudní *monstrproces se slovenskými buržoazními nacionalisty*. Gustav Husák dostal doživotí, básník Laco Novomeský 10 let, zatímco V. Clementis, nástupce zavražděného Jana Masaryka, byl v Bratislavě souzen jenom *in memoriam*, popravili ho totiž už v roce 1952. Toho ministrování si moc neužil. V červnu toho roku se konal X. sjezd KSČ, který schválil *generální linii budování socialismu v ČSR*. Preferoval se rozvoj těžkého průmyslu, těžba uhlí, výroba oceli, zbrojní průmysl. O těch věcech nás nejlépe informovala *Svobodka, Rádio Svobodná Evropa*, kterou jsme poslouchávali rádi, ale s obtížemi (s intenzivním kvilivým doprovodem komunistických rušiček), zvláště za dlouhých podzimních a zimních večerů. A na druhý den jsme si s přáteli sdělovali hlavně ty nadějnější zprávy. Když jsem se pak na laciném radiopřijímači naučil více *lovit v éteru*, chytal jsem také vysílání *Hlasu Ameriky* nebo *Vatikánu*. Televizi jsme ještě neznali.

PhDr. Antonín Grůza

Kravihorcům byla vyhlášena válka

Na začátku srpna přišel poslem dopis, kterým jim byla vyhlášena válka. Ve středověku se války vyhlášovaly tak zvaným „Listem opovědním“. Tak tento list psaný rukou, desetkrát podepsaný a opatřený několika pečetěmi byl předán prezidentovi KHR nafurt, který přetiskujeme v původním znění:

List opovědní

My pánové a paní z hradu starobylého a přepevného Kraví hora na řece Oslavě blíže Kuroslep, listem tímto opověď nepřátelství lidem žijícím ve sklepích blíže vsi jakési Bořetice a označující se jako „Republika Kraví hora“, posíláme.

Příčinou opovědi nepřátelství je, že jste zneužili jméno našeho hradu a že používáte název „Republika“, kterýžto způsobil, že lidé vám podobní již po léta odmítají plnit svoje starobylé poddanské povinnosti ať již v penězích, tak i robotou. Z důvodu toho náš hrad zchátral.

Víra naše spravedlivá nás povede k vítězství a všechny spolky a bratrstva zvaná Republikou či Unií budou zničeny a země uvedena v pokoj.

Item po dnešním dni litice válečná počne mezi námi a vámi a do roka rozhodne ku slávě celého Markrabství moravského. Sdělujeme vám tímto, že již dnes jsme započali s likvidací vašeho zboží tekutého, a to přímo na hradě našem

Tento dopis byl projednán na zasedání vlády KHR a bylo rozhodnuto vyslat k tomuto hradu zvědy a pak také deputaci, která by měla jednáním zabránit válce s nedozírnými následky pro vinice a naše zásoby vína ve sklepech. Deputace ministrů bude vybavena všemi možnými pravomocemi včetně toho posledního uzavřít tributum pacis (daň z míru).

Úřadující prezident KHR Stanislav Novák dostal za úkol vyhlásit bojovou pohotovost armádě KHR a rytířům kravihorským dřímajícím v hoře Kraví, což provedl v přílbě ocelové armády KHR na zahájení Putování za mladým vínem.

Ministr financí Leopold Kalousek byl pověřen uvolnit peníze na nákup cementu pro výrobu betonu, do kterého budeme namáčet čepice těch vinařů, kteří nemají flinty (utlučeme je čepicemi). Ministr armády Jara Procházka-Špacír dostal za úkol překontrolovat a promazat obrněnou vozbu (žebříňáky) a zamočit kádě určené ke krytí obránců vozové hradby.

Dáno na hradě Kraví hora na den sv. Oty

2. července L. P. 2016

Josef rytíř z Ungeroberka a dalších devět podpisů s dvěma pečetěmi

Václav Petrásek,

emeritní prezident KHR nafurt

Kulinářské okénko

Zdravé jáhlové kuličky s kokosem

Tyto jáhlové kuličky s kokosem a mandlemi chutnají opravdu výborně a neznalý člověk neodhalí, co tak lahodného právě konzumuje. Tento recept je dietní a zdravý, jelikož se v něm nenachází ani moc cukru a ani moc tuku.

Suroviny

150 g jáhel, 700 ml vody nebo mléka, špetka soli, 60 g nasekaných ořechů, 60 g rozinek, 60 g mletého kokosu, 60 g cukru (nejlépe třtinového), 1 lžice másla, 1–2 lžice medu, celé mandle, kokos na obalení

Postup

Jáhly přebereme a spaříme vroucí vodou, ať se odstraní jejich specifická hořkost. Následně je zalijeme vodou nebo mlékem, přidáme

špetku soli a pomalu za občasného míchání vaříme, dokud nebudou měkké. Pak je necháme vychladnout při pokojové teplotě. Mezitím spaříme mandle a ty oloupeme. Také můžeme koupit rovnou loupané mandle, čímž si ušetříme práci.

Následně k vychladlým jáhlům přidáme nasekané ořechy, rozinky (mohou být naložené v rumu), mletý kokos, cukr, máslo a med. Těsto pořádně promícháme, pokud by se lepilo hodně na ruce, přidáme ještě trošku mletého kokosu. Z připravené hmoty vytvarujeme kuličky s jednou mandlí uprostřed, které obalíme ve strouhaném kokosu (případně strouhaných oříšcích nebo kakau) a kuličku vložíme do košíčku.

Hotové kuličky z jáhel by měly být uloženy v lednici a celkem rychle by se měly sníst, neboť nejsou moc trvanlivé.

Vánoční kapr načerno

Máte dost klasických vánočních receptů? Vyzkoušejte vánočního kapra jinak. Vánoční kapr načerno se připravuje se zeleninou na černém pivě se švestkami a mandlemi a stane se jistě Vaší oblíbenou pochoutkou po celý rok.

Suroviny

Naporcovaný kapr, 1 celer, 1 cibule, bobkový list, tymián, 250 g perníku, 250 g švestkových povidel, 5 dl černého piva, mandle, rozinky, sušené švestky, cukr, ocet, sůl

Postup

Očištěného a naporcovaného kapra dáme do vroucí osolené vody. Až se voda začne znovu vařit, kapra vyndáme. Mezitím v dalším hrnci

uvaříme na plátky nakrájený celer a ve třetím hrnci pak pokrájenou cibuli, tymián a bobkový list.

Oba vývary (z celeru, cibule, tymiánu a bobkového listu) pak procedíme do vývaru z ryby, přidáme strouhaný perník rozmíchaný ve studené vodě a za stálého míchání vaříme. Do hladké omáčky přidáme švestky, rozinky, povidla, sirup a chvíli vaříme.

Omáčku odstavíme z ohně, přidáme do ní pivo, uvařeno rybu a pokrájené mandle. Podle chuti osladíme, okyselíme a osolíme a necháme vychladnout.

Dobrou chuť!

Lenka Grúzová

Putování za mladým vínem

Tak už dokvasily hrozny z mlh dávných
než přišly do sudů, slunce je polaskalo,

víno je zářivější a silnější než ty, pálavská skálo,
a perlivější než nespoutaný dívčí smích.

Zase ho jedou košťovat přespolní i domácí
a putují od sklepa ke sklepu jako tuláci,

co hledají volnost a mladost na dně sklenky
a nacházejí zlato v barvě a ve zpěvu kámen mudrců,

tam po kvelbem nešmel se s dobrým slovem jako u kupců,
tam ženy rozpálené mají i v tom chladu rozhalenky...

Oldřich Damborský (2001)

Modlitba u štědrovečerního stolu

Bože, který možná k nám vzhlížíš z nebes,
děkujeme ti za všechny ty dary pokrmů,
děkujeme, že mohli jsme se setkat dnes
všichni, více srdcem než diktátem rozumu.

Děkujeme, že sešli jsme se u kulatého stolu,
všichni rovni, vnouče, dcera i moudrý kmet,
spínáme ruce a klaníme před tebou hlavu dolů
a je jedno, zda je pro nás život pelyněk či med.

Děkujeme za Petrovu rybu i víno budoucího Ježíše,
za vzduch v plicích i světlo v černočerné tmě,
děkujeme, že prosbu za naše setkání jsi vyslyšel,
že mohli jsme se semknout k sobě, ke své rodině.

Oldřich Damborský (2011)

Bořetické vinné sklepy

Na začátku 21. století se naše obec na leteckých snímcích, případně na podrobných turistických mapách, jeví jako půdorysně složitý útvar žebříčkovitě-křížového tvaru a vinné sklepy pod *Kraví horou* tvoří k němu souvislý dvou- (až tří-) řadový protějšek.

Nalevo, k jihu, se ty řady táhnou ještě na dvě stě metrů kolem Naveselské (*Hradské*) cesty – tomu úseku se začalo říkat Zahraničí, podle nápisu na sklepě R. Kloboučla. Napravo, k severu se kravihorské sklepy táhnou dnes už za *Hliníky*, až pod vinohrady v trati *Kopce*. Avšak turista, který přicestuje do Bořetic vlakem (což je určitá anomálie při dnešním přemnožení soukromých autíček), hned po několika krocích zjistí, že vinné sklepy s rozložitými lisovnamy (*presúzy*) se nacházejí hned nad železniční stanicí, ve vesnické části zvané *Chalúčky*. Co na to řekne historik?

Nejprve jsem přečetl, co o bořetických vinných sklepech napsali Václav Petrásek v knize *Bořetice v proměnách času*. (s. 157–162) a Stanislav Pazderka (tamtéž, s. 146–154). I když jsou tam některé věcné či jazykové chyby (St. Pazderka považoval např. i slova jako *korec* a *posnica* za pojmy německého původu), přece je v nich mnoho závažných informací. Potom jsem pátral ještě ve starých mapách, parcelních protokolech a jiných archivních dokumentech, kreslených nebo psaných, a dospěl jsem k závěrům nanejvýš pravděpodobným. Ti Bořetičané, co tak často čelí náporu zvědavých turistů, by se nad těmito řádky měli zvláště důkladně zamyslet. Návštěvníci jejich *otevřených* sklepů se často naivně ptají: proč je vesnice tamhle a vinné sklepy zde, o dobrý kilometr dál?

Odpovědět můžeme stejně jednoduše: mezi vesnicí a vinohrady se rozkládala asi od poloviny 15. století téměř až do poloviny 19. století celá soustava rybníčních jezer (velkých rybníků) – *Kobylské jezero*, *Bořecké jezero*, *rybník Kúdelka*, *Pavlovské jezero*. Ty vodní plochy, v 15. a 16. století ještě velmi rozsáhlé, ztěžovaly bořetickým vinařům přístup do jejich vinohradů v *Kravích horách*, tj. za jezery. Ten problém měl naštěstí hned dvojitý řešení: jednak mohli dovézt svou úrodu na těžkém okovaném voze po *kamenní hráz*, vybudované od počátku mezi rybníkem *Kúdelkú* a *Pavlovským jezerem*, až do vinného sklepa ve vesnici, jednak se mohli dopravit, a to rychleji, přes jezero na loďce nebo na mohutnějším voru (*plti*). Obě možnosti jsou jednak doloženy ústní tradicí, jednak v historických pojednáních Ladislava Hosáka. Jaké však byly počátky těch vinných sklepů?

První písemná zmínka o bořetických vinohradech, konkrétně o viničích v *Kraví hoře*, pochází z roku 1355, tedy z doby vlády císaře Karla IV. V tomto záznamu v zemských deskách olomouckých, jež probádal v roce 1927 Ladislav Hosák, nejsou další podrobnosti – nic o rozsahu ani o stáří vinic. Jedno je však jisté: *Kraví hora* je nejstarší vinohradní trati v bořetickém katastru, třebaže její jméno napovídá, že v pradávných dobách se tam rozkládaly jen pastviny. Ostatní viniční trati jsou tedy mladší. Stanislav Pazderka se mylně domníval, že v jiných viničních tratích bylo dovoleno sázet vinnou révu až po zrušení poddanství, tj. až po roce 1848. Avšak *Kácary*, *Toufary* a *Novosady* byly vysazovány už za novokřtěnců, tedy v 16. století, a *Trkmanska* až po rozdělení katastru zaniklé obce *Trutmanice*, nejdříve snad už koncem 16. století, spíše však o století později.

Vratme se však k otázce sklepů, v nichž bylo nutno úrodu z těch již existujících, kravihorských vinohradů zpracovat. Myslím, že ta otázka má tři fáze, časové úseky. Jeden v období 14. až 15. století, druhý v časech 15.–19. století a třetí od poloviny 19. století do současnosti. V té

nejstarší době, ve 14. století, asi sklepy pod *Kraví horou* byly, i když patrně většinou bez *presúzů*, ale zřejmě s šjíjí klenutou z tesaných kamenů. Alespoň takovou kamennou *stolici* našel můj otec s bratrem Jožkou pod dolním koncem naší *Kravihory*, čtyřicetileté, již přestárlé vinice, s nízkými keřičky, už bez kůlů, když se tam v roce 1939 chystali kopat sklep. Asi po čtyřech pěti dnech kopání jim, do spraše vykopaný sklep spadl a několikametrová vrstva hlíny jim tam pohřbila *kolečka*, motyky, krumpáče i lopaty, vše, co si tam na noc nechali. Ještěže se jim to nestalo ve dne, během práce! Ten náš bývalý vinohrad leží severně, tedy jako třetí vpravo od někdejšího *Frolichova presúzu*. Může být lepší důkaz pro existenci starých sklepů pod *Kraví horou*? Možná ještě z časů před vybudováním rybníků a jezer pány z *Kunštátu*. Samozřejmě, v tomto případě se jednalo o horní *frejd*, kolem kterých vedla od středověku stará cesta z *Pavlovic* do *Kobylí* a dále, jak je vidět na mapě I. vojenského, josefského mapování z roku 1764.

Pro druhé údobí (15.–19. století) dokládám následující indicie. Je to zvláště zpráva o *farském* sklepe, který ještě za časů první republiky sloužil svému účelu (ale jinému vlastníkovu) a stával v obci naproti dnešní staré škole, se najde rovněž ve vlastivědných spisech prof. Hosáka. Vzhledem k tomu, že stará bořetická fara zanikla v roce 1605, ukazuje to na fakt, že ten sklep pocházel nejméně ze 16. století. A pak, při procházce touto částí vesnice narazíme na další sklepy – naproti dnešní nové škole, v uličce pod zdravotním střediskem, v *Jerichu*, za kostelem, i na horním okraji *Chalúpek*. Tam, kde můj bratr Josef s kamarádem, ještě jako školáci, prolézali jakousi opuštěnou chodbu: prý hledali *habánský sklep*. Celá řada sklepů, i s lisovnamy (*presúzy*) se nacházela a zčásti ještě nachází na dolním konci *Chalúpek*, některé až k nepoznání přestavěné, na rodinné domky, na penziony atd... V roce 1827, jak je vidět na indikační skice k stabilnímu katastru Bořetic, jejich souvislá řada začínala u uličky vedoucí od mlýna ke kostelu. (Podle mapy z roku 1827 tam měl svůj sklep s lisovnou i můj předek, půlláník František Grůza z č.p.30 z *Dědiny*, podobně jako jeho mnozí sousedé.) Tam byly vinné sklepy vyhloubeny do vysoké strány pod horními *Tálky*. A představené lisovny byly poněkud zahloubeny pod úroveň okolního terénu, takže se do nich vstupovalo po několika schůdkách. Zdá se tedy, že starší bořetické vinné sklepy vznikaly (od 15. století), kvůli ještě hodně vodnatým jezerům a rybníkům pod vesnicí, výhradně v intravilánu vesnice, neboť zvláště *Bořetické jezero* bylo v těch dobách, jak už jsme shora naznačili, velkou překážkou pro denní chození do nich, např. v období kvasu, v říjnu a listopadu.

Situace se (hydrograficky, vodopisně) začala měnit po polovině 18. století, jak je zřejmé už z mapy z roku 1764: celková plocha jezer a rybníků se výrazně (oproti starším mapám) zmenšila, ale přesto na té mapě nevidíme žádné sklepy s *presúzy* pod *Kraví horou*. Možná ovšem jen proto, že ty první byly zase jen bez lisoven. Ale, jak uvedl Václav Petrásek, na citovaném místě, na dotčené mapě z roku 1827 je jich pod *Kraví horou* zakresleno hned dvanáct, s lisovnamy. Nelze však říci, kolik jich tam bylo toho roku ještě bez *presúzů*, případně kolik sklepů fungovalo tou dobou ve vesnici. Jisté je, že po vysušení jezera roku 1835 se protáhla stará cesta od panského dvora, po no-

vém mostě přes nedávno vykopanou *Svodnici*, ke Kraví hoře – a nic už nebránilo tomu, aby na horních, a pak i na dolních *frejdech* vyrůstaly vinné sklepy jak houby po dešti. Ale ne tak rychle jako dnes...

Ke dni 30. května 1839 musil tehdejší správce *císařsko-královské-ho rodinního panství, pavlovické části*, zpracovat podrobný Seznam *všech katolických příslušníků Bořetické obce*. Seznam je uspořádán podle popisných čísel domovních. Následuje jméno a příjmení majitele, jeho sociální postavení (čtvrťláník, podsedeck, chalupník apod.), rozloha jeho (orné?) půdy v korcích a čtverečních sázích, zaknihovaná cena jeho majetku ve zlatnících konvenční měny, výše zaknihovaných dluhů v téže měně (asi jako hypotéka). V tom seznamu jsem napo-

četl 149 domů a domků (chalup), osm stavebních míst (se jmény majitelů) a 42 vinných sklepů, z nichž 19 je s lisovnou. Co si vybrat z takového (německy, kurentem psaného) dokumentu pro naše téma? Dost málo. Asi tolik: každý sedlák, který měl u nás od 4 do 12 hektarů orné půdy, vlastnil vinný sklep, ale jen každý druhý z těch sklepů byl s lisovnou.

A dále: za těch 12 let (1827–1839) v předminulém století se dělo všechno velmi, velmi pomalu – pod Kraví horou přibyl sotva jeden, nanejvýš dva nové sklepy.

PhDr. Antonín Grůza

Dej pac

Pod tímto názvem uskutečnil letos Český rozhlas Brno soutěž o největšího psího krasavce, do které stále ještě posluchači ČR Brno posílají fotografie svých psích miláčků. Říká se, že pes je největší přítel člověka, a já to stoprocentně také potvrzuji. Nemyslím si, že ten můj Andy je největší krasavec, ale je to hrdina. Mám jezevčíka, který má letos čtyři roky a který mě zachránil život, a proto jsem jej do této rozhlasové soutěže přihlásil.

V našem rodinném domku vytápíme přizemí krbem na dřevo. Před dvěma roky jsem si zatopil v krbu a „poledňoval“ (odpočíval po obědě na gauči). Krb měl konstrukční závadu, plameny sice uhasly, ale krb stále doutnal. Kouř se dostal i do místnosti, ve které odpočíval i můj pes, ale já stále spal. Celé přizemí bylo již zakouřeno, když se pes probudil, vyskočil na gauč, opřel se tlapkami o můj hrudník, štěkal mi do obličeje a tím mě probudil. Když jsem zjistil, že celé přizemí je plné kouře, rychle jsem otevřel okna a dveře a pak jsme oba vyběhli na čerstvý vzduch. Nebýt toho, že mne Andy probudil, tak jsme asi to popolední spaní oba nepřezili.

Od té doby je Andy u nás „pan pes“. Dostává nejlepší psí pochoutky a péči. Dělá s ním dlouhé procházky s kamarády, také pejskaři, které většinou končí v kolonii vinných sklípků pod Kravíma hora, kde psi proženou kočky prezidenta Kravíhorské republiky nafurt a my se občerstvíme v některém z otevřených sklípků vinařů z Bořetic.

Podle vyprávění majitele Andyho a vinaře Slávka Sadilka z Bořetic napsal Václav Petrásek

Co znamená tajemná šifra

Na mnoha domech, sochách a předmětech se nachází tajemný nápis složený ze tří písmen IHS a kde z prostředního H vystupuje kříž. Výrobci velkých dřevěných lisů tuto trojici písmem s oblibou umísťovali na „hynšt“ (horní příčný trám lisu).

Také v Bořeticích nalezneme mimo jiné tento nápis na lisu vinařské rodiny Petrásků, který je dnes umístěn před sklepem prezi-

denta nafurt. Tato tři písmena jsou začáteční písmena z latinského IESUS HOMINUM SALVATOR, což v překladu znamená JEŽÍŠ, LIDI SPASITEL. Někteří vědátoři však považují jméno Ježíš za nesprávně přeložené z řečtiny do latiny.

Václav Petrásek

Před Vánoci

Tvé zmrzlé bláto místo sněhu
dáváš nám na Vánoce, zimo,
my však čekáme batolátka příchod,
co má v očích všeobjímající něhu.
Pes štěká na bílý koláč Měsíce,
lásky vystřeluje jako světlice.

Oldřich Damborský (2011)

Vánoční (tři haiku)

Zamrzlé bláto, kdeže loňské sněhy jsou,
jen blankyt oblohy.
Večeře v tichu
štedré dárky rozdány, zářící oči.
Narození dítěte,
tři dny sladkého příměří, nalezen lásky prAmen.

Oldřich Damborský (2011)

Svatý Mikuláš (ze vzpomínek Ivana Pazderky)

Jsou děti od přírody poslušné, hodné, pomáhají starým lidem, na setkání zdraví, umývají si ruce, krk a dokonce i uši, chodí slušně ustrojeni a jen radost rodičům svým činí. A také raubíři, děcka neposlušná, jež je nutno metlou čertovskou vyšvácat, by odpuštění pro ně nalezeno bylo.

K tomu máme prosím instituci svatého Mikuláše, jenž s čertem a andělem po dětech chodí, v knize hříchů listuje a jakmile najde přemíru hříchů, pak na takového malého zločince čerta pošle a ten ho pak pekelnou metlou vyšlehá a do punčochy dostane jen uhlí. Je-li však dítě poslušné, chová se způsobně, myje si ruce před jídlem a v knize hříchů má rejstřík čistý, tu harfy nebeské mu zahrají a anděl mu do punčochy dá samé božské laskominy.

Tož mět doma hejno děcek, je jedna věc a vychovávat jich, je věc druhá. Ono tych teorií o výchově je hodně, ale stejně se říká, divoci sú, čerta na ně. Nečekal sem, až se v humně po zlatým žebříku Mikuláš spustí, ale sami jsme se za Mikuláša a čerta s kamarádem Fanošem převlíkli. Od tatkového kamaráda z divadla sme si půjčili kostýmy. Ale jaký. Tak dokonalý, že dyž mě ten tatovej kamarád, jinak kostymér či co, za Mikuláša oblíkl a já se na sebe do zrcadla podíval, vyšlo ze mě „Pozdrav pánbů, velebnej pane, ručičky líbám,“ a chtělo se mě modlit, aji když sem nemusel. Takovej sem byl dokonalej Mikuláš. O čertovi ani nemluví. Ten vypadal tak hrozně, že dyž ho nechťa uviděla moja maminka, utekla po žebří na hůru a hodinu sem ju nemohl dostat důle a nepomohlo ani volat: „To maminko není čert, to je Fanoš“.

Setmělo se, tož jsme vyrazili. Rozhodli jsme, první půjdeme k Novákovi. Tam mají Vlastika a Jendu, pěkných kašánků. Né enom, že nám chodijú na májovky, ale uvázali našemu kocúrovi krabičku od krému na ocas a on chudák musel oběhnúť snáť celú republiku, pretože se vrátil dom až za týdeň. Tož včil podme úctovat. Pravda u Nováků čakali čertů enom takových, co si na nich děcka hrajú, ale né totok. Zabúchali sme. Tetka nám otvírajú a jak nás uviděli, vyjekli enom „jej“ a spadli na prdel od leknutí nebo co. Tož sme jich překročili a za strašného řevu čerta, kerej eště o zem řetazem mlátil, že se hrůzú aji ten svatej Václav na obrázku stavijal do haptáky. Tak sme vltli do kuchyně. Ten sopláň Vlastik měl na nás nachystaný šidlo. No ale, dyž na něj čert udělal bububu a zachrastil řetazem, vletěl pod postel, enom se zaprašilo a zašprajcoval se nohama o strožok. Čert ho drapl, že ho vytahne, ale hned ho pustil, protože začal smrdět. Jenda enom ochrnutě zíral, chtělo se mu utékat, ale nemohl. Tož sem ho hlasem nebeským vyzval, aby se pomodlil „zdravas“, ale enom koktal, tož povídám: „Opakuj po mě. Slibuju totkaj před svátostí nebeskú, svatým Mikulášem, že se budu chovat způsobně, nebudu vyplazovat jazyk na tetku Hochmanku, nebudu lítat po ulici jak řezan, nebudu trápit zvířata a hlavně nepolezu strýcovi Pazderkovi na májovky. To přísahám“. Opakoval to koktavě po mě. Strýc Novákuj na to čuměli naprosto nevěřícně a nevylezlo z nich nic než „eee“. Tož sem na závěr požehnal celej rodině, čert zachrastil řetazem a šlo se dál k Jurásom. Po cestě sme takových čertů potkali hodně, co si na nich děcka hrajú. Jak nás uviděli, zapomněli, že se všeci mají bát jich, utěkali pryč, až ztratili berlu.

Potom sme potkali strýca, co se mu říká „Cigán“. On potmě nevidá se dívá, co se děje a tož na něho udělal čert taky bububu a z něho vyšlo enom „áách“ a už seděl na prdeli. „Stejně bych si tě měl vzít se sebú do pekla, protože sprostě mluvíš,“ řekl čert. Strýc Cigán, otíraje

si smrtelný pot z čela, povídá: „Ná vy ste ale hajzli, tak mě vylekat“. Tak sme došli k Jurásom. Tam majú Jaru a Bohuša. Mět jich doma, musel bych jich snáť přerazit. Totkaj mě namazali držátka od koleček kolomazů. Já si toho nevším a tema černýma rukama si utřel pot z čela. Co čert nechťel, potkal sem farára a ten mě hlasem vážným povídá: „Měl byste na sebe víc dbát, pane Pazderka, a ne strašit děti“. Dyž sme docházeli k Jurásom, už z dálky bylo slyšet blafkat jejich Ořecha. Strýc nebyli doma, protože sú pořád ve sklepe. Tetička Juráska na naše zaklepání volala „Tož pote enom dál, už na vás čekáme.“ To ale nevěděla, co to dojde. Čert vletěl do kuchyně s takovým řevem, že aji jejich kanárkovi zaskočilo. Kocúr vyletěl po firhaňkách na garnýž a obá kluci stáli uprostřed kuchyně zkoprněli jak Lotova žena. Čert kolem nich skákal, řetazem mlátil a dělal pekelněj rambajz. Tož sem ho zklidnil a hlasem andělským pravil: „Copak to enom máme v tej knize nebeskej o tyctho klukách napsaný. Ale ale to sú hříchy převeliké. A tady je napsaný, copak nevíte, že mazat rukojeti koleček kolomazú je hřích převelikej. A tady je taky napsaný, že ste byli Klobučkovi na jahodách a dyž vás hnál, tož ste na něho vystrčili eště holú řiť. Nonono. A totkaj, to snáť ani možný není, čtu: Psu bílému tetičky Surmanky nadělali po kožuchu černou barvou fleky, takže si myslela chudák tetička, že má dalmatina. A poďívajme se na další zápis: Jejich fenku Žofinku, když to na ni došlo, záměrně na ostrůvek uprostřed močovice uvázali. Poláškuj Brok, když šel na námluvy, musel tú močovicu přeplavat. Když potom umazanej od močovice dom se vrátil, za tetičkú Poláškovú do duchen vlezl, jak bylo zvykem jeho. Načež tetička v rozespalosti myslely, že to strýc Polášek ze sklepa se vrací, mu pravily: Běž ode mě, smrdíš jak cap“. Aj zvolal sem, jak volajú andělé shůry: „Čerte, vem si jich do měcha, do pekla si je odnes a tam do kotla jich dej a nezapomeň přiložit, ať jim není zima.“ Kluci začali řvat, na kolena padli a prosili. Tož povídám: „Dyž před túto svátostí nebeskú budete přísahat, že se polepšíte, tož tadyk toho čerta na řetaz si uvážu a odvedu ho“. Tož přísahali a my mohli odejít, žehnajíce všeckým okolo. Venku sme se nadechli a čert povídá: „Nejak mě vyschlo v krku“. Tak sme vytahli placáčky s ohnivú vodú skované pod kostýmem, dali si toho páleného a čert povídá: „Dej mě okoštovat aji toho tvojeho“. Tož sem mu dal okoštovat a za chvílku začal čert byt rozpustilej a chtěl jit strašit aji starostu, policajta, farára s kostelníkem a varhaníkem. Tož povídám: „Dost a ide se dom“.

Druhej deň litaly baby klebetnice po dědině a za každú cenu chtěly zjistit, co to bylo za Mikuláša s čertem. Tak jim povídám: „Nehleďte, nezjistíte. To vím enom já“. Ony zvědavé pořád dotíraly a tož jim říkám: „Ná tož včera večír sem byl v humně a tam představte si, se spúšťal po zlatým žebříku svatej Mikuláš aji s čertem.“ (Čert z nebe? To je divný, no né?) Baby huby otevřené pořád poslúchaly. Tož povídám čertovi: „Nemohl bys vzít do pekla i ty naše klebetnice?“ On mě odpověděl: „Radši blechu v kožuchu než tyto baby klebetné“. Baby se na mě vrhly, pěstima mě bušily po zádech a já se mohl smíchy potratit.

Jak se v Bořeticích bydlívalo

Táhne mi na 86. rok, druhou světovou válku jsem prožil jako školák i jako gymnazista. Koncem války jsem byl už 14letý tercián zájímající se o vojenská letadla, zbraně a politiku. Prostě – pamětník! Vzpomínám si ovšem také, jak vypadaly, zevně i uvnitř, selské domy v *Dědině*, i domkařská stavení, k jakým patřila také naše rodná chalupa. Vzhledem k tomu, že od poloviny minulého století prochází naše krásná ves stále radikálnějšími přestavbami, nebude za pár let známo, jak ještě před válkou vypadala.

Zdrojem mých informací není jen moje poměrně solidní paměť, ale také staré katastrální mapy, počítajíc v to už barevně rozlišenou indikační skicu k stabilnímu katastru Bořetic z roku 1827, dále pak etnografické publikace Václava Frolce a stavebně historické studie Václava Mencla.

O zástavbě intravilánu starých Bořetic jsem ve vší stručnosti psal již v knize *Bořetice v proměnách času* (s. 38). Snad jsem tam neřekl vše. Před válkou a za války jsme chodili pro vodu do studny *Dolnice*, která se nacházela před domem Jana Hrabala (č.p. 13) v *Dědině*, nejprve moji starší sourozenci, s dřevěnými putýnkami na vážkách, potom už i já sám, s jedním kbelíkem. Šel jsem kamenitým korytem *Huličky* mezi domem Lůbalovým (č.p.23) a domem Hlavňovským (č.p. 24), vyškřábal se nahoru na hlinitou rovinku před domem Arnošta Hlavňovského a přes štěrkanou silnici zamířil ke kamením vyzděné studni. Kbelík jsem tam upevnil na kovový řetěz a spustil do studny. A pak bylo třeba, aby *náctiletý* kluk napnul svaly a *kýbl* vrchovatě naplněný vodou vytáhl. Po vytažení zbyla minutka k oddychu. Vždycky jsem se rozhlédl po *Dědině*, abych si řádně prohlédl selské grunty kolem – č.p. 22 Šumberákův, č.p. 23 – Lůbalův, č.p. 24 – Hlavňovských, č.p. 25 – Chrástkův, č.p. 136 – Franty Petráska, č.p. 26 – Antonína Otáhala, č.p. 137 – Tomáše Machače, č.p. 27 ... Chodíval jsem kolem nich do školy, na nádraží, za deštivého počasí to byla jediná možná cesta. (I když v té naší *Huličce* nebylo žádné pouliční světlo. S tím se v roce 1927, při zavádění elektřiny, jaksi nepočítalo, že tou cestou bude o 15 let později chodit synek z chalupy č.p. 135 ještě za tmy, k rannímu vlaku, *na šestú*.)

Ty selské grunty, o sto let dříve označované jako půllánové anebo čtvrtlánové, se tehdy, v době mého mládí, honosily rozložitými domy, stavěnými už z pálených cihel, avšak překrytými hlazenou omítkou, obílenou vápnem. U země mívaly obyčejně modrou podrovnávku. Ta bývala ovšem zakryta rozkvetlou předzahrádkou. V předzahrádkách pěstovaly hospodyně hlavně květiny nebo okrasné keře. Vzpomínám, jak v létě, *před hody*, z některých zahrádek voněly bělostné lilie a jinde ještě omamněji jasmín a kus dál zase mečíky (gladioly) nebo na podzim kvetoucí jiřiny.

Selské domy v Bořeticích byla dlouhá přízemní stavení, krytá sedlovou střechou s *křidlicovou* krytinou, okapem obrácená do ulice. (Hovoříme tedy o okapové orientaci selských domů, zatímco domky chalupníků byly obvykle orientovány štítově, tedy obráceny svým štítem do ulice.) Všechny ty domy byly půdorysně stavěny ve tvaru velkého *tiskacího* písmene L, jak je vidět na výseku z katastrální mapy Bořetic z roku 1827. Ta delší část, souběžná s ulicí, byla obytná, ta kratší, vertikálně navazující, sloužila jen hospodářským účelům. Obě ta stavební křídla uzavírala, spolu s těsně přiléhajícím sousedovým domem, pravoúhlý, čtvercový nebo obdélníkový dvůr. Na něm, poblíž hospodářské části domu, u chlívů a stáje, se nacházelo obvykle jen

veliké zahluobené hnojiště, u něhož stávala dřevěná záchodová budka, sbitá z prken. Někde měli na dvoře snad ještě dřevěnou kůlnu na palivo nebo na zemědělská nářadí. Dvůr byl oddělen plotem od další ohrazené části dotyčné stavební parcely – od *humna*. To slovo v dobách mého mládí označovalo zahradu, s ovocnými stromy a zeleninovými záhony, ve středověku, ba snad už ve slovanském pravěku označovalo *udusané místo za domem, určené k mlácení obilí kopyty dobytka*. Když se pak ve vrcholném středověku začalo obilí mlátit cepy, sloužovalo humno nadále k mlácení požatého obilí, které se skladovalo poblíž, v *stozích*. A protože mlácení celé polní úrody trvalo několik měsíců, musely se ty stohy zakrývat před deštěm a sněhem, a tak se začaly stavět za humny stodoly. Dnes už tam asi žádná nestojí, ale ještě před 60 lety za *našema humnama* tvořily zděné stodoly ještě úplnou řadu.

V dobách mého dětství a mládí dostal jsem se do některých domů v *Dědině* při pomlázce (*šlaháčce*) nebo při přátelské návštěvě (např. k Pazderkům č.p. 100). Zčásti prosklenými, zčásti řezbami zdobenými dvoukřídlými dveřmi se vešlo do síně (*gaňku*), z níž vedly dveře – vlevo do prostorné světnice (*seknice*) se dvěma velkými okny, kde se nacházely dvě až tři postele s vysoce zastlanými peřinami pod vyšivanými či krajkovými přehozy, dále pak jídelní stůl se židlemi a prádelník (*kostn*), který zdobily na horní desce kovové svícny se svíčkami (*hromničkami*) vedle stolního křížku a porcelánové sošky Panny Marie Lurdské nebo Hostýnské a podobně. Nutno dodat, že tam stávala též jedna nebo dvě šatní skříně, ve starších dobách truhla na sukně. Podlaha ve světnici, která se považovala za *parádní* („pokoj pro hosty“), bývala dřevěná, z prken, dnes bychom řekli „palubovka“.

Ze síně vpravo vedly pak dveře do temné komory osvětlené jen dvěma větracími okénky. Právě z toho důvodu se tento ustálený typ vesnického domu, vyskytující se v širším Pomoraví, ba i v části Podunají, nazývá *komorovým typem*. V životě jsem se nedostal do žádné cizí komory, mohu však usuzovat podle té naší, domkařské, poněkud skromnější, ale podobné, co vše se tam skladovalo. Komora v našem kraji byla především sýpkou: obilí: pšenice, ječmen, žito – tam bylo uloženo v mohutném dřevěném *skřichu* (veliké truhle bez víka, se šoupátkovou výpustí). Zároveň však sloužila jako prostorná spížka; bývala tam mouka, hrubá a hladká v truhlách s víkem, vepřové sádlo v keramických *standlicích*, stejně tak i povidla (*trnky*), uzené maso a slanina (*huzený a špek*) – zavěšené v pohledných *šrútkách* na hřebících zaražených ve stropních trámech, vedle věnců cibulí a česneků, pytlů hrachu, fazole i čočky a vůbec všeho, co bylo třeba k přípravě jídel. Ba, v naší komoře stával i sud s vínem, v němž byla při dolním okraji vsazena dřevěná pípa k rychlému čepování. (Naše rodina měla od začátku dva vinohrady, nikoliv však vlastní sklep. Ten vykopal tatínek *pod Kravíhorama* až v roce 1939.) Podlaha v té komoře byla hliněná, *udusaná*.

Kdybychom však pokračovali tou vstupní sítí dál, dorazili bychom k dalším dveřím vlevo, vedoucím do nejdůležitější místnosti domu – do kuchyně. Bývala to místnost dosti prostorná, plnila totiž zároveň i funkci jídelny, obývacího pokoje nebo i další ložnice. Uprostřed stával obdélný jídelní stůl se židlemi, v rohu velký kachlový sporák s plotnou a pečicí troubou (někde měli už modernější, kovový, bíle smaltovaný), při stěně rozložitý kredenc na nádobí, na stěně police na talíře, pod ní dlouhá lavice k posezení a v koutě postel či už modernější gauč k přespání. V kuchyni se odehrával veškerý život selské rodiny od podzimu do jara. Ve sporáku se topilo dřevem, které bylo připraveno v kůlně (*šopě*) na dvoře nebo v průjezdu (*na mlatě*) nejméně před rokem. Za zimních večerů se v kuchyni svítvalo asi do poloviny 19. století častěji loučemi než svíčkami. Svíčky byly drahé – ty ze včelího vosku se obvykle věnovaly darem do oltářních svícňů ve farním kostele a výroba těch levnějších, lojových (z hovězího loje) byla pracnější než tvorba loučí: hospodář si jich právě v zimě připravil v kůlně nebo na mlatě zásobu, pomocí sekyry a ostrého nože, z dobře proschlého březového dřeva. Louče se vkládaly do železného držáku upevněného na stěně. Zhruba po polovině 19. století se rozšířilo používání petrolejových lamp, které byly mnohem bezpečnější, protože jejich plamen byl uzavřen pod skleněným cylindrem. (Pod petrolejkou jsem absolvoval půl gymnázia, od primy do kvarty.) Právě to nákladné osvětlení vedlo k tomu, že venkovské rodiny drživaly za zimních večerů často *černou hodinku*, při které se dobře vyprávělo i zpívalo. Ovšem, když se pozvaly sousedky a sestřenice na draní peří, muselo se v kuchyni svítit. Ale i při světle lampy se starší dračky bavily vyprávěním dramatických příběhů z minulosti Bořetic, jimž jsme my, děti, s otevřenou pusou naslouchaly. Při dodrané (*dodirce*) se na kuchyňském stole objevily místo peří čerstvě napečené koláče, čisté skleničky (*štampekly*) a láhev (*másnica*) červeného vína. Potom se i zpívalo. Toho večera mohly děti zůstat s dračkami při sladké *sodovce* až do konce.

Výsek z katastrální mapy Bořetic – domy v Dědíně u Multné

A jak to vypadalo s tou hospodářskou částí selského domu? Inu, ze síně se vyšlo dveřmi na zápraží, na krytá *náspja*, dlážděná plochými tesanými kameny, z nichž se vcházelo dveřmi vpravo, nejprve do prádelny, kde byl velký kotel na vyškvařování vepřového sádla a vaření povidel a také na vyvařování dětských plen (*plínek*). Pak následovala příprava krmiva (*futrárna*) s řezačkou slámy (*sečkovici*) a struhadlem na řepu a podobně. Poté se tam řadily stáj pro koně, chlév pro krávy, prasečí chlév a snad ještě kurník pro drůbež. Většina sedláků, ale i chalupníků, chovala na svém dvoře slepice, někteří však perličky nebo krůty (*morky*), z vodní drůbeže spíše husy než kachny. Na některých dvorech stával ovšem i holubník, dřevěný domeček na vysokém kůlu s okénky. Často se někde za chlévy nacházela i dřevěná králíkárna. Maso bývalo na jídelničku Bořeticanů asi dvakrát do týdne, v zimě vepřové ze zabíječky, od jara do podzimu spíše králíčí nebo drůbeží z domácího chovu.

Vraťme se však k průčelní fasádě selského domu. Popsali jsme si jeho pravou část. Vlevo byla však domovní fasáda také členěna, a sice dřevěnými dvoukřídlymi vraty k průjezdu do dvora. Tam, *na mlatě*, stával mohutný dřevěný povoz, se čtyřmi okutými koly, prknoými *bočnicemi* a dlouhou ojí (*ojem*), pravý selský vůz k dopravě nákladů, hnoje, dřeva, hlíny. Někdy tu bývalo dost místa ještě pro další, lehčí povoz, vůz *košičák*, který měl korbu vyplenu z vrbového proutí, a kromě sedátka pro vozku (kočího) ještě zadní sedátko pro cestující. Zámožnější sedláci měli dokonce i bryčku, skromnější druh kočáru. Prostor za průjezdem býval však někdy využit k postavení světničky pro výměnkáře (hospodářovy staré rodiče). Takový výměnek se svým vybavením trochu podobal výše popsané kuchyni. Neobešel se však bez vlastní spížky při něm, pokud si oba senioři dokázali připravit stravu sami.

Pozornější čtenář se určitě zeptá: „A když měl sedlák početnější rodinu, kde všichni spávali?“ Víím o tom dost z vyprávění, z literatury a maličko i z vlastní zkušenosti. Nejmenší děti spávaly v dřevěných kolébkách, ty větší pak po dvou až třech na posteli (Ten třetí v posteli, obvykle nejmenší, ležel hlavou v nohách.) Rodiče spávali samozřejmě v jedné posteli normální šířky. Dospívající děti spávaly někdy jen na sedací lavici v kuchyni, a když byla v domě ještě starodávná pec, mohli dva až tři ležet za pecí, či jak se říkalo *na peci*. V létě, když přijely další děti na prázdniny, nocovaly *pod dekou* v seně na půdě nebo na slámě ve stodole. Pokud měl sedlák čeledína (*pacholka*), spával obvykle na slámě v koutku koňské stáje (*va maštali*), služka zas někde u krav. Naši předkové nebyvali zvyklí na velké pohodlí, ale přesto se dožívali často vyššího věku než my, lidé moderní doby.

PhDr. Antonín Grúza

Prameny

- MZA Brno. *Indikační skica k stabilnímu katastru Bořetic*. 1827.
 FROLEC, Václav. *Národopis Břeclavska*. In: *Břeclavsko*. Brno 1970, s. 261–270.
 FROLEC, Václav. *Lidová architektura na Moravě a ve Slezsku*. Brno 1994, s. 39–44.
 MENCL, Václav. *Lidová architektura v Československu*. Praha 1980, s. 31–36.

www.bořetice.cz/mapa-zavad

Formulář pro nahlašování závad v obci

Padesát let společného života manželů Aleny a Jožky Dufkových z Bořetic

S manželem Josefem Dufkem jsem se seznámila ve Starých Hamrech v Beskydech. Pracoval u Ingstavu jako řidič. Stavěla se tam přehrada Šance, která pitnou vodou zásobuje velkou oblast až po Ostravu. Při stavbě byly zbourány obchody, hospody, pila, vlakové nádraží, pekárna a hodně domů. Náš dům byl na kopci, blízko se stavěla silnice na Bílou a Frýdlant nad Ostravicí.

Je to už 50 let od října 1966, kdy jsme se s Jožkou vzali. Byl to krásný podzimní den, svatbu jsme měli v kostele a na úřadě. Hostinu jsme měli doma, sešla se celá rodina. Z Bořetic přijeli Jožkovi rodiče a sourozenci. Rodiče připravili pěkné pohoštění. Po dvou letech, v srpnu 1968 jsme se už i se synem Lubošem odstěhovali do Bořetic, odkud manžel pocházel, a stavěli jsme tam dům. Za další dva roky jsme jeli sestře na svatbu do Starých Hamer, při cestě z hostiny mě museli odvést do porodnice do Čeladné, kde se narodil další syn Zdeněk. V roce 1974 přišla na svět Ilonka, ale už v Hustopečích.

Manželovi rodiče byli nemocní, podle potřeby jsme dědovi pomáhali. Na místě jeho domku teď stojí penzion pana Miroslava Habřiny. Děda byl moc hodný člověk, staral se vzorně o manželku, miloval květiny, starší lidé si na něj určitě vzpomenu.

Často jsme s Jožkou vzpomínali, jak jsme žili po nastěhování do Bořetic. V domě jsme měli pouze ložnici a kuchyň, vše se postupně pomalu dodělávalo. Jak to tak bývalo, neměli jsme ani pračku, televizi, ani telefon a na kamnech se vařilo a vyvařovaly se pleny, na dvorku byl suchý záchod. Pro vodu jsme chodili k „Jednotě“, byl tam hydrant. Manžel pracoval u zmiňovaného Ingstavu, býval tam celý týden. Žili jsme spokojeně, nikdy a nikomu jsem si nestěžovala, byla jsem z domu naučena žít hodně skromně, starší občané vědí, o čem píši. Doma v Bořeticích jsme měli prase a drůbež. V zahradě a na poli se vypěstovaly brambory a vše potřebné k jídlu. Život pomalu utíkal, časem jsme si pořídili vše potřebné. Chodili jsme do práce, starali se o děti, o domácnost, děti jsme se snažili vychovat dobře. Pomáhali doma, na poli, učili jsme je, aby si vážili všeho, aby uměli poděkovat, pozdravit atd. O prázdninách Luboš, Zdeněk a Ilonka jezdili k babičce a dědovi do Starých Hamer. Byli tam spokojeni a dováděli s Radimem Jančurou (bratrance), létali po lese, sbírali hříby a borůvky, s dědou pásli krávu a podobně.

V Bořeticích jsme pěstovali semena květin pro Sempru. Semínka jsem vysela do skleníku a sazeničky se vysazovaly na poli. Žádná mechanizace, kromě motyky, neexistovala. Bylo toho asi 12 ářů. Postupně, jak rostlinky a květy dozrávaly, tak s dětma jsme je otrhávali a pak sušili na půdě. Usušené květy se odvezly v pytlech k Mikulovu vymlátit. Taky jsme pěstovali rajčata na prodej a vždy se to střídalo. Semena se vysela ve skleníku a pak vysázela na pole. Když rajčata dozrávala, tak se otrhala, dovezla domů na dvůr, každé rajče se hadrem vyleštilo a třídilo se podle velikosti a odváželo do výkupny do Velkých Pavlovic. Děti moc pomáhaly, když se sejdeme, tak na to skoro vždy vzpomínají, teď je obdivuji, jak to dokázaly s námi dělat. Kdyby si někdo myslel, že jsme z toho měli hodně peněz, tak to vůbec tak nebylo. V dnešní době by to nikdo nedělal. Děti se časem vyučily, osamostatnily a odešly z domova. Mají své rodiny, jsou zabezpečené. Vlastní plíí jsou z nich řádní občané. Luboš má firmu Lomax, kde Jožka po nástupu do důchodu velmi rád pomáhal. Zdeněk s Ilonkou mají práci a jejich partneri Miluška, Lucka a Zdeněk jsou moc hodní a pracovití.

Jak čas letěl, tak naši rodiče zestárlí a byli nemocní. Dědečka, manželova tatínka jsme si vzali domů a postarali jsme se o něj až do smrti. Moje maminka ve Starých Hamrech už taky nemohla zůstat sama doma, tak jsem si ji vzala k nám do Bořetic. Byla tu tři roky. Poslední rok byl kvůli jejímu zdraví moc těžký, ale nakonec jsem ji také dochovala doma. Byla hodně nemocná.

Teď konec vzpomínání a k tomu našemu 50. výročí společného života. Být spolu 50 let v manželství, to vyžaduje velkou lásku, důvěru, toleranci a hlavně umět si odpouštět. Měli jsme se a máme se moc rádi, hodně jsme s manželem cestovali do zahraničí a také po naší vlasti. Vnoučata, když byla menší, tak s námi hodně jezdila, brávali jsme je s sebou. Máme sedm vnoučat a už i dvě pravnučátka.

Říkají, že je jiná doba, a mají pravdu, za ty roky se vše změnilo, kdo se nebál práce, něco zduvával. Vnoučata mají vše, co se nám ani našim dětem ani ve snu nezdálo mít v jejich věku. Ale je to tou dobou.

Vůbec jsme neplánovali a nepřemýšleli, že bychom naše výročí oslavili. Děti nám udělali překvapení, jenom se nás zeptali, jestli budeme v sobotu doma, protože věděli, že hodně cestujeme. Přijeli pro nás americkým veteránem a u sklepa nás čekalo překvapení. S Jožkou jsme byli opravdu hodně překvapení, jak to pěkně připravili. Byli tam naše děti Luboš, Zdeněk, Ilonka s partnery Milušskou, Luckou a Zdeněkem, vnoučata Radek s Jolankou, Monika, Michal s Danielkou, Adam s Dagmarkou, Katka s Pavlem, Vojta, Gábinka a nesměli chybět ani pravnuček Matyášek a pravnučka Miuška.

Vše bylo ve sklepě i před sklepem moc krásně připravené k tomu našemu výročí, včetně pití a dobrého pohoštění. Bylo to hezké, hlavně dojemné a nečekané, bývalý pan starosta Václav Petrásek měl připravený pěkný proslov. Moc všem děkuju.

Přejeme celé naší rodině, všem občanům hlavně hodně zdraví, pohodu, lásku a další léta prožít v klidu a míru.

Život je pomíjivý, čas nezastavíš. Je to pár dní, co manžela nečekaně postihla těžká mozková příhoda. Čeká ho dlouhá rehabilitace. Budu se o něho s láskou starat, děti mi moc pomáhají. Budeme se snažit to vše zvládnout. Každá rodina má nějaké problémy. Naučte se odpouštět, zbytečně neřešte minulost, stejně ji nezměníte a nevrátíte čas. Někteří

lidé jsou závistiví, dovedou pomlouvat a jsou to většinou ti, kteří v životě nic nedokázali anebo svůj život žijí ve lži.

Žijte přítomností. Blíží se konec roku, nastává čas vánoční – nejkrásnější svátky v roce, prožijte je se svými nejbližšími. Do nového roku přejeme všem hlavně hodně zdraví.

Alena Dufková s rodinou

Populární omyly I – k Vánocům

Bez omylů se neobejdeme. Avšak nějaká vyšší potřeba vždy nenápadně přitáhne našeho neúnavného ducha k pravdě. Toto poznání vyšlo z hlavy a pera samotného Goetha. Většinou nám v životě tyto omyly a nepřesnosti nijak zvlášť nevadí a jsme ochotni je přijat nebo dokonce jim věřit.

Za dveřmi jsou Vánoce, a tak se podívejme na některé omyly s jejich prožíváním spojené, které nám nijak zvlášť nevadí.

Advent

Běžně je vykládán jako období čtyř posledních týdnů přes Vánoce.

Jenže první křesťané zavedli tuto dobu pokání a půstu podle různých zemí v různé délce – od dvou do sedmi týdnů. Jednotnou délku čtyř týdnů, která zůstala dodnes, určil až papež Řehoř Veliký (590–604). Patřily k nim i dny mezi poslední adventní nedělí až do Štědrého dne. Ustanovení bylo přijato pro německé země na koncilu r. 825 v Cáchách a křesťanské misie z Bavorska jej přinesly i do Čech a na Velkou Moravu.

Adventní věnec

Jeho tradice netrvá oficiálně ani 160 let. V polovině 19. století pedagog Johan Wichern pořádal pro mladistvé delikventy adventní rozjímání za svitu svíček.

Nezapaloval ale všechny najednou, ale každý další den jednu. Svíce na neděli byly větší a bílé, svíce na všední dny byly menší a červené. Zapalované byly na dřevěném kole, které viselo zavěšené pod stropem.

Zpočátku bylo nezdobené, od roku 1860 bylo zdobené chvojím. A to je oficiální rok zrodu adventního věnce.

Ve stejné době pořádal pořádal rozvěšování svící o adventních nedělích také neznámý pastor v Pomořansku. Zpočátku na vánočním stromku, později na věnci.

Věnec z chvojí vyjadřuje strom a zeleň, a to jsou symboly života, kruh je symbolem věčnosti a vzkříšení a hořící světlo je předzvěstí světla, které přijde o štědrovečerní noci.

Podobně jako vánoční stromek se adventní věnec z Německa rychle dostal i k nám.

Některá církevní dogmata jsou mezi lidmi vysvětlována také nesprávně. Jedním z nich je i dogma o **neposkrvněném početí Marie**. Nesprávný pohled na něj a neznalost historie pak vede až k různým narážkám od neomalených hub.

Dogma vyhlásil papež Pius IV. 8. prosince 1854 a týká se neposkrvnělosti početí jen okrajově. Papež v něm dává největší váhu tomu, že Marie jako Matka Boží nebyla zatížena dědičným hříchem člověka.

Papež udává: „Učení, že nejblahoslavenější Panna Marie v prvním okamžiku svého početí skrze jedinečný milostivý dar a výsadu dané jí všemohoucím Bohem, zůstává oproštěna od všech poklesů hříchu, je Bohem zjevené, a proto je třeba všemi věřícími v neochvějně víře mítí.“

K Vánocům samozřejmě patří i rokokový prdelatí **andělíčky s křídly**.

Všude, kde se andělé ve Starém i Novém Zákoně objevují, jsou ale popisováni bez křídel. Křídla mají jen serafové a cherubíni, avšak to nejsou poslové Boží, ale služebníci Božího království, kteří mají částečně lví podobu.

Křídla dostali andělé až koncem 4. století. Snad proto, aby s rozšiřujícím se křesťanstvím mezi prostým lidem bylo srozumitelnější jejich náhlé objevování a mizení a schopnost vzlétnout do nebe.

Vývoj andělů pak pokračoval dál. V renesanci mají podobu dívek a dětí s křídly a po renesanci až dodnes je to výlučně podoba mladých mužů s křídly.

Tento výklad od přírodních historiků na dění týkající se Vánoc vůbec nic neubírá na faktu, že v našich zeměpisných šířkách a délkách jsou Vánoce prvním svátkem roku. Sám jsem toho názoru, že každý si může anděla představovat, popřípadě nepředstavovat, jak chce.

Ing. Petr Zemánek

Prameny

Kramer, Klamer, Trenkler. Lexikon populárních omylů. Lapide, Pinchas. Je bible překládána správně?

Pramínky

Rezivý oheň stromů prohořívá mlhou podzimu, duch nostalgie kráčí po hladině kalné řeky.

Jsme jedno tělo a dvě duše s poraněnými křídly. Udělej ladný pohyb paží, má hříšná Stvořitelko. Stvořila jsi mne k obrazu svému a já neprotestuji. Ze všech pórů alabastrové kůže vyvěrá nirvana...

Oldřich Damborský (1998)

S Vlastimilem Vondruškou na vánoční téma

Vlastimil Vondruška: historik, spisovatel, horolezec atd. – to je momentálně jeden z nejznámějších současných českých autorů, píše historické detektivky, knihy o historii a dokonce napsal i pár detektivních knížek pro děti. V říjnu tohoto roku se ve Velkých Pavlovicích uskutečnila s panem Vondruškou zajímavá beseda, já jsem na ní byl a opravdu jsem nevěřil, co všechno bylo ve středověku jinak, než známe z knih. Rozhodl jsem se pro ty, kteří na besedě nebyli, položit panu Vondruškovi pár otázek... Přeji pěkné čtení a veselé vánoční svátky!

Středověk je doba, která Vás podle všeho zaujala. Proč zrovna toto období?

Protože to je doba, kdy neexistovala přetvářka, slabošství a pokrytectví. Naši předkové se řídili tradičními hodnotami národními a rodinnými, měli své zkušenosti, jak žít a přežít. A to formovalo jejich životní postoje a morálku. Troufnu si tvrdit, že byli šťastnější než my, protože nežili s hlavou v oblacích. Usilovali o prosté štěstí, kterého se dosáhnout dá. Věděli, že se musejí o místo na slunci rvát, a neřukali. Smyslem života bylo uživit sebe a rodinu, mít partnera a děti, udržet majetek a ten předat svým potomkům. To jsou cíle, jichž dosáhnout mohli. Dnes máme bohužel neblahou představu, že všichni mohou dělat všechno, což je samozřejmě nesmysl, protože zákon z hlupáka chytrého neudělá. Tohle ovšem mnozí dnes nechápou a mají cíle, kterých nikdy dosáhnout nemohou. Pak jsou zklamaní a frustrovaní. Naši předkové byli šťastní, protože chtěli jen to, co mít mohli.

„Blíží se Vánoce...“ říkáme si pár týdnů před tímhle velikým svátkem. Říkali si to i lidé ve středověku? Měli vůbec Vánoce?

Samozřejmě slavili svátek narození Páně. Ve středověku to byl současně den, kdy končil starý rok (nikoli až 31. prosince!) a začínal nový. Křesťanské Vánoce prošly v průběhu dvou tisíc let značnými proměnami. Zpočátku se slavily jako bujaré a veselé svátky s průvody masek, zpěvem a tancem, bohatými hostinami s množstvím jídla a pití. S reformami křesťanské morálky ve středověku souvisela snaha o nové pojetí, založené na pokoře a střídmosti. Stejně jako u jiných svátků i zde vyšla snaha církve naprázdno. Teprve baroko vtisklo původně bujarým oslavám ráz klidných rodinných oslav.

„Třeba nic nedostaneš, byl jsi zlobivý!“ tradiční hlášky rodičů. Když jste byl malý, byl jste uličník, slyšival jste tohle i Vy?

Uličník jsem rozhodně nebyl. Byl jsem dítě spíše trochu introvertní a hloubavé. Raději jsem seděl nad knihami, než lítal venku. Neměl jsem otce, jen matku a dědečka. A ti mne nikdy nevydírali strašením, co nedostanu, pokud udělám něco, co se jim nelíbilo. Spíše mi to jen vyčetli a vysvětlili. Opravdu si nepamatuji, že by mi někdy hrozili tím, že nic nedostanu. Už proto, že jsme všichni Vánoce chápali jako svátek opravdu mimořádný.

Stalo se Vám, že jste někdy dostal na Vánoce svoji knížku? A kdyby, potěšilo by Vás to?

Neumím si představit situaci, aby se něco takového stalo. Pokud chci dát někomu dárek, přemýšlím o něm a odhaduji, čím mu udělám

radost. Pokud bych ale opravdu knihu z vlastní autorské dílny dostal, byl bych smutný, protože ten, kdo by mi ji dal, dárek zjevně „odfláknul“. Mám rád nové věci a překvapení a tyhle atributy pro mne mé knihy nemají, protože navzdory množství titulů si jejich obsah stále velice slušně pamatuji.

Může být doba, kdy nenapíšete ani jeden řádek, delší než jeden týden?

Nesnám stereotyp a rozhodně si pro psaní nevytvářím normy. Mám s vydavatelem smlouvy na dva roky dopředu, takže mám rozpočítáno, co jsem schopen napsat, a nemusím se tedy stresovat jednoduchým výpadkem v práci. Protože navíc nemám problém se soustředit, pracuji, když mám čas a náladu. Když je léto a venku všechno kvete, někdy nenapíšu ani řádku třeba několik dní za sebou, protože zahrádka rozhodně nepočká. Pokud je ošklivo, pak obvykle trávím ráno u počítače, a pak až zase večer. V televizi stejně není, na co se dívat.

Co byste chtěl dát či dostat k Vánocům?

Letos jsem už dárek k Vánocům dostal, a to v podobě mimořádně vydařené zábavy. Zvolení Donalda Trumpa bylo nezapomenutelné. Neumím odhadnout, zda bude dobrý prezident, ale jen to, co kolem něj dělala Česká televize a proevropská média, to byl nezapomenutelný tragikomický kabaret. Pokud bych mohl opravdu dát dárek, pak jistě všem lidem dobré vůle, aby se už nemuseli strachovat o svou existenci a o svůj domov. Přál bych si, aby lidé měli dobře placenou práci, netrápilo je zdraví a úřady a nemuseli se obávat o osud téhle země, českého jazyka a budoucnosti svých dětí.

Martin Huslík (žák primy GVP)

Foto: Oldřich Otáhal

Vzpomínky na mládí

Snad každý z nás se rád vrací vzpomínkami na své mládí. Samozřejmě i já – a to velmi často. Bylo to poválečné období, který jsem prožíval v Bořeticích. Mohu Vám říci, že zážitků jsem měl hodně. Jako malý chlapec jsem totiž pracoval u celé řady rodin v Bořeticích při žních, sběru meruněk a okurek, při čištění obilí (obsluha fukaru), při kopání vinohradů atd. Dokonce jsem znal i popisná čísla jednotlivých rodin. Když tak vzpomínám na ty zážitky – byly vesměs veselé a někdy až příliš veselé.

Tak tedy příhoda 1 – sklizeň krmné řepy

Pan Josef Dufek (říkalo se mu Jofka) bydlel v domě, jak se říkávalo v té době u „Mlýna“ (řada domů Fišar směr Martinec–mlýn). Tak tedy Jofka vezl řadu krmné řepy domů na uskladnění do sklepa, rozhodl se, že popojede a cestou nad Fišarovým domem zabočí na cestu, která ho dovede až za jeho dům a tam řepu vyloží. Smůla byla v tom, že při sjezdu za silnice na tuto cestu vzal příliš ostrý rejď a řepu vysypal. A zrovna v tom momentě procházela kolem jedna paní, která povídala: „No, Jofko, co to děláš?“ Odpověď vzteklého muže zněla: „HO..., ty tele.“ A její odpověď: „Ty sprostáku.“ Nakonec jsme museli nosit řepu z větší vzdálenosti k němu do sklepa, už bez jakýchkoliv poznámek.

Příhoda 2 – Fišar Jan

Náš sused byl dobrý malíř pokojů, namaloval celú řadu obrazů a byl vynikající rytec (např. obecní dům v Bořeticích má na vstupní straně vyrytu postavu šohaje). Stalo se, že jednoho dne chtěl za domem opravit plot. Potřeboval zatlouct hřebíky do sloupku ztvrdlého dřeva. Hned u první sloupku se mu to nepodařilo, proto šel pro větší kladívko, žel i tady bez úspěchu. Vzal tedy větší hřebík a větší kladivo a vši silou obouručně se o to pokusil. Bohužel se netrefil a naopak hlavou upadl na ten sloupek. To byl signál k hrubému klení (byl soběstačný tímto nešvarem). Praštil kladivem, posunul si brýle na nose a ulevil si: „Já se na to vy...“ Korunu tomu nasadila moje sestra (žije v Praze), která šla k němu a dobrácky povídá: „Pane Fišar, máte pravdu, vykašlete se na to!“ Odezva byla hrozná – oba nás poslal do pr....

S panem Fišarem jsem toho zažil víc. Jak je známo, byl také jeden čas předsedou MNV v Bořeticích (za socialismu) a při nějakém výročí dostal dvě poukázky na dovolenou do tehdejší Jugoslávie. To už bylo v době, kdy jsem pracoval na Šumavě. Tam v Českém Krumlově byl závod (jediný v republice), kde vyráběli lišty na obrazy. Já jsem mu ty lišty vozil. Tak tedy, když byl s manželkou na té dovolené, tak tam maloval. Jak mi vyprávěl, maloval tam akt nahé ženy, která mu stála modelem (dal jí prý nějakou tu korunu). Když už byl téměř hotov, tak se pokusil domluvit s tím děvčetem schůzku, což se prý dařilo, ovšem vše mu zhatila manželka, která na něj zavolala: „Jene, pojď jíst.“ „Člověče, když jsem to uslyšel, tak bych tu mou starou nejraději zabil,“ říká. Tím skončila tato epizoda, a protože jsme byli v jeho vinném sklepě pod Kraví horou, kam mě pozval, dali si každý pohárek červeného vínečka a šli domů.

Příhoda 3 – Antonín Kuchyňka

Antonín (jinak se mu říkalo Tónek) a Tomáš Procházka. Oba už nežijí, takže mohu plně jmenovat. Navíc Antonín Kuchyňka byl můj strýc a kmotr při birmování. Bez těchto dvou a dalších (např. Jožka

Vala atd.) se neodehrála větší zábava anebo společenská událost v obci. Tak třeba hody. Je to tří denní zábava po svátku sv. Anny, které je zasvěcen místní kostel. Hody organizují (aspoň v poválečné době – dnes už nevím přesně, jak to je) čtyři stárci a jeden sklepník. Přirozeně každý z nich má partnerku a vždy v neděli dopoledne chodí stárci a další mladíci po obci a zvou lidi na zábavu. Taktéž konají i v pondělí dopoledne. Přirozeně se připojují i ženáci a velké množství dětí. Je to nádherná tradice. Spočívá v tom, že většinou u každého domu se průvod zastaví, popije se a hraje hudba. A právě zde konají své – Tónek a další. Jednou při této příležitosti se celý průvod dostal k domu Dufka (říkalo se mu uhlobaron – obchodoval s uhlím), který měl dcerku Jarku. Tónek a spol. s metrem v ruce ji honili po dvoře, aby ji změřili velikost zadečku, jestli se vejde do otvoru (díry – jak se tam říkalo) dřevěného záchodu, který byl mimo obytnou část domu v obci. Dovedete si představit, co to bylo smíchu a křiku. Jiný případ, kdy Tónek a spol. při hodech z neděle na pondělí pozdě v noci donutili obsluhu kolotoče, že musel vstát a jít pustit kolotoč a chlapy nechal vozit. Jindy zase při zavádce, která se koná vždy při pondělním hodování, kdy svobodní stárci předávají zábavu ženáčům (každého si vyvolí stárek v předstihu), kteří pak řídí zábavu v noci a v úterý – poslední den hodů. Přirozeně při zavádce se zpívá a tento zpěv řídí ženáci. Zpívají různé písničky. Např. „Povídala první stárka, že je stárek vůl,“ anebo „Sivá holubičko, kdes byla...“ a odpověď: „V pr...“ a další a další. Je zajímavé, že nikomu to nepřišlo, že se mluví vulgárně. Přirozeně to řídil Tónek, který měl mohutný a pěkný hlas a vždy to vyvolalo smích a veselou zábavu. Veselo v obci bývalo i v hospodě „U Linhů“. Jediná hospoda a většinou se zde odehrávala celá řada událostí. Tak např. jednou jsem přišel z Brna na víkend (to už jsem byl v septimě na reálném gymnáziu), a když jsem šel kolem hospody, slyšel řev a zpěv: „Haj husičky haj, máme v Praze máj, máme Prahu stověžatú a v ní Martu prd.... Gottwald nám dá ráj.“ Pro sebe jsem si říkal, že je to nebezpečné. Pokud vím, tak nikdo nikoho tzv. neudal. Přirozeně parta chlapů byla drsná, ale přátelská a hlavně veselá. Někdy také došlo ke strkanici, ke vzájemnému bití, ale vždy to skončilo smírem. Velmi rád vzpomínám na tuto generaci. Kéž by i dnes bylo něco podobného.

Drazí občané Bořetic. Pokud bude kladná odezva tohoto mého vyznání, mohu pokračovat. Mám totiž celou řadu motivů, které od mládí zaznamenávám do svého „sešitku“ – je to moje záliba.

Z celého srdce Vám jen to nejlepší přeje

Ing. Jaroslav Šťavík,

toho času z Domova pro seniory Šanov (okres Znojmo)

Vážit si dne

Část první – Cesta tam

Vyšel pozdě po obědě.

Na rameni motyku a na jejím topoře starou koženou promaštěnou aktovku s pitím a svačinou.

Spěchal i nespěchal.

Jako mladík, ale pak i v aktivním věku, se strašně divil tomu, proč důchodci nemají pořád čas.

Teď už to ví.

Fyzicky jsou pomalejší jako dřív, ale jejich mysl je pořád mladá a honí je do dalších a dalších činností. Kolikrát i zcela zbytečných.

To ale platí jenom na důchodce-muže. U ženských není nikdy žádná práce zbytečná.

Vykročil plynulým krokem po silnici vstříc sklepům pod horizontem s vinohrady.

Byl už květen. Vinné keře čím dál rychleji vysílaly svoje mladé výhony k nebi, aby se mohly zachytnout jednoho z drátů konstrukce.

Rok byl zatím dobrý. Vláhly bylo dost.

A tak se už ve vinohradě objevila i první úroda. Naposledy, když jím procházel, se už objevovaly na žlutohnědé půdě mezi řádky první zelené ostrůvky. Dnes už to tam musí být jak na mladé louce.

Proč ale šel pěšky a s motykou?

Na porotavátorování mu síly ještě stačily. I auto s vozíkem si mohl vzít. Dokonce mu nabídli, že ho tam zavevou.

Ale on si pod hlavami svého vinohradu kope sám.

V jeho vinici se stříká herbicidem jedině v době, kdy pro sucho se nemůže motyka zakopnout. Každý druhý řádek je stejně zatravněný. Na posečení té druhé poloviny se svým „oleomacem“ ještě stačí.

Vykročil tedy vstříc ke sklepům – na jeho věk slušným tempem.

Dnes si to mohl dovolit. Jeho vybočené revmatické klouby na palcích u nohou ho nebolely. Tři dny po sobě je poctivě mazal domácí mastí s marjánkou.

Celý týden bude klid.

Podíval se z cyklostezky na stranu k rybníkům a uviděl, jak někdo v jeho věkové kategorii tlačí ruční šintovačku a týrá svoje tělo v řádcích rýsujících se krmné řepy.

Vzácný úkaz.

Na co dnes krmnou řepu?

Snad pro králíky, které chovatel nenaučil pít vodu?

Nebo snad má někdo doma ještě prase?

Jistě – zabíjačky jsou sice ojedinelé, ale pořád jsou.

Ale den, kdy na nich může řezník zabít a zpracovat skutečného domácího krmnáka, je svátkem. Většina prasat na tuto rodinou slávu se už vozí z prasečáků družstev nebo zemědělských podnikatelů.

Zaostřil zrak.

To si mohl myslet!

Tomu dřívci padají z pod čepice šedivé vlasy a z kapsy mu něco trčí. Nemohl být o moc starší než on. Mohl to být i úmrtní list.

Suchý sarkastický humor – to je jeho.

Ale ten člověk se šintovačkou vlastně dělá dobře. Oběma jim už zrovna moc dní nezbyvá, a tak musí každý den brát tak, jako by to měl být jejich posledním.

Z upravené cyklostezky odbočil na polní cestu, která se hned začala mírně zvedat. Cyklostezky i pásy kolem nich obec slušně upra-

vovala, ale polní cesty se jen zprůjezdňovaly. Po levé i po pravé ruce se mu za chvíli začal zvedat břeh a na něm směs zelené a šedé barvy trní.

Hned mu to připomnělo starou hlubokou úvozovou cestu do vinohradů v jeho rodišti.

Už je ale přes padesát let, co tam takto chodil jako jinoch s motykou. Červené kaluže vlčích máků hned vedle vyježděných kolejí a na úpatí téměř svislých břehů v trávě a lopuší schované načervenalé hlavičky tehdy běžného kvítka.

Hlaváčku jarního.

Dnes je vzácný a chráněný.

Cestu tehdy nemusel na metry, ani na čas. Věděl, že po sedmi trnkách budou dvě staré vykotlané jabloně, pak proluka, ořech a zase proluka. Pak na něj na jaře čekal strom, z kterého listí nikdy nepadne.

Čert ví, kde se v tom neudržovaném stromořadí objevil dub.

Už tam asi nestojí, ale i kdyby, na konci května by už jeho loňské suché listí nahradily malé zelené lístky letošní.

Teď už je to jinak.

V trnitých březích cesty také občas zazáří kaluž červené, ale to bývají většinou zbytky střechy. Červeně této příliš hrubé antuky bývá propletena šedobílou barvou omítky, která někde uvolnila místo nové fasádě.

Mozaiky nebývají jenom krásné. Tato je odporná.

Nepotká jich po cestě moc, ale přesto se najdou přírodofilní lidé, kteří nesnesou pohled na tu jednolitou fádni zeleň přírody.

Že to není otázka vytříbeného vkusu, ale lenost?

Jistě. I za jeho mládí se chodilo kolem takových skulptur a bývalo jich víc.

Přemýšlel teď daleko častěji o minulých časech a srovnával.

Taky měl co. Vlastně lituje ty, kteří nesrovnávají. Pravděpodobně toho tolik nezažili.

Ale po pravdě řečeno – sníh jeho mládí pro něj nebyl bělejší a tráva zelenější. Nestal se staromilcem. Pořád měl svoje plány a svoje nová přání.

Jen ty stromy tehdy rostly výš!

Zejména v době, kdy ještě honil mičudu po suchém a tvrdém prašném škvárovém hřišti. Jen sem tam ovlhčeném lejny kachen a husí, protože téměř sousedilo s rybníkem.

Bylo to asi tím, že nedokázal povyskočit a zhoupnout se na horní tyči kývajících se dřevěné fotbalové bíle natřené branky.

Ty stromy a fotbalová branka byly tehdy nejen vysoké, ale i široké. Ta gólmánova svatyně nemohla mít na šířku jen sedm metrů a dvacet pět centimetrů, jako má dnes.

Určitě byla širší. Tak devět metrů!

A nemusel mít ani trojbarevné čínské kecky za dvacet pět korun z obchodu, kterému se ještě dlouho po socializaci říkalo „u Batě“, aby čtyřikrát z pěti pokusů poslal míč z penalty mezi přední a zadní tyč.

Dnes by si u toho zlomil nohu.

Ještě před několika lety, když musel do svého vinohradu jedenkrát za uherský rok pěšky, dělal si na vydechnutí jedinou zastávku.

A to na konci úvozové cesty, těsně pod horizontem.

To už viděl na Pavlov a kopce Pálavy.
Dnes to bude jeho už druhá zastávka.
Zkontroloval tedy, zda na svém místě ještě stojí vysílač v dnešní době, kdy krade každý druhý, kdo má ruky...
A tady se rychle opravil.
„Běž taky s dobou, použivej slova vhodná pro dnešní digitální dobu!
Dnes už se přece nekrade, ale odklání státní peníze a majetek.“

No prostě, zda ještě té Pálavě jeden kopeček neukradli.
A zase pokračoval. Cítil, že ho jeho rýzlinky, müllerky, frankovky i portugálek už čekají a volají.

Pokračování příště

Ing. Petr Zemánek

Krojování norci od pařbúdy

Folklor, to není žádná archaická kultura, to je životní styl, a to dokonce i v 21. století! Tento článek píšu především proto, aby se u nás folklor, a s ním spojené hody, udržely.

Stárci, nedostatkové zboží

Aby byly hody, musí být stárci, aby byli stárci, musí být chasa. Aby byla chasa, musí být lidé s dobrou vůlí, žádní voli. Aby byli lidi, musí být touha je do kroje dostat.

A nalejme si čistého vína, právě stárci a stárky jsou v posledních letech nedostatkové zboží. Nejenom u nás, ale ve všech okolních vesnicích.

Bořecké hody jsou v okolí vyhlášené. Jednak proto, že jsme v srdci Modrých Hor, kde folklor prostě jede, a také, protože naše hody mají vysokou úroveň. Já stárkování chápal jako tu největší čest. Každému bych to přál, stát vepředu, před kapelou, s mašlama, s kterými si hraje větr, s kloboukem a vonicí, fedrem (=žezlo) a juchačkou (=jablko)... a jenom čekáte, až bubeník bouchne do bubny.

Určitě i na obci uvítají, pokud se stárkovské záležitosti budou řešit co nejdříve, a ne měsíc před hody (jako tomu bylo v letech minulých). A vyřeší se i záležitosti s Koblihářem Hrabíšem. Tak směle do toho.

V Bořeticích nejsme ve věcech kolem stárkování tak ortodoxní, jako v jiných vesnicích. Uvedu dva příklady. Kluky, kteří mají velké pouto k Bořeticím, a to Cyrdu Varadínka, který Bořetice nazývá Rájem (mimochodem, Prahu označuje Žumpou), a Daniela Langa, letošního velkobílovského stárka. Stárkovskému řemeslu se naučil právě u nás.

Manuál pro bořeckého stárka

Ano, stárek je od slova starosti. Abychom jim co nejvíce pomohli, s klukama a holkama jsme dali velké hlavy dohromady a vytvořili jakýsi manuál pro bořecké hody. Je to dokument, doplněný telefonními čísly na lesníka, starostu, údaje, kolik se vypilo minerálek, vína, kolik koupit mašliček a podobně. Máme výkresy, jak se staví búda u kulturáku. Také rady a tipy do baru, kam poslat muzikanty na večeři. Vše v interaktivní cloudové tabulce Excel. Smyslem jest to co nejvíce stárkům zjednodušit.

Když jsem poprvé stárkoval, tak mi předchozí stárci pomáhali, a proto i my pomáháme těm mladším. Bořecká chasa je plná skvělých lidí. Když můžou, pomůžou.

Proč chodit v klučičím kroji?

Mám husí kůži, když se my, velkohlaví šohaji, chytne v bořeckej hospodě kolem ramen. Všichni v jednotné uniformě – bořeckém kroji, a sborově zpíváme „Hospůdko, hospůdko malá, hospůdko začouzená“. Cítíte se mezi svýma. Prostě sem patříte!

V chase se kluk přiučí manuálním věcem. Pracovat s bruskou, hoblíkem, zadržovat búdu, pracovat se sekyrkou či mačetou v lese. Popřípadě narazit bečku od piva... stárek si zlepšil organizační schopnosti. Takovej mladej manažer. No není to lepší, nežli hrát doma počítačový hry?

Navíc – když si dáte trochu vínečka v kroju, jste veselejší šohaj. V civilu? Ožungr a opilec.

Proč chodit v holčičím kroji?

Ehm, těžko se mi to hodnotí. Z chlapského pohledu – kterou holku byste si radši vybrali? V kroju, nebo bez? Je to prostě pěkný. A ten bořeckej kroj je prostě nejhezčí!

A navíc – je to nejlepší seznamka! Schválně, kdo z Vás chodí/je ženatý/vdaná s někým, koho potkal na hodech?

Holky před hody (i s občasnou pomocí kluků) připravují sóla, mašličky, fáborky, kreslí plakáty, půlkruh na muzikantskou búdu, vymýšlí se trasy hodového průvodu... Je to pěkná možnost se sejit, zatančit si.

Bořecká chasa aneb krojování norci od pařbúdy

Naše chasa má nyní 10 až 15 párů, jsou tu lidi ve věku 13–29 let. Musím tady nejmladší kluky a holky, co teprve teď začali chodit v kroji, pochválit. Jsou opravdu šikovní – přístupem a nadšením. Ale je jich prostě na můj vkus málo. **Jsmo otevření všem, kdo by chtěl v kroji chodit a přiložit ruku k dílu, nejsme žádná uzavřená skupina.**

K názvu: „Krojování norci od pařbúdy“. Tak se jmenuje skupina na Facebooku a má kolem 90 členů. Jsou v ní lidi, kteří chodí, chodili, nebo chtějí chodit v kroji. Anebo to prostě mají rádi a podporují nás. Domlouvají se zde srazy, akce, zkoušky, kdy se jede pro máju, do sklepa a podobně.

Největší „sdruzování“ naší chasy je měsíc před hody. Jelikož jsou prázdniny, mladí mají spoustu času. Učíme se tady zpívat a tančit a probíhá příprava na hody. Doteď mám na paměti, když jsem stárkoval poprvé, roku 2009, kdy mi tetička Kadlecová, která bydlí vedle Bupra, s úsměvem na tváři vyčínila, že prej děláme malej bordej, že si prej ani neuvědomovala, že budú hody!

Bořečtí krojování jezdí přes pole a reprezentují obec. Tradičně chodíme na nástupy do Kobylí, Velkých Pavlovic, na Vrbcu, do Němčiček, Šakvic a Velkých Bílovic, a občas zavítáme i do Čejkovic, Brumovic, Podivína, Prušánek, Starovic, Krumvíře, Křepic a tak dále. Co je na tom úžasný? Poznáváte nový lidi.

Podpora obce, vinařů a občanů

Obec podporuje chasu propůjčením kulturního domu, sóla, prostorů pařbůdy, s odvozem máje, zelenýho z lesa, pomáhá také s úklidem sóla před i v hody a tak dále.

Bořečtí vinaři přispívají vínem ke vstupnému, může se použít i třeba na zavádku. Někdo pomáhá máju spojit, někdo vede stavění, někdo přispívá finančně na kýtů či prase. V úterý ráno, kdy se jezdí vybírat víno pod Kraví hory, nám každý rok přispěje více než 10 vinařů. V jednom penzionu nás každý rok zvou na snídane. Děkujeme všem!

Můj subjektivní dojem je, že přístup občanů obecně k hodům je pozitivní. Když nám otevřete dveře na zvaní, je to prostě super. My se Vám chceme odvděčit tím, že na hody zveme ty nejlepší kapely. Na zvaní se kapela rozdělí vždycky na dvě partie, aby hrála celá vesnice.

Krojový ples

Tuto tradici v Bořeticích držíme nepřetržitě od roku 1999. Každý rok touto dobou se ples domlouvá. To znamená shánění tanečníků a každou neděli zkouška. Loni byla dvě kolečka, letos budou asi tři. Tančíme především moravskou besedu, ale někteří z nás umí i českou a slováckou. V minulosti byl problém sehnat krojované holky, teď je problém opačný – kluci nechtějí tančit. Snad dostanou rozum! Tančit nebolí.

Chtěl bych poděkovat všem, kteří přispívají do tomboly a za stárky a chasu požádat, zdali by něco přispěli i letos, ať je tombola bohatá. Ples se koná 21. 1. 2017.

Historie bořeckých hodů

Chtěli bychom zdokumentovat, kdo a kdy stárkoval nebo dělal sklepníka. Proto jsme vypustili mezi lid bořecký cloudový dokument, tj. internetový odkaz (v Excelu), do kterého můžete volně vstupovat a psát. Pokud dokument chcete šířit – stačí zkopírovat odkaz a poslat dále. Kde ho najít? Na bořeckých webových stránkách. Anebo napište přímo mně, pošlu Vám ho.

Tato myšlenka mně napadla, když si Špacír a strýc Krasavec v úterý na vybírání vína notovali, že slavíjí kulaté výročí od stárkování, a to přesně 50 a 30 let.

Pomozte nám prosím dokument doplnit a nejlépe i pošlete fotky z hodů na e-mailovou adresu hodybořetice@gmail.com. Do budoucna by měly podklady posloužit k vytvoření internetové stránky.

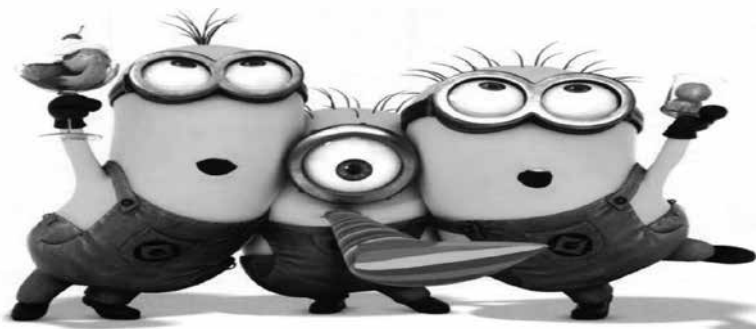
Tak to je vše. Snad jste dočetli až do konce. Za celou chasu posílám upřímné díky a těším se na Vás na krojovém plese!

Ing. Marek Herůfek

TJ Sokol Bořetice

pořádá tradiční

DĚTSKÝ MAŠKARNÍ KARNEVAL

v neděli 12. února 2017

v kulturním domě v Bořeticích.

Začátek je ve 14:30 hodin.

Občerstvení, program a tombola zajištěny.

Každá maska obdrží malý dárek.

Předhodovní zpívání

PRODEJ A SERVIS MOBILNÍCH TELEFONŮ

CM CHYTRÉ MOBILNÍ TELEFONY.CZ

Xiaomi Redmi 3s

- 5," HD displej 1280x720p
- Snapdragon 430 Octa Core 64bit
- 2/3 GB RAM / 16/32 GB interní paměť
- 13 Mpx / 5 Mpx fotoaparát
- 4000mAh baterie

od **3.999,-**

Samsung J3 2016 4.299,-

ZOPO ZP370 2.899,-

Huawei Y6 II Compact 3.980,-

WINNER WG7s 1.099,-

HUSTOPEČE
Po-Pá 8.00 - 17.00
So 9.00 - 12.00
Husova 28/1, Hustopeče 693 01
604 800 366

ŽIDLOCHOVICE
Po-Pá 8.30 - 11.30
12.30 - 17.00
So 9.00 - 11.00
Nám. Miru 155, Židlochovice 667 01
731 270 027

MPclick
internet provider

739 054 060

10 MEGA od 375 Kč / měsíc

15 MEGA od 432 Kč / měsíc

20 MEGA od 531 Kč / měsíc

IP TV NA VŠECH ZAŘÍZENÍCH
od 62 Kč / měsíc nebo ZDARMA

WIFI

AKTIVACE ZA KORUNU

REÁLNÁ RYCHLOST

SPOLEHLIVOST DRŽÍME 99%

ŽÁDNÉ ZÁVÁZKY

www.mpclick.cz

Všechny uvedené ceny jsou včetně DPH v zákonné výši s 10% slevou při roční platbě.

Fotogalerie

Předhodovní zpívání

Předhodovní zpívání

Setkání se seniory

Setkání se seniory

Vystoupení mužského sboru Svodničan na setkání se seniory

Fotogalerie

Rekonstrukce zasedačky

Rekonstrukce zasedačky

Nové (přebroušené a nalakované) parkety v KD

Fotogalerie

Stavění máje

Stavění máje

Sv. Mikuláš v kostele

Fotogalerie

Sv. Mikuláš v kostele

Sv. Mikuláš v kostele

Vítězné družstvo ve florbalovém turnaji v ZŠ Kobylí

Skutečně zdravá svačina pro mého školáka – seminář pro rodiče

Vystoupení dětí. Foto: Veronika Mikulíková

Vystoupení dětí. Foto: Veronika Mikulíková

Vystoupení dětí. Foto: Veronika Mikulíková

Bořetické listy č. 3/2016

Vychází nepravidelně. Vydává Obec Bořetice, IČO: 283037. Registrováno MK ČR E 11 764.

Redakční rada: František Petrásek, Ing. Lenka Bukovská, Mgr. Ivana Macháčová, Lenka Grůzová, Václav Petrásek, Ing. Kateřina Michnová, Ing. Lucie Dufková, DiS.

Příspěvky a náměty posílejte na e-mail: webbořetice@seznam.cz. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky krátit.

Výtisk zdarma. Neprošlo jazykovou úpravou.

Grafická úprava: Mirek Chudík. Tisk: Graweb s.r.o.